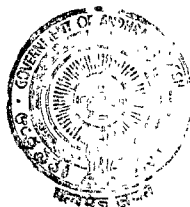

Vol. No. VII

No. 2

12th July, 1977.
(Tuesday)
21 Ashadh. 1899 S.E

THE ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGES
Oral Answers to Questions.	.. 127
Short Notice Questions and Answers.	.. 151
Written Answers to Questions. (Starred)	.. 158
Presentation of petition:	
re : Representation of Toddy Tappers to recognise toddy tapping as an industry.	.. 164
Matters under Rule 329 :	
re : (1) Attack on some students of A. P. Agricultural University, Rajendranagar, Hyderabad.	.. 164
(2) Construction of buildings by the Panchayat Samithi, Madagasira, Anantapur District on the burial ground of Muslims.	.. 167
(3) Eviction of 9500 poor persons of Bapatla taluk, from their lands.	.. 169
Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance :	
(1) Supply of bulldozers in villages of Nellore district.	.. 172
(2) Closure of Anthargaon Spinning Mills, Karimnagar.	.. 174
(3) Need for growing short duration sugar cane crop under Nizam Sagar.	.. 176

[Contd. on 3rd cover

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
PRINCIPAL OFFICERS**

Speaker : Sri R. Dasaratharama Reddy

Deputy Speaker : Sri Syed Rahmat Ali

Panel of Chairmen :

1. Sri Kaza Ramanadham
2. Sri M. Narayan Reddy
3. Smt. T.E.S. Ananda Bai.
4. Sri Vanka Satyanarayana
5. Smt. N. Vijaya Laxmi
6. Sri Appanna Dora

Secretary : Sri K. Sriramachari

Deputy Secretaries :

1. Sri E. Sadasiva Reddy
2. Sri D.L. Narasimham

Assistant Secretaries :

1. Sri M. Ramanadha Sastry
2. Sri S. Purnananda Sastry
3. Sri R.N. Sarma
4. Sri K. Kutumba Rao
5. Sri Md. Ghouse Khan
6. Sri T. L. Balaram
7. Sri M. Viswanatham
8. Sri J. V. Ramana Murthy

Chief Reporter : Sri Habib Abdur Rahman

CONTENTS—(Contd.)

	PAGES
Papers Laid on the Table :	
(1) Second Annual Report of the A.P. State Irrigation Development Corporation Ltd., for 1975-76.	.. 178
(2) Third Annual Report of the A.P. State Construction Corporation Ltd., for 1975-76.	.. 178
Papers placed on the Table :	
Report on the Decisions of the B.A.C.	.. 178
Annual Financial Statement (Budget) for 1977-78 Demands for grants ;	
Urban Development and Housing.	.. 179

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES,
OFFICIAL REPORT

Eighteenth Day of the Tenth Session of
The Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY.

Tuesday the 12th July, 1977.

The House met at Half-Past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair).

Oral Answers to Questions

REVIEW OF THE CASES OF GOVT. EMPLOYEES WHO ARE
COMPULSORILY RETIRED

241—

*-8446 Q.-Sarvasri C. V. K. Rao (Kakinada), B. Ramasarma (Devarakonda):—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the procedure for review of cases of Government employees compulsorily retired by Government was decided;*

(b) if so, the details of the procedure adopted; and

(c) the number of cases taken up so for review and the results of the same ?

The Chief Minister (Sri J. Vengala Rao:)

(a) Yes, Sir.

(b) The Government have issued instructions that retired persons could send representations against their retirement addressed to the Secretary to Government. These representations have been processed by the Committees concerned and the matter is finally disposed of at Government level. The policy of the Government is to deal with the individual representations. This enables the Government to review each case on its own merits and take appropriate decision.

---

*An asterisk before the name indicates confirmation by the member.

(c) Out of 1768 appeals received from prematurely retired persons 1103 appeals have been considered so far and 223 persons were reinstated.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—ఈ కంప్లైర్ రిటైర్ మెంటు కూడా ఎమర్జెన్సీ కాలంలో మిగతా దుష్కృత్యాలు ఎలా చేశారో ఆ పరిధిలోనే ఇది కూడా చేయడం జరిగింది. కనుక ఎమర్జెన్సీ కాలంలో జరిగిన దుష్కృత్యాలు ఇప్పుడు సవరించినప్పుడు దీనిని ఎందుచేత ప్రభుత్వం ఇంకా కొనసాగిస్తున్నది. ఈ విధంగా ఏదో కారణం చెప్పి తీసివేసినటువంటి వాళ్ళను తిరిగి పనిలో పెట్టుకొని, వారి సక్రమ కాలం పూర్తి అయిన తరువాత ఆ రిటైర్ మెంటు ఔనిఫెట్స్ ఎందుకు ఉవ్వకూడదు? ప్రభుత్వం ఈ విషయం పరిశీలిస్తుందా లేదా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఎమర్జెన్సీ దుష్కృత్యాలకు దీనికి సంబంధం లేదు.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—ఎందుకు సంబంధం లేదు? పూర్వం ఈ పద్ధతిలోనే చేసేవారమా? ఎమర్జెన్సీని దుష్కృత్యాలను ఆధారం చేసుకొని ఇప్పుడు జరుగుతున్న కొన్ని దుష్కృత్యాలు కూడా ఉన్నాయి కదా? మీ మీద చార్జెస్ లెవెల్ చేసింది కదా గవర్నమెంటు. మిమ్మల్ని తప్పుకోమనడా పదవినుంచి? అదంతా విచారణ ప్రాసెస్ చేస్తుంది. ఎందుచేత మీ మీద ఆధారపడి ఉన్న సిబ్బందిని తిరిగి తీసుకోకూడదని నేను అడుగుతున్నాను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ప్రభుత్వానికి అధికారం ఉంది కనుక ఆ రకంగా చేసింది. ఇది దుష్కృత్యం కాదు.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ (నరసంపేట) :—నిర్బంధ పదవీ విరమణ చేయించిన మొత్తం ఉద్యోగుల నాళ్ళు ఎంత? ఇండివిడ్యువల్ పిటిషన్లుతో నిమిత్తం లేకుండా వీరందరినీ ఒకేసారి రీఇన్ స్టేట్ చేసి ఆ తరువాత వ్యక్తిగతంగా వారు చేసిన నేరాల గురించి విచారణ జరిపించి చర్య తీసుకుంటానికి పూనుకుంటారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మొత్తం 4,298. ఈ మొత్తం అందరినీ రీఇన్ స్టేట్ చేసే సమస్య లేదు. వాళ్ళ నేరాలు చేశారని చార్జెస్ ఏమీలేవు. వాళ్ళ సర్వీసు పీరియడ్ వచ్చింది కనుక సర్వీసులో వాళ్ళు పనికొస్తారు. పని చేయలేరు అనే ఉద్దేశంతో రిటైర్ చేశాము. అంతకంటే ఏమీ లేదు.

శ్రీ పంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ) :—ఇది ఎమర్జెన్సీ ప్రకటించిన తరువాతనే ప్రభుత్వానికి వచ్చిన అత్యధిక అధికారాల వల్లనే చేసింది. కొన్ని డిపార్టు మెంటు హెడ్లు, క్రింద ఉన్నవారి మీద గాని, తదితరుల మీద గాని ఉన్న కోపంతో చేసినవి కొన్ని ఉన్నాయి అలాగే కరప్షన్, ఇన్ ఎఫిషియన్సీ మినహాయించి మిగిలిన వారిని తీసుకోవడం కోసం ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుందా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఎమర్జెన్సీకి దీనికి సంబంధం లేదంటి. ఇవాళ్ళ కూడా ప్రెమియర్ రిటైర్ మెంటు చేసే అధికారం ప్రభుత్వానికి ఉంది. రూల్స్ ఎమెండు చేశాము. 25 ఏళ్ళు సర్వీసు అయినా సరే, 50 ఏళ్ళు వయస్సు అయినా సరే రిటైర్ ఫోర్మవచ్చని రూల్స్ ఎమెండు చేసి చేశాము, ఇవాళ్ళ కూడా చేయవచ్చు. ఎమర్జెన్సీకి

దానికి సంబంధం లేదు. వాళ్ళకు అవకాశంయిచ్చి రెవ్యూ పిటిషన్స్ పెట్టుకోమన్నాము. ఎంతవరకూ సాధ్యమైతే అంతవరకూ కరప్షన్ చార్జెస్ లేనటువంటివారి విషయంలో ప్రభుత్వం సానుకూలతతో ఆలోచిస్తున్నది.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (యల్లారెడ్డి) :— ఇది ఎమర్జెన్సీకి సంబంధించింది కాదని ముఖ్యమంత్రిగారు అంటున్నారు. అది నిజం అయింది కాదు. వారికి కూడా బాగా తెలుసు. ఎమర్జెన్సీలోనే ఇది జరిగిందని వారికి తెలుసు. ఈ ఎమెండుమెంటు తీసుకువచ్చాము కనుక ఇప్పుడు కూడా చేస్తాము అంటున్నారు. ఒకవేళ కరప్షన్ వాళ్ళు, ఇన్ ఎఫిషియంట్ వాళ్ళు ఉంటే వారిని తీసివేయవచ్చు. వృధాగా ఆఫీసర్లకు వాళ్ళపైన పరసనల్ గ్రెడ్జిన్ ఉండి కూడా తీసివేసేటటువంటి వాళ్ళు ఉన్నారు. వాళ్ళలో పెడ్యూల్టరీ కాస్టు వాళ్ళు కూడా ఉన్నారు. మంచి రికార్డు ఉన్నవాళ్ళు ఉన్నారు. అటువంటి వాళ్ళను కూడా రీఇన్ స్టేట్ చేయలేదు. ఇది అన్యాయం కాకపోతే ఏమిటి? ఇవాళ్ళ సంపాదించుకుంటూ వచ్చిన జీతంతో ఉష్టపడుతున్నారు. ఇంటిలో కూర్చో పెడితే వాళ్ళు ఎలా బ్రతకాలి? కనుక మీరు చుట్టే ఆలోచించి వారిని తీసుకుంటారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఎమర్జెన్సీకి దీనికి సంబంధం లేదు. ఎమర్జెన్సీకి పూర్వమే గవర్నరు అడ్రసుమీద చెప్పాను రూల్స్ ఎమెండు చేస్తున్నాము, సర్వీస్ లో పనికిరాని వాళ్ళను తీసివేస్తున్నామని సంగత్యరం ముందే చెప్పడం జరిగింది. అట్లా ఎమెండుమెంటు చేశాము, దాని ప్రకారం చేశాము. ఎమర్జెన్సీకి దీనికి సంబంధం లేదు. హార్డు కేసెస్ అన్యాయం జరిగినవి ఉంటే తప్పకుండా ఇప్పుడు ఆలోచిస్తాము.

Sri A. Sreeramulu (Eluru) :—The whole thing is proceeding in a wrong direction. No specific guidelines were given to the officers who recommended pre-mature retirement of these employees. I will refer to some of the phrases used in this connection—"doutful integrity", "proved inefficiency", etc. How these phrases are to be interpreted? They were interpreted according to the convenience of the local officers. That is why, I am saying that the whole thing went in a wrong direction. So, the Government should reconcile and re-instate all these employees.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అందరిని రీఇన్ స్టేట్ చేసే సమస్య లేదు. ఇది రూల్స్ ప్రకారం జరుగుతున్నది రూల్స్ కు వ్యతిరేకంగా జరగడం లేదు. ఎక్కడైనా అన్యాయం జరిగితే వారి విషయంలో పునఃపరిశీలిస్తున్నాము.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—ముఖ్యమంత్రిగారు రెవ్యూ అంటున్నారు. ఆ రెవ్యూ ఎవరు చేస్తున్నారు. అంతకుముందు ఎవరు రికమెండు చేశారో అలాంటివారే చేస్తున్నారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—వాళ్ళకు సంబంధంలేదు. వేరే కమిటీ వేసి చేస్తున్నారు.

Sri A. Sreeramulu: More than 4,500 officers were pre-maturely retired. The over-jealous and bureaucratic officers settled their old prejudices by these retirements. అసలు ఏ రాష్ట్రంలో ఇంతమందిని చేయలేదు ఓవర్ జూన్ ఆఫీసర్లు, బ్యూరోక్రాటిక్ ఆఫీసర్లు వాళ్ళ ప్రెజిడిస్ అన్నీ పెటిల్ చేసుకున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు అది తెలుసుకోవాలి. మీరు వాళ్ళకు అధికారం ఇచ్చారు. వాళ్ళు పొంత ప్రెజిడిస్ అన్నీ పెటిల్ చేసుకొన్నారు. ఈ రెవ్యూ అనేది

మొదటపెట్టి దాదాపు సంవత్సరంన్నర అయిపోయింది. ఇంకాలో వన్ థర్డ్ రిటైర్ అయిపోయారు. కొంతమంది చనిపోయారు. కొంతమంది 2, 3 నెలలలో రిటైర్ కావడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. ఈ ఫేమిలీస్ ను ఈవిధంగా బాధించడంకన్నా యీ రెవ్యూ అనేది పైంటిఫిక్ గా ఇన్ పార్షియల్ ఏజన్సీకి ఇచ్చి ఒక నెలలో పూర్తి చేయిస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—న్యాయంగా ఎక్కడైతే హార్డు కేసెస్ ఉంటే ఆ ఫైల్ తెప్పించుకొని నేనే న్యాయంగా చూస్తున్నాను.

Sri E. Ayyapu Reddy (Panyam) :—It is true that inefficient people had to be retired in order to keep up the level of administration, but justice must be done. అందుకని వెల్ పెట్టి రూల్స్, ప్రొసీజరు లేకుండా డిపార్టుమెంటు హెడ్సు యొక్క అగ్రహానుగ్రహాలనుబట్టి రిటైర్ చేశారనే ఎలిగేషన్స్ చాలా వచ్చాయి. అందుకని ఇప్పటికై నానరే దీని గురించి నిశితంగా ఆలోచించి ఆర్బిట్రరీగా తీసివేసే వద్దతి లేకుండా ఒక ప్రొసీజరు, రూల్స్ ఫారం చేస్తుందా ప్రభుత్వం. చేసి ఇప్పుడు రెవ్యూ చేయడానికి అవకాశం ఇచ్చి, రిటైర్ అయి గ్రీవెన్సెస్ ఉన్నవాళ్ళు ఇన్ పార్షియల్ ట్రీబ్యునల్ ముందు రిప్రజెంటు చేయడానికి అవకాశం యిస్తారా? ఇన్ పార్షియల్ ట్రీబ్యునల్ అంటే జుడీషియల్ ఆఫీసరే అవసరం లేదు. పెక్రెడెన్షియల్ తోని టావ్ ఆఫీసర్స్ తో ఒక ఇన్ పార్షియల్ ట్రీబ్యునల్ కాన్ స్టిట్యూట్ చేసి ఆ ట్రీబ్యునల్ ముందు వాళ్ళ కేసెస్ రెవ్యూ చేసుకొనే అవకాశం యిస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—దీనికి ప్రొసీజరు ఒకటి పెట్టాము. దాని ప్రకారం రెవ్యూ కమిటీవేళాము హైలెజెల్ లో. ఆ కమిటీస్ మళ్ళీ రీరెవ్యూ చేస్తున్నాయి. అంతే కాకుండా మన స్టేటులో ఇంకో అవకాశం ఉంది. సర్వీసు ట్రీబ్యునలు ఉంది. కొంతమంది ట్రీబ్యునల్ కు కూడా వెళ్ళి రీఇన్ స్టేటు అయ్యారు. అటువంటి వాళ్ళను రీఇన్ స్టేటు చేస్తున్నాము. ఇప్పుడు సాధ్యమైనంతవరకూ ఎక్కడన్నా అన్యాయం జరిగిందా అని థరోగా రీఎంక్వయిరీ చేస్తున్నాము.

8-40 a.m.

డాక్టర్ వి. చక్రధరరావు (నిజామాబాదు) :—ఈ రెవ్యూ కమిటీలలో అఫీషియల్స్ తోపాటు నానఫీషియల్స్ కూడా ఉన్నారా? నానఫీషియల్స్ లేని సందర్భములో నానఫీషియల్స్ ని వేస్తే కొంచెము న్యాయము జరగడానికి అవకాశం ఉంది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— నానఫీషియల్స్ ఉండరు, యన్.జి.వోల రెవ్యూ కమిటీలలో కన్ సరస్టు మినిష్టరు నుంచి ముఖ్యమంత్రికి వస్తుంది. గెజిటెడ్ ఆఫీసర్స్ కి సంబంధించిన రెవ్యూ కమిటీలలో డైరెక్టుగా ముఖ్యమంత్రికి వస్తుంది.

శ్రీ యన్. వెంకటరత్నం (గుంటూరు II) :—ఈ కేసులు మళ్ళీ రెవ్యూ చేసామని చెప్పారు. అసలు వీరిని ఎందుకు తీసివేశారు? వారిని ఏ గౌరండ్సు మీద తీసేసారో వారికి తెలియచేస్తే వారు ఎక్స్ ప్లనేషను ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుంది, ఆ అవకాశం వారికి యిస్తున్నారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—చెప్పనక్కరలేదు. పబ్లిక్ ఇంటరెస్టుమీద తీసివేయడం జరిగింది.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ అలీ (ఖమ్మం) :—ఇప్పుడు ఈ కంపల్ సర్కిగ రిజైర్ చేయబడ్డవారిలో అనేక మంది హానెస్టు పీపుల్ ఉన్నారు. వారికి డిపార్టుమెంట్సు నుంచి ఇప్పటికీ ఎవార్డులు యిస్తున్నారు. ఈ నిర్ణయం దానికి కాంట్రవర్సీ కాదా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— రిజైర్ అయిన తరువాత ఎవార్డులు ఎలా యిస్తారు? అటువంటిది ఏమయినా ఉంటే నా దృష్టికి తెస్తే చూస్తాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— ఇప్పుడు రెవ్వు కమిటీ రిజెక్టు చేసిన ఎన్ని కేసులను ట్రిబ్యునలువారు రీఇన్ స్టేటు చేయమన్నారు? అటువంటప్పుడు రెవ్వు కమిటీలో ఇది రుజువు కానట్లే కదా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అది వేరే, మనము నిర్ణయించినది ఒక్కసారి హైకోర్టు, సుప్రీమ్ కోర్టులలో వ్యతిరేకంగా ఉండవచ్చు. మనము నిర్ణయించినది ఒకటి కావచ్చు. కోర్టులో ఒకటి రావచ్చు. అంత మాత్రముచేత మనము చేసినది తప్పని చెప్పలేము.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—నెంబర్ ఆఫ్ కేసెస్ చెబుతారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—నా దగ్గరలేదు.

Sri Syed Hasan (Charminar) :—Mr. Lakshma Reddy, Former Registrar of Cooperative Societies and Mr. Raju, former Chief Inspector of Boilers were in weeding out Committees. They themselves were weeded out later. So, how did you justify their weeding out of different officers under their control ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—దీనికి దానికి సంబంధము లేదు.

DHARNA BY THE CHILDREN BEFORE SECRETARIAT

242—

*10006 Q.—Sri C.V.K. Rao:—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether 500 children aged between 5 and 15 staged a dharna before the Secretariat on 13th May 1977;

(b) if so, the reasons for dharna by children;

(c) whether their grievances were redressed; and

(d) if not, the reasons therefore ?

Sri J. Vengala Rao :

(a) On 13-5-1977 about 200 children of prematurely retired employees aged between 5 to 15 staged dharna near Andhra Pradesh Secretariat.

(b) The reasons for the dharna were to reinstate all the prematurely retired Government employees.

- (c) } The police of the Government is to deal with the
and } individual representations which enables the Govern-
(d) } ment to review each case on its own merits and take
appropriate decision.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడి సుమారు 20 సంవత్సరాలు అయింది. ఈ 18 నెలలలో కంప్లైసరీగా డిస్మిస్ చేసినటువంటి ఉద్యోగులు 4,500 మంది కదా. ఈ వ్యవహారము అంతా కుటుంబములోని పిల్లలదాకా పాకి ఉన్నది కదా. ఏ మనిషి, ఏ కారణముచేత రిటైరు చేశారు అన్నది ఒక స్టేటుమెంటు అందచేస్తారా ? ఎవ ఎవరిని విచారణ చేశారు అన్నది కూడా ఒక స్టేటుమెంటు ఇస్తారా ? ఇది దుష్కృత్యమని నేను అంటున్నాను. వారు కర్మకారి గవర్నమెంటు సర్వీసులో చేరారని గొప్ప చేశామన్నట్లుగా న్యాయమనేది లేకుండా వారిని తీసేసారు. కనుక ఈ సందర్భములో ఒక హవుసు కమిటీని పెట్టి వారి ముందు పరిశీలన చేయించ దానికి అవకాశం ఇస్తారా. లేదా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అవసరం లేదు.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—దేనికి అవసరం లేదు. సమాధానము చెప్పక్కర్లేదా ? ఇష్టము వచ్చినట్లు తీసేసి కూర్చోవడమేనా. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన తరువాత ఎప్పుడయినా 18 నెలలలో నాలుగు వేల మందిని తీసేసారా అని నేను అడుగుతున్నాను.

Justice must be done. We fight to the last minute for the justice. Within 18 months, 4,000 people were dismissed and thrown out of employment. I would like to know about this. Let the Chief Minister answer.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—వీరిని డిస్మిస్ చేయలేదు. వారిని రిటైరు చేసి పెన్షన్ ఇస్తున్నాము.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—తడిగుడ్డలతో గొంతుకలుకొయ్యడము నేర్చుకొన్నారు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—50 సంవత్సరాల వారిని తీసేసారు. దానికన్నా ఎక్కువ ఏజ్ ఉన్నవారిని ఎందుకు పెట్టుకొన్నారు ? అటువంటి వారు ఎంత మంది ఉన్నారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఎఫిషియంట్ పీపుల్ని ఉంచాము. ఇనెఫిషియంట్ పీపుల్ని తీసేసాము.

Sri Syed Hasan :—My question was very pertinent. Perhaps the Chief Minister could not follow my language. Let Mr, Venkataratnam translate it in Telugu. Sir.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—వెంకటరత్నము గారిని ఉరుదూలో ట్రాన్స్లేట్ చేసి చెప్పమనండి. నాకు తెలుగులోకి అక్కరలేదు. ఆయన అడిగినది లక్ష్మారెడ్డి గారి గురించి, రాజగారు గురించి. ఎప్పుడయితే ఆఫీసరు ముందు తమ క్లెయర్ కాకుండా ఉంటే ఆ ఆఫీసరును రెవ్యూ కమిటీలో పేయము.

శ్రీ యన్. వెంకటరత్నము :— ఇప్పుడు వారు చెప్పేది లక్ష్యరెడ్డిగారు, రాజుగారు గురించి. మీరు వీరిని వీడొట్టు చేసేసారు కదా. వీరి రికమండేషను మీద కొంతమందిని వీడొట్టు చేశారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— రెండు ప్రశ్నలు అడిగారు. రాజుగారిని మన స్టేటు గవర్నమెంటు వీడొట్టు చేసింది. లక్ష్యరెడ్డి గారిని సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వీడొట్టు చేసింది. మనము చేయలేదు. లక్ష్యరెడ్డి గారు కమిటీలో ఉంటే ఉండవచ్చు.

శ్రీ యన్. వెంకటరత్నము :— వారు రికమండేషను చేసిన మీదట కొందరిని వీడొట్టు చేశారు. వీరు వీడొట్టు చేసిన వారి విషయము ఏమిటని ఆయన అంటున్నారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ముందు ఒక ఆఫీసరును మనము స్టేటు లెవెల్లో క్లియర్ చేయకుండా అతనిని వీడింగొట్టు కమిటీలో ఉంచడానికి వీలులేదు. లక్ష్యరెడ్డి గారిని స్టేట్ లెవెల్ కమిటీ వీడొట్టు చేయలేదు. ఆయన కమిటీలో ఉండవచ్చు. రాజుగారు లేరు.

శ్రీ యమ్. ఓమ్కార్ :— అధ్యక్ష, 1760 మంది ఆఫీసు చేసుకొన్నారు. అందులో 1103 మందిని విచారణ జరిపారు. 234 మందిని మాత్రమే రిఇన్ స్టేటు చేయడం జరిగిందన్నారు. రిజెక్టు చేసినవి ఎంతమందిని ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— మిగతావి రిజెక్టు చేసినట్టే కదండి.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— గతములో ఒక ఏప్రిల్ లో రెవ్యూ జరిగింది. ఇప్పుడు న్యూ ఎట్ మాన్ ఫియర్ లో మరల రెవ్యూ చేయడం కోసం వారు అప్లికేషన్లు పెట్టుకుంటే మరల రెవ్యూ చేస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— మరల ప్రెస్ లో ఈ రోజునే నోటిఫికేషను ఇష్యూ జాబోంది. మళ్ళా తిరిగి అప్లికేషన్లు పెట్టుకోవచ్చు. రెవ్యూ చేయడానికి గవర్నమెంటు నిర్ణయము తీసుకొంది. ఇవేకో, రేఖో పేషర్ లో గవర్నమెంటు ఎనౌన్స్ మెంటు వస్తుంది. ఎవరైనా ఉంటే అప్లికేషన్లు పెట్టుకోవచ్చు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— బాగుంది. ఈ రోజు నోటీసు ఇస్తారు. వారు పెట్టుకొంటారు. వాటిని నిష్పక్షపాతంగా విచారించడానికి ఒక ఎఫిసియంట్ హైకోర్టు జడ్జిని ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— హైకోర్టు జడ్జి అక్కరలేదు. సెక్రటరీసు నుంచి వేరే కమిటీలు వస్తారు.

శ్రీ ఇ. అయ్యప్పరెడ్డి :— రాజుగారు వీడింగొట్టులో లేరు లక్ష్యరెడ్డిగారు ఉన్నారని చెప్పారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— రాజుగారు ఉన్నారని చెప్పాను.

శ్రీ ఇ. అయ్యప్పరెడ్డి :— రాజుగారి రికమండేషను మీద కొంతమందిని వీడింగొట్టు చేశారు. ఆ కేసులను రెవ్యూ చేస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— అయన ఉండడానికి వీలులేదు. ఫస్ట్ ఆయన క్లియర్ కాకుండా రికమెండు చేయడానికి వీలులేదు. లక్ష్మారెడ్డిగారిని స్టేటు గవర్నమెంటు క్లియర్ చేసింది.

SRI E. Ayyapu Reddy :— Perhaps, we are not made ourselves clear. very clear. రాజుగారు రికమెండు చేసినటువంటి వీడింగౌటు కేసులను కూడా ప్రభుత్వము రెవ్యూ చేయడానికి అవకాశం ఉందా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— నాకు అభ్యంతరము లేదు. మీకు క్లియర్ గా చెప్పాలి. మొదట ఒక స్టేటు లెవెల్ కమిటీలో ఆ హెడ్ అప్ ది డిపార్టుమెంటు క్లియర్ కావాలి. క్లియర్ అయిన తరువాత అతను కమిటీలో రికమెండు చేయాలి, అతను క్లియర్ కాకుండా రికమెండు చేయడానికి వీలులేదు. అతను క్లియర్ కాలేదు కనుక కమిటీలో ఉండడు. లక్ష్మారెడ్డిగారు క్లియర్ అయ్యాడు కనుక కమిటీలో ఉంటే ఉంటాడు. ఆయన రికమెండు చేసి ఉంటే నేను ఆలోచిస్తాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— అధ్యక్ష, ఇప్పుడు రాజుగారిని వీడెట్ చేశారు. రాజుగారిని వీడెట్ చేయడం కొరకు దొంగతనంగా పెటిషన్ పెట్టిన వారు—హయ్యర్ ఆఫీసర్ - పై. వారి ఇంటిపై దాడి చేస్తే కుమ్మక్క చేసిన రికార్డు దొరికింది. దానిపై ఏమిటి చేశారు ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— సెపరేట్ కొశ్చెన్ వేయండి.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— పోలీసు రెయిడ్ లో ఆ రికార్డు దొరికింది గదా.

8-50 a. m.

శ్రీ జె వెంగళరావు :— నాగిరెడ్డిగారు కూడా ఆయనపై పెటిషన్ పెట్టారు. అవన్నీ ఇప్పుడు ఎట్లా చెప్పగలం ?

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— ఆయన ఇంటిపై (లక్ష్మారెడ్డి) దాడి చేస్తే రికార్డు దొరికింది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— అది సెపరేట్ కొశ్చెన్.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి (నగరికలకం) :— వీడెట్ లో కొంతమంది పోయిన తరువాత, కొంతమందికి ప్రమోషన్స్ రావడం, ఫ్రెష్ గా కొంతమందిని వేసుకోవడం జరిగింది. ఇప్పుడు వీరిని రిఇన్ స్టేట్ చేసినప్పుడు వారిని రివర్సు చేయడం, రిట్రైండ్ చేయడం, యావిధంగా ఏమైనా క్లాష్ వస్తుందా? ఆ విధంగా రిట్రైండ్ మెంట్, వ్యూస్టింగ్ లేకుండా చూస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— అది ఇప్పుడు ఎట్లా చెప్పగలం.

SHOOTING INCIDENT IN SECRETARIAT BUILDINGS

243—

*-9763 Q.—Sarvasri D. Sankariah (Kondapi), M. Nagi Reddy (Gurajala) and C.V.K. Rao :—Will the Chief Minister be pleased to state

(a) whether any shooting incident took place in the Andhra Pradesh Secretariat building in the month of May, 1977:

(b) if so, the number of persons injured and died; and

(c) whether the culprit has been arrested and the details of investigation ?

Sri J. Vengala Rao:— (a) Yes, Sir.

(b) Two persons were injured, one of whom subsequently succumbed to the injuries in the hospital.

(c) The culprit was arrested and the case is under investigation.

శ్రీ డి. శంకరయ్య :— మరణించిన వారికి, గాయపడిన వారికి వ్యవహారం యిచ్చారా ? అయితే, దీనిలో కారణాలేమిటి ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— కడపలో, వెనక ఒక మర్డర్ కేసు జరిగింది. దానిపై కక్ష తీర్పుకోవడానికి, యీ సుబ్రహ్మణ్యం అనే ఆయన, వారిని చంపాలనే వుద్దేశంతో వచ్చి, యిక్కడ సెక్రెటేరియట్ లో ఘాట్ చేస్తే, పాపం సెక్రెటేరియట్ లోని సూపరింటెండెంట్ ప్రసాద్ మధ్యలో వుండడంవలన ఆయన చనిపోయాడు. డాక్టర్ రెడ్డికి చిన్న దెబ్బ తగిలింది. చనిపోయిన ఆయనకు, గవర్నమెంటు సర్వైంటు కాబట్టి, మామూలుగా గవర్నమెంట్ యిచ్చే ఫెసిలిటీస్, బెనిఫిట్స్ యిచ్చాము : పది వేల పామిలీ బెనిఫిట్ క్రింద. అది గాక, ఛీఫ్ మినిస్టర్ రిలీఫ్ ఫండ్ నుంచి పదిహేనువేల యిచ్చాము.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :— ఇందులో రెడ్డికి చిన్న దెబ్బ తగిలింది అన్నారు. ఇందులో చాలా కుంభకోణం వున్నదని బయటపడుతూ వచ్చింది. అసలు యీ ఎక్స్ ప్లొజన్ సంబంధించిన కాంట్రాక్టర్, దీనికి సంబంధించిన డబ్బు వ్యవహారంలో...

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— మీరు తెలుసుకోకుండా ప్రశ్న వేయకండి. దీనికి, ఎక్స్ ప్లొజన్ సంబంధం లేదు. ఇది మైనింగ్ విషయం. తెలియకుండా మీరే కుంభ కోణం చేస్తున్నారు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— మరొక విషయం గుర్తుకు వచ్చి అలా చెప్పాను. అయినా, దిద్దడానికి మీరు వున్నారుగదా, ఇది మైనింగ్ కాంట్రాక్టరు కుంభకోణం విషయం. ఆ చంపడానికి సంబంధించి బయట చాలా వదంతులు వున్నాయి. ఈ రెడ్డి చనిపోయిన వారికి ఒక లక్ష రూ.లు యిచ్చాడనే వ్యవహారం కూడా పత్రికలో పడింది. కాబట్టి, దీనిపై కొంచెం ఆచూకీ తీసే ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఇది చాలా క్లియర్ కేస్. అమాకీ తియ్యనక్కనేడు. వెనక ఒక కేసువుంది. కడవలో మైనింగుకు సంబంధించి తగాదా వుంది. ఓనర్స్, పార్టనర్స్ వున్నారు. లక్ష్మీనరసయ్య అనే వారిని చంపేశారు. ఆ కేసు యిప్పుడు సెషన్స్ కోర్టు బ్రయల్ లో వుంది. లక్ష్మీనరసయ్య జావమరది సుబ్రహ్మణ్యం; ఆ కక్ష తీర్చుకోవడానికి యిక్కడకు వచ్చి ప్రయత్నించడం, సెక్రెటేరియట్ లో మధ్య నున్న సూపరింటెండెంట్ చనిపోవడం జరిగింది. అతను అన్ లై సెన్సెడ్ రివాల్యూర్ తో యీ ప్రయత్నం చేశాడు. ఇది చాలా క్లియర్ కేస్. ఇందులో యీ తకంటే అమాకీ తియ్య వలసిందేమీ లేదు.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :— ఇందులో చాలా యిమిడి వున్నదనే వదంతులు వున్నాయి. పరిస్థితి మీకు క్లియర్ గానే వుండవచ్చు; నేను కోరేది - ఒక ప్రత్యేక మైన, ఇంపార్షియల్ ఎంక్వయరీ, సెంట్రల్ వారిచేత, ఇన్వెస్టిగేషన్ జరిపించడానికి ఇప్పటికయినా పూనుకుంటారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఇందులో మీకు వున్న డౌట్ ఏమిటో నాకు అర్థం కాలేదు. అదేమిటో చెబితే నేను సమాధానం చెబుతాను.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :— రెడ్డిని చంపడానికి ప్రయత్నిస్తే ప్రసాద్ చనిపోయాడు, రెడ్డికి చిన్న డెబ్బ తగిలింది అంటున్నారు. కాబట్టి, అతను యితన్ని చంపాలనుకుని పోయి చంపలేదు. కాని, యీ రెడ్డి అవతల, చనిపోయిన వాడికి ఒక లక్ష రూ.లు యివ్వవలసిన అవసరం లేదుగదా. నేరస్థుడు కాదుగదా. ఇందులో ఏదో కుంభకోణం వున్నదని వదంతుగా వుంది. దీనిని పరిశోధించడానికి పూనుకుంటారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— అదేమీ లేదు, నేను కూడా పేషెంట్ చదివాను. తన వలన ఆ సూపరింటెండెంట్ చనిపోయాడు కాబట్టి ఆ కుటుంబానికి రు. 50 వేలు యిస్తానని వాగ్దానం చేసినట్లుగా పత్రికలో చదివాను* న్యాయంగా, అతనికి బదులు యితని ప్రాణాలు పోయినవి కాబట్టి ఆ విధంగా యిద్దామమకున్నారేమో.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— అన్ ఎ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్. ముఖ్య మంత్రిగారు, గౌరవసభ్యులు సి.వి.కె. రావుగారు యిప్పటికి అయిదారుసార్లు 'కుంభ కోణం' అనే మాట వుపయోగించారు, అసలు 'కుంభకోణం' అంటే ఏమిటి ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— మద్రాసు దగ్గర కుంభకోణం అనే ఒక పట్టణం వుంది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— దానికి దీనికి సంబంధం ఏమిటి ? ఇద్దరూ వుపయోగించారు కాబట్టి యిద్దరిలో ఎవరో ఒకరు మాకు చెబితే బాగుంటుంది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— నాకు తెలియదు, మీరు కూడా యిప్పుడు వుపయోగించారు.

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులరెడ్డి (గూడూరు) :— అన్ ఎ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్, గత పదిహేను నిమిషాలలో తమరు ఎవరినీ ప్రశ్న వేయమని పిలవలేదు. ఏవరి నాటికి వారు లేని అనుబంధ ప్రశ్నలు వేస్తున్నారు. మిగతా ప్రశ్నలు పోలేదు నిధి

పోయి వున్నవి. తమరు సభాకార్యక్రమాన్ని కోపంగా వదిలేశారు; ఒక్కొక్కరు లేచి పది ప్రశ్నలు వేస్తున్నారు. తమరు వదిలేస్తున్నారు, దయచేసి జోక్యం పెట్టుకుని సభాకార్యక్రమాన్ని నిర్వహించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :—That is what the House wants today. I am in the hands of the House. Members are anxious to put questions and all members are satisfied with the procedure. What can I do?

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— తమరు సభ్యులపై ఆగ్రహించి సభాకార్యక్రమాన్ని నిర్వహించకుండా వదిలేస్తే నాలుగు కొశ్చెన్స్ కూడ వూర్తికావు.

Mr. Speaker;—I think members are satisfied. I am satisfied.

శ్రీ అనంత వె కటరెడ్డి (అనంతపురం) :— ఈ టాంబ్స్ వలన, యిటువంటి సంఘటనలవలన రాయలసీమ జిల్లాలలో చాలా భీభ్రష్టమైన పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. '74లో ఒక సెవరేట్ సెల్ సెక్యూరిటీ నిమిత్తం ఏర్పాటు చేయమని కోరడం జరిగింది. అప్పుడు ప్రభుత్వం నిరాకరించి ఇటీవల నంద్యాల సబ్-జైలులోవున్న వారు బయటికొచ్చి కొంత ఇటువంటివి చేయడం, యీ పరిస్థితుల వలన అక్కడ అంతా భీభ్రష్టంగా తయారైంది. ఇప్పటికయినా అక్కడ ప్రత్యేకంగా ఒక సెల్ ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— అన్ లై సెన్సెడ్ ఫైర్ ఆర్మ్స్, ఆయుధాలతో వారి విధంగా చేస్తుంటే ప్రత్యేక సెల్ ఏమిటి చేస్తుంది?

శ్రీ అనంత వెంకటరెడ్డి :— సెవరేట్ సెల్ ను పెట్టి, యీ టాంబ్స్, ఫైర్ ఆర్మ్స్ పీటిని అదుపులో పెట్టడానికి ప్రభుత్వం కార్యక్రమాన్ని చేపడుతుందా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— కడప జిల్లాలో దీనికి సెవరేట్ స్క్వాడ్స్ వేళారు 9-00 a.m. కాని, అక్కడ యిదొక కాచేజ్ ఇండస్ట్రీ అయిపోయింది. అనంతపురం, కర్నూలు, కడప జిల్లాలలో యిదొక కాచేజ్ ఇండస్ట్రీ అయిపోయింది.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :— ముఖ్యమంత్రిగారు కూడ ఒప్పుకున్నారు — రెడ్డికి చిన్న దెబ్బ తగిలింది, తన మూలంగా యింకొకరు చనిపోయాడు, అందువలన 50 వేలు యిచ్చినట్లు...

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— నేను ఒప్పుకోలేదు. పేపర్ లో వదింది, నేను కూడ చదివాను అని చెప్పాను.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :— ఇందులో ఏదో వ్యవహారం ఉంది. ఎక్కడయినా, ఏ మనిషయినా తను బ్రతికినందుకు సంతోషిస్తాడు, నేరస్తుణ్ణి శిక్షించడానికి పూను కుంటాడు గాని, యింకొకరు చనిపోయినందుకి యాభయవేలు యివ్వడం కొంచెం విధూరంగా ఉంది. అందుచేత, దీనిపై సెంట్రల్ సైప్లర్ బ్రాంచ్ వారిచేత ఇన్వెస్టిగేట్ చేయిస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— దీనిలో విధూరం ఏమీ లేదు. ఆయన కొరకు ఒక అమాయకుడు బలి అయినాడు. మానవతా దృష్టితో అవిధంగా చేశాడు. మనకు కూడా అటువంటి మానవతా దృష్టి వుంటుందిగదా.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇంకా ఎవరయినా ప్రశ్నవేసేవారు వున్నారా?

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—ఆన్ ఎ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్. సభ్యులు ఎవరయినా ప్రశ్న వేయదలచుకుంటే, వారు చేయి ఎత్తాలి, అప్పుడు స్పీకర్ గారు పిలుస్తారు. అంతేగాని, ఎవరయినా వున్నారా అని తమరు పిలుస్తున్నారు. దయచేసి తమరు అగ్రహం వదిలేసి, అనుగ్రహంతో సభాకార్యక్రమాన్ని కొనసాగించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :—I thought Mr. Ranga Das lifted his hands some-time back.

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:— స్పీకర్ గారిపై నేను యాస్పర్షన్స్ కాస్ట్ చెయ్యడం లేదు. తమరి అనుగ్రహించమని కోరుతున్నాను. మొన్న తమరి అగ్రహం వలన నాదొక కొశ్చెన్ పోయింది. ఇవాళ తమరు అనుగ్రహించి నా కొశ్చెన్ వచ్చేట్లు చూడండి.

Mr. Speaker:—I want to satisfy the Members.

Sri C.V.K. Rao:—Point of Order, Sir. Can any Member cast aspersions or belittle the Chair by saying 'you are angry'.

(No reply)

Closing of some Rerolling Mills in the State

244—

*8567 Q.— Sri M. Nagi Reddy:— Will the Chief Minister be pleased to state:

- (a) the total number of Rerolling Mills existing in the state now;
- (b) the total number of Mills that remain closed now;
- (c) the reasons for their closure; and
- (d) the steps taken by the Government to revive them?

Sri J. Vengala Rao:— (a) 60 (Sixty)

(b) 13 (thirteen)

(c) The main reasons for the closure of these mills are technical problems in the units, mismanagement, labour unrest, financial difficulties, uneconomic rates of raw material and marketing.

(d) A special cell has been formed in the Directorate of Industries to study the difficulties and problems of each closed mill and work out possibilities for their revival. A committee of officers of the Department was also appointed to go into the problems of the Re-rolling mills in the State.

శ్రీ వంకానాథనారాయణ :—ప్రశ్నలో—మీకి సమాధానం చెబుతూ టెక్నికల్ డిపార్ట్మెంట్ అన్నారు. అది ఏమిటి ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఈ రిపోర్టింగ్ మిల్లు ఒకప్పుడు ప్రాస్పరస్గా వుండేది. ఇప్పుడు హిందూస్థాన్ స్టీల్ బాగా దొరుకుతున్నది. దానితో ఇవి కంపీట్ చేయలేకపోతున్నవి. దీనిపై పెంట్రల్ ఎక్స్యూజ్ పడడం, పవర్ టారిఫ్ ఎక్కువగా వుండడం, రా మెటీరియల్ కాసు తగ్గకపోవడం, మార్కెట్లో రెమ్మూ వరేటివ్ ప్రైస్ దొరకకపోవడం యీ మిసి స్టీల్ ప్లాంట్ యీ డిపార్ట్మెంట్ ఫెసు చేస్తున్నాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు కూడా యిప్పుడు కస్పడరు చేస్తున్నారు.

శ్రీ వంకా నాథనారాయణ :—ప్రధానంగా పవర్ టారిఫ్ వలన చిన్న ఇండస్ట్రీస్కు దెబ్బ తగులుతున్నది. కాబట్టి పవర్ టారిఫ్ విషయంలో మన ప్రభుత్వం దానిని దృష్టిలో పెట్టుకుని, బోర్డుకు ఒక డైరక్షన్ ఇచ్చి, కొంత సబ్సిడీ ఇచ్చి అయినా సరే యీ టారిఫ్ తగ్గిస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అది కూడా ఆలోచనలో వుంది. వారు యీ మధ్యన వా వద్దకు కూడా వచ్చారు. మాట్లాడుతున్నాం. ఏదయినా చేయకపోతే యివి క్లోజ్ అయిపోయే పరిస్థితి వుంది.

Unlicensed Money Lending in the State

845—

*9009 Q.—Sri M. Nagi Reddi:—Will the Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) whether the Government propose to introduce a Bill on the lines of Karnataka State Ordinance prohibiting the suits filed by Unlicensed Money Lenders not to be decreed; and

(b) if not, the reasons therefor?

Sri P. Seshavatharam:—(a) and (b):—Proposals for undertaking a comprehensive legislation integrating the Andhra Pradesh (Andhra Area) Pawn Brokers Act, 1943 and the Andhra Pradesh (Telangana Area) money lenders Act, 1349 F. are under consideration. The proposals include a provision prohibiting the Courts from passing a decree or order in suits on loans made by unlicensed money lenders. అద్యక్ష, 1943 ఆంధ్రప్రదేశ్ (ఆంధ్ర ఏరియా) పాన్ బ్రోకర్స్ యాక్టు, 1349 ఫస్ట్ ఆంధ్రప్రదేశ్ (తెలంగాణా ఏరియా) మనీ లెండర్స్ యాక్టు ఏకీకృతంచేసి ఒక సమగ్ర శాసనం చేయాలనే ప్రతిపాదన మన ముందు వుంది. ఈ ప్రతిపాదనలో లై సెన్సులేటివ్ వడ్డీ వ్యాపారస్థులు యిచ్చి రుణాలపై డిక్రీ లేక ఫుక్తుర్స్ యివ్వడంపై న్యాయస్థానాలలో విషేధిస్తూ ఒక నిబంధన చేర్చబడి వుంది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—మన ముందు వుంది అంటున్నారేమిటి : పాస్ అయిందా ? ప్రవేశపెట్టారా ? మనం అంటే ఎవరు : మనం అంటే ఏమిటి :

శ్రీ పి. శేషాచారం :—మొన్న యం. నారాయణరెడ్డిగారు తీసుకొచ్చిన నావపిషియల్ రిజల్యూషన్ లో మనం వాగ్దానం చేసి వున్నాం. అందుచేత యీ శాసనసభ సమావేశ కాలంలోనే ఆ బిల్లు తీసుకురాబోతున్నామని చెప్పడం జరిగింది. మనం అంటే సభ అని నా వుద్దేశం.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ఈ అన్ లైసెన్సుడు మనీ రెండర్సువలన ప్రజలు చాలా బాధలు పడుతున్నారు. మన అసెంబ్లీలో కూడా ఫస్టు రాంగానే వారు వచ్చి యిక్కడ కూర్చుంటారు. ఆ జీతాలు మొత్తం వారు తీసుకుపోతారు. ఏళ్ల విషయంలో ఏమీ చర్యలు తీసుకుంటున్నారు : ఆ సత్యాన్ని ఇతరులు యీ వ్యాపారం చేసేవారు చాలామంది వున్నారు. నెలవీడుగునా కష్టపడి సంపాదించిన తీతం మొత్తం వాళ్ళు ఫస్టు రాంగానే వచ్చి తీసుకుపోతున్నారు. ప్రజలు ఎంతో బాధ పడుతున్నారు. దీనిపై ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటున్నారా :

శ్రీ పి. శేషాచారం :—చెప్పాను. యీ సమావేశంలోనే బిల్లు తీసుకు రాబోతున్నామని.

New Medium Irrigation Schemes in the state

246—

*9170 Q.-Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi :- Will the Minister for Medium Irrigation be pleased to state :

(a) what are the new medium irrigation schemes that have been taken up for execution in Andhra Pradesh in 1976-77;

(b) the estimated cost of scheme and when they will be completed; and

(c) the additional ayacut expected under each scheme?

The Minister for Medium irrigation, (Sri V. Krishnamurthy Naidu) :— A statement is placed on the Table of the House.

Sl. No.	Name of the Scheme	Estimated cost (Rs. in lakhs)	Ultimate ayacut '000' Hectares	When it will be completed (Tentative dates)	Remarks
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.	Maddulavalasa Project (Srikakulam District)	715.00	14.00	June, 1980	Latest estimated cost is Rs. 887.00 lakhs.
2.	Vengalarayasagaram (Suvarnamukhi and Gomukhi or Dandigam) (Srikakulam District)	865.00	7.92	June, 1980	
3.	Cheyzeru Project (Cuddapah District)	678.14	6.00	June, 1981	
4.	Malluruvagu Project (Warangal District)	124.00	3.00	June, 1979	Latest estimated cost is Rs. 188.00 lakhs.
5.	Mukkamamidi Project (Khammam District)	47.50	0.92	June, 1978	Latest estimated cost is Rs. 50.00 lakhs.
6.	Vottivagu Project (Adilabad District)	540.00	9.92	June, 1980	Latest estimated cost is Rs. 605.00 lakhs.
7.	Boggulavagu Project (Karimnagar District)	136.30	2.06	June, 1979	Latest estimated cost is Rs. 148.01 lakhs.
8.	Pedderu Project (Chittoor District)	150.00	1.01	June, 1979	Latest estimated cost is Rs. 374.00 lakhs.

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
9.	Yerrakalva reservoir (East Godavari District)	1,040.00	25.00	June, 1982	
10.	Vengalaraya Lift Irrigation Scheme (Kothapalli Lift Irrigation Scheme) (Mahaboobnagar District)	198.00	4.05	June, 1978	Latest estimated cost is Rs. 235.00 lakhs.
11.	Krishnapuram Project (Chittoor District)	128.00	2.21	June, 1978	
12.	Taliperu Project (Khammam District)	906.00	13.80	June, 1982	
13.	Gundlavagu Project (Khammam District)	116.00	0.80	June, 1979	Latest estimated cost is Rs. 140.00 lakhs.
14.	Satanala Project (Adilabad District)	246.00	7.68	June, 1979	
15.	Jalleru Project (West Godavari District)	218.85	1.40	June, 1979	
16.	Maddigedda (Addategala Project) (East Godavari District)	155.27	1.20	June, 1978	

అధ్యక్ష, దీనిలో వరదరాజస్వామి ప్రాజెక్టు ఇంక్వార్ కాలేదు. దీనితో కలిపి నేను పాలసీ స్టేట్ మెంట్ లో యిచ్చి వున్నాను. ఆ ఒకటి అందులో ఒమిట్ అయిందని నేను చునవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—మొత్తం 16 మీడియం ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుల గత సంవత్సరంలో ప్రారంభించినట్లుగా చెబుతున్నాడు. ఇందులో ఐటెమ్-8 కి సంబంధించి 150 లక్షలు ప్రారంభించినప్పుడు ఎస్టిమేట్ చేశారు. సంవత్సరంలోపలనే రివైజ్ చేసినప్పుడు 374 లక్షలు అయింది. దీనికి కారణమేమిటి? ఎందు లక్షలకు మించి పెరిగింది అలాగే ఐటెమ్ సంఖ్య 2,3 లకు సంబంధించి రివైజ్ ఎస్టిమేట్స్ ఎంతయినది?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—ఈ ఎస్టిమేట్లు ఆయా స్కీము మొదట అనుకున్నప్పుడు వేసినవి. వాటిపై ఆధారపడి ఛేక్ చేసి తరువాత రివైజ్ చేసినప్పుడు యాదృశంగా వచ్చాయి. ముందు ఎస్టిమేట్లు డిజైన్ ను బట్టి తయారుచేయడం, తరువాత శాంక్షన్ అయిన తరువాత ఛేక్ చేసిన తరువాత రివైజ్ చేయడం జరుగుతూ వుంటుంది. ధరల పెరుగుదల వలన యీ ఛేజ్ రావడం జరిగింది.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ఇది మంత్రులకు ఒక ప్రాక్టీస్ అయిపోయింది. ప్రాజెక్టు తీసుకున్నప్పుడు మీరేగదా ధరలు పెంచేది. తీసుకోబోయే ముందు ఒక ధర వుంటుంది, తరువాత ధరల్ అయిపోతాయి. ఇనుము, సిమెంటు మొత్తం వీటన్నింటి ధరలూ పెరిగిపోతాయి ఇది మీకు బాగా తెలిసి వుండి కూడా మీరు అదే విధంగా చేస్తుంటారు. వీటిని త్వరగా ఎందుకు ఛేక్ చేసి పూర్తి చేయాలి?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :—ఈ ప్రశ్నకు ఏం సమాధానం చెప్పాలి. పది సం.ల క్రిందట ఎస్టిమేట్ చేసి, ఇన్వెస్టిగేట్ చేసి వదిలిపెట్టారు. తరువాత, గవర్న మెంటుకు ఫండ్స్ వున్నప్పుడు యీ స్కీము ఛేక్ చేయాలని నిర్ణయించింది. ఇప్పుడు వున్న రేట్స్ ప్రకారం మళ్ళీ రివైజ్ చేసి ఎస్టిమేట్ ప్రిపేర్ చేయడం జరిగింది. ఇమీడియేట్ గా ఛేక్ చేయడం సాధ్యం కాదు, కొంతకాలం పడుతుంది. మొదట యీ డిజైన్ ను ఆధారంగా చేసుకుని, సైట్ ఫిక్స్ చేస్తారు. అక్కడ ఫౌండేషన్ వేసి, తరువాత వని ప్రారంభిస్తారు. ఇందులో మినిస్టర్స్ పొరపాటేమీ లేదు. ఇవి తయారుచేసినప్పుడు నేను మినిస్టర్లు కాదు, నేను మంత్రిని అయిన తరువాత రివైజ్ చేశాము. అందుచేత మెయిన్ కొన్సెప్ట్, దీనికి సంబంధం లేదు.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి :—ఇచ్చిన సమాధానంలో కంప్లీట్ కావడానికి 1979 9-10 a. m. నుంచి 1982 వరకు చెప్పారు. ఈ విధంగా పబ్లిక్ మనీ వేస్ట్ చేయడం ఎందుకు చేస్తున్నారో నాకు తెలియడం లేదు ఏదైనా ప్రాజెక్టు తీసుకున్నప్పుడు ఒక సంవత్సరం లోపల దానిని కంప్లీట్ చేస్తే ప్రజలకు ఏమైనా ఉపయోగం ఉంటుంది డబ్బు కూడా సేవ్ అవుతుంది తిరుపతి మంగలి క్షవరం మాదిరి అన్ని జిల్లాలలోను పునాదిరాళ్ళు వేసుకుంటూ పోయి సంవత్సరాల తరబడి ఖర్చు చేస్తూంటే తెల్లపనుగుల మాదిరి వీటి ఖర్చు ప్రజలపై రుద్దడం తప్ప వాస్తవానికి ప్రజలకు ఉపయోగం లేకుండా ఉంటున్నది. ప్రాజెక్టులు కంప్లీట్ చేయాలి అనుకుంటే ఏ మీడియం ప్రాజెక్టు ఐదవప్పటికి ప్రారంభించిన సంవత్సరం లోపల కంప్లీట్ చేయకపోతే తీసుకోరాదనే నిబంధన పెట్టగలరా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—పది కోట్లు ఇచ్చినప్పటికీ ఒక సంవత్సరం లోపల కంప్లైట్ చేయడం వీలుండదు. డబ్బు ఖర్చు చేయడానికి వర్కింగ్ టైం కావాలి. అందుకు రెండు మూడు సంవత్సరాలైనా పడుతుంది. డబ్బు ఇచ్చినప్పటికీ కంప్లైట్ చేయడం సాధ్యం కాదు.

శ్రీ ఇ. అయ్యప్పరెడ్డి :—వారట్లా అంటున్నారు కాని వేరే రాష్ట్రాలలో ఇతర దేశాలలో ఆ విధంగా జరగడం లేదు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—400 కోట్లు ఒక సంవత్సరం ఇస్తే నాగార్జునసాగర్ సంవత్సరంలో పూర్తి అవుతుంది అంటారా?

శ్రీ ఇ. అయ్యప్పరెడ్డి :—వర్కింగ్ సీజను ఉంటుందనేది నిజమే. రివర్ వాల్ ప్రాజెక్టుల విషయం ఏమైనప్పటికీ మీడియం ఇరిగేషను ప్రాజెక్టులు అట్లా కాదు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—వారు పిఎసి ఛేర్మన్ కాబోతున్నారు. నేను విమర్శగా చెప్పడం లేదు. పది సంవత్సరాల క్రితం మొదలుపెట్టిన మీడియం ఇరిగేషను ప్రాజెక్టులు ఈ సంవత్సరంతో కంప్లైట్ కాబోతున్నాయి. ఇప్పుడు మొదలుపెట్టేవి నాలుగు సంవత్సరాలలో పూర్తి అవుతాయి. సోమశిల ప్రాజెక్టు క్రింద మొదటి దశలో 18 కోట్లు ఖర్చు చేయాలి. ఒక సంవత్సరంలో అంతా ఖర్చు చేసి ప్రాజెక్టు చేయలేము. సీజనులోనే పని అవుతుంది.

శ్రీ ఇ. అయ్యప్పరెడ్డి :—పెద్ద రివర్ వాల్ ప్రాజెక్టుల విషయంలో ఎగిసింగు ఆయకట్టు ఉండే చోట ఇబ్బందులుండవచ్చును. మీడియం ప్రాజెక్టులలో చాలా వరకు రెండు సీజన్లలో కంప్లైట్ చేయవచ్చును. ఎక్స్‌వర్ట్మెంట్ ఈ విషయం అడగండి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—నెల్లూరులో గండిపాలెం ప్రాజెక్టు చూడండి. మొదలుపెట్టి రెండు సంవత్సరాలైనది. పూర్తి కాబోతున్నది. అయే అవకాశం ఉన్నచోట మొదలు పెట్టి పూర్తి చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఇ. అయ్యప్పరెడ్డి :—మేజరు ప్రాజెక్టు విషయంలో సంవత్సరాలు కాదు. అవరోసము తీసుకుంటున్నాము. మీడియం ప్రాజెక్టుల విషయం నేను అంటున్నది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇంత తొందరగా ఎప్పుడూ కాలేదు. వారు ఒక సారి కంప్లైట్ చేసే వాటిని చూసి వచ్చి ప్రభుత్వానికి సూచనలు ఇవ్వండి.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—చెక్కికల్ రీజన్లు ఉన్నాయి. టాంక్ లిండ్ అలాగే అనుకోండి. ఒక సంవత్సరంలో మొత్తం లెవెలు వేస్తే కాదు. లేయర్లు క్రింద వేస్తేనే సెటిల్ అవుతుంది. ఒక్క సంవత్సరంలోనే పూర్తి చేయడం పీజీ ఛేర్మన్ కాదు. రెండు మూడు సీజన్లు ఐతేనే కాని కంప్లైట్ చేయడం సాధ్యం కాదు. చేసు చెక్కికల్ గా చెబుతున్నాను. మరొకటి ఏమిటంటే - కర్నూలు జిల్లాలో ఒక ప్రాజెక్టు తీసుకుంటే శ్రీకాకుళం జిల్లా వాడు ఆనందించలేడు. రెండు చోటా కావాలి. మేము అన్ని చోట్లా ప్రాజెక్టులు తీసుకుని పూర్తి చేసేటప్పుడు జాప్యం చేస్తున్నాం అన్నందుకు విచారం వ్యక్తం చేస్తున్నాను. రెండు కోట్ల రూపాయల ప్రాజెక్టు ఉందంటే మొదటి సంవత్సరం రక్కవే ఉంటుంది. మొదటి సంవత్సరం 14 అడుగులు

ఖర్చుచేసి రెండవ సంవత్సరం 70 లక్షలు ఖర్చు చేసి మూడు సంవత్సరాలలో పూర్తి చేస్తున్నాం. ఇంతకంటే తొందరుగా పూర్తి చేయడం టెక్నికల్ నాట్ ఫీజబుల్.

శ్రీ ఇ. ఆయ్యప్పరెడ్డి :— మాకు కూడా టెక్నికల్ ఎక్స్పర్టు చెప్పిన మీదటనే అడిగాను. గ్రాంట్లు తక్కువగా ఉంటున్నాయి అని మాకు ఇన్స్టిక్షన్స్ ఇచ్చిన మీదటనే అడిగాను. కన్సాలిడేట్ కావాలనే విషయంలో నైన్సు చాలా డెవలప్ అనది. పాత పద్ధతులు కాకుండా క్రొత్త పద్ధతుల్లో తొందరలోనే కన్సాలిడేషను సాధ్యమవుతుంది. మినిమం పిరీడ్ లో పూర్తి చేసి ముగియం యుటిలిటీ పొందాలనే ప్రిన్సిపల్ ను అంగీకరిస్తే ఆ ప్రిన్సిపల్స్ క్రింద వచ్చే వాటిని తీసుకోవచ్చును. పొలిటికల్ ప్రెషర్స్ ఎప్పుడూ ఉంటాయి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— పొలిటికల్ ప్రెషర్ అనే సమస్య లేనే లేదు. మినిమం పిరీడ్ లో ప్రాజెక్టును పూర్తి చేయాలి. లేకపోతే కాస్టు ఎస్కలేట్ అవుతుంది. వారు చెప్పిన దానితో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. మినిమం పిరీడ్ లో చేయాలనే ఇప్పుడు ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. నో డార్టు ఆఫ్ ఫండ్స్. కావలసిన డబ్బు ఇస్తున్నాం ఫండ్స్ కొరత లేదు. కాస్టు ఎస్కలేట్ కావాలని ప్రభుత్వ ఉద్దేశం కాదు.

శ్రీ కె. రంగదాసు :— మీడియం ఇరిగేషను ప్రాజెక్టు రెండు సంవత్సరాలలో ఐతే మైనరు ఇరిగేషను ప్రాజెక్టు ఆరు సంవత్సరాలలో పూర్తి కావాలని ప్రభుత్వ ఉద్దేశమా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— కంట్రాక్టరు మీద మనుష్యుల మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. కంట్రాక్టరు మంచివాడు దొరకడం అదృష్టం.

శ్రీ కె. రంగదాసు :— ప్రభుత్వం ప్రజలను అదృష్ట దురదృష్టాలకు వదలిపెడుతున్నదా? వేరే ప్రభుత్వం పని చేయడం లేదనుకోవాలా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— వారి ప్రాజెక్టు పూర్తి అవుతున్నది. మొన్ననే కనుక్కున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :— కంట్రాక్టర్లు అధికారులు లాలూచీ పడి ఎస్టిమేట్లు రివైజ్ చేయిస్తున్నట్లు మంత్రి గారికి తెలుసునా? ప్రజలలో ఇటువంటి అభిప్రాయం బలంగా ఉంది. అనేక దృష్టాంతాలున్నాయి. చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :— నా దృష్టికి రాలేదు. ఏమైనా ఉంటే, ఇస్తే పరిశీలన చేయిస్తాను.

Grant of Pattas for the Banjar lands to the Harijans of Kamapalli 247—

*9907 Q.—Sri M. Nagi Reddy:—Will the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether the Government are in receipt of a letter No.709/75, dated 22-12-75 of Sri M. Nagi Reddy, M.L.A. with the petitions of Sri Yepuri Bikshalu & 7 other Harijans and BCs. of Kamapalli

and Gandhinagaram h/o Machavaram village, Palnad Taluq, Guntur District for grant of pattas for the Banjar lands under their cultivation?

(b) if so, whether the pattas have been granted; and

(c) if not, the reasons therefor?

The Minister for Revenue (Sri P. Narsa Reddy):—(a) No. Sir.

(b) and (c):—Does not arise.

Possession of the land at Rahmat Nagar area of
Yusufguda of Hyderabad

248—

*9137 Q.—Sri Nissankarao Venkataratnam:—Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether Rehmathnagar area of Yusufguda of Hyderabad City is a Government land;

(b) the extent of the same and the persons who are in possession of the area at present;

(c) whether the land is divided into plots and sold to the present occupiers;

(d) if so, by whom and at what rate;

(e) whether one by name Sri Narasimha has been collecting the amount from the purchasers; and

(f) if so, under what right he has been so collecting the amount?

Sri P. Narsa Reddy:— (a): Yes Sir.

(b): The area covered by S. No. 146 is Ac. 61.20 gts. and it is mostly in the possession of encroachers.

(c), (d), (e) & (f): Unless a detailed enquiry is conducted, it is not possible to state whether the land is divided into plots and sold to the present occupiers and if so, by whom.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం:—క్రితం సంవత్సరం మార్చిలో వేసిన ప్రశ్న. మంత్రి గారు బోర్డు పెండ్లిరుసు పంపి విచారణ చేయిస్తాం అన్నారు. ఇప్పుడు ఇంక జరుగుతోంది అంటున్నారు. మార్చి నుండి ఆసలు పంపారా లేదా ?

Sri P. Narsa Reddy :—Sir, this has been allotted to the Industries Department (i.e., Survey no. 146 an extent of Act 61.20 gts.) An extent of Ac. 22 in the same number was originally allotted to Police Department and subsequently, it was given to SIET. Unless these people wanted some enquiry, suomoto, we cannot go and enquire when the land belonged to the P.W.D.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—మంత్రులు ఎందుకో ఎవాయిడ్ చేస్తున్నారు. ఇది ప్రభుత్వ భూమి. శ్రీ నారాయణ కొనుగోలుదారుల నుండి పొమ్మ వసూలు చేస్తున్నట్లు ప్రశ్న వేసాను. కొన్ని వేల పిటిషన్లు ప్రభుత్వానికి కూడా వచ్చాయి. కొన్ని లక్షలు సంపాదించారు. వెనుక పెద్ద నాయకులున్నారు, డాబిని విచారించ లేదా? వారం రోజుల క్రితమే లాండ్ ఎక్స్‌జిజిషన్ డిప్యూటీ కలెక్టరు వెళ్లి ప్లేటుమెంట్లు రికార్డు చేశాడు. I think he is suppressing the information.

Sri P. Narasa Reddy :—Why should I suppress the information ? I have said that detailed enquiry is going on. He says that the Deputy Collector had recorded the evidence. Now I cannot say anything on that, unless complete investigation is made and the report submitted to us.

Sri S. Jaipal Reddy (Kalvakurthy) :—It has already been stated that the Hon'ble Minister had ordered for an enquiry in March, 1976. What happened since March, 1976 ? It is more than one year. So many atrocities were committed there.

Sri P. Narasa Reddy :—A preliminary enquiry has been done. Several houses were constructed on Government land which was handed over to SIET institution. To take criminal action against a person, there must be some evidence. Here in this case there must be evidence that he has sold the Government land to others. There must be sufficient evidence. The report must be submitted by a proper authority. Unless that report comes, we cannot say anything.

Sri S. Jaipal Reddy :—I have also visited that area once. The people told us openly that these plots have been sold by some Narayana and he will be collecting regular mamools; he is maintaining regular gundas and though number of petitions have been submitted to Government, no action was taken.

Sri P. Narasa Reddy :—It is true that number of petitions have come to the Government saying that these plots were sold. That is why, an investigation had been done but there is no conclusive proof that he has sold that land. It may be a fact that might have misled the people and some money might have been collected from them. That is why some investigation has been done.

Sri S. Jaipal Reddy :—Hundreds of pucca houses have been constructed on that land. If they are mere encroachers, what the Government did for all these years?

Sri P. Narasa Reddy :—As I have already submitted this land was handed over to the P.W.D. Unless the P.W.D. authorities ask the Revenue Department to take action for eviction or some such thing, practically we cannot go ahead. We have now asked our people to clear of the encroachers. They went there with bulldozers, but seeing so many houses were constructed there and thinking that it won't be good to bring all the houses to ground, we have decided to investigate the entire thing.

Sri S. Jaipal Reddy :—We are not pleading that those constructions should be brought to ground. We are only pleading that the person who has deceived the innocent people should be brought to book.

Sri P. Narasa Reddy :—I am unable to understand between the two. One Member says that the encroachers need not be evicted but the person who has deceived the poor people should be punished and another Member says that all those encroachers should be evicted. The investigation should be completed first, only then we can take some action.

9-20 a. m.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—స్పీకర్ సర్, ఇక్కడ స్పష్టంగా వారాయన పేరు మెన్షన్ చేశారు. ఒక సంవత్సరం అయింది. ఇదంతా ఐన్ ఫర్మేషన్ రావడానికి ఒక సంవత్సరం సరిపోదు కదా? How many years you want to take? Government itself do not know where this land is. Your own members are selling these plots. They are sucking the blood of the people particularly the Scheduled Caste people. ఇవి అన్ని మీకు తెలియదా?

Sri N. Srinivasul Reddy :— Point of Order. కాంగ్రెస్ సభ్యులు భూమిని అమ్ముకొని తిన్నారు. పెన్సిఫిక్ గా ఫలానా కాంగ్రెసువారు అమ్ముకున్నారు అని రుజువు చేయమనండి, చాలాజీ చేయమనండి, రుజువుచేయగలిగితే రిజైను చేయడానికి సిద్ధముగా ఉంటారు. అంతేగాని, సభ్యులమీద ఒక ప్రీ సభ్యులను ఆరోపించింది అంటే నిజంగా తలవంచుకోవలసివస్తువంటి విషయం. అది గౌరవసభ్యులుగూడా ప్రతిపక్షంలో ఉన్నటువంటి ప్రీ సభ్యులారే తలవంచుకోవాలి అని నేను అంటున్నాను. ఉపసంహరించాలని నేను అంటూ ఉన్నాను. రికార్డుల నుండి ఎక్స్ పంజీ చేయాలని నేను కోరుతున్నాను.

Smt. J. Eswari Bai :—It is a fact. Even the Chief Minister knows it. పేర్లు పెట్టేసుకుంటున్నారు. గవర్నమెంటు లాండు అమ్మేసేసి వారు పేర్లు పెట్టుకుంటున్నారు. ఇంకా ఏమి కావాలి? మీ మెంబర్స్ చేసే దానికి సిగ్గుతో మీరు ఒంచుకోండి.

Sri N. Srinivasul Reddy :—Point of Order. Under Rule 50 Sub-Clause (2) మీరు పిలిస్తేనే ఏ సభ్యులు అయినా సప్లి మెంటరీ వేయాలని. ఎవరిమట్టుకు వారు సప్లి మెంటరీ వేసేస్తున్నారు. మీరు పిలవకుండానే రేసేస్తున్నారు. చాలా ఆరోపణలు చేస్తున్నారు. వ్యక్తులమీద ఆరోపణలు, సభలో ఉండే సభ్యుల మీద ఆరోపణలు. రూలు 50 సప్లి మెంటరీ వేయడానికే అవకాశం కల్పించింది. అంతేగాని ఎవరిని అంటే వారిని ఈ విధంగా ఎలా చేసే అది అన్యాయంగా ఉంటుంది. మనమే రూల్స్ ని వై రేటు చేసినట్లుగా ఉంటుంది. మీరు ఎక్స్ పంజీ చేయాలని నేను కోరుతున్నాను.

Sri S. Jaipal Reddy :— Even for the Point of Order, also, the Speaker has to call. You have not allowed him to speak. Under what rule he is raising Point of Order?

Mr. Speaker :—For Point of Order, it is not necessary.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :— అధ్యక్ష, 22-3-1975 లో వేసినటువంటి షార్డు నోటీసు క్వశ్చను—ప్రస్తుతం గౌరవ మంత్రిగారు అయిన ధర్మారెడ్డిగారు కూడా అప్పుడు ఉన్నారు. ఆ నోటికి దీనిమీద 600 ఇళ్లు మాత్రమే ఉండే అది షార్డు నోటీసు క్వశ్చను. వెంటనే విచారణ జరుపుతామని అన్నారు. ఇప్పుడు దీని మీద మూడు వేల ఇళ్లు దాకా పెరిగింది. ఇప్పుడు దీనికి బాధ్యుడు అని ఆరోపించబడిన శ్రీ పి. నారాయణగారు మంత్రులకు పాలక పక్షానికి అతి సన్నిహితుడుగా ఉండి వారిని అక్కడకు తీసుకువెళ్లి ప్రారంభోత్సవాలు జరిపించడం కలిసి పాబోలు తీసుకోవడం. వీటి అన్నిటి మూలంగా చాల పలుకుబడి కలిగిన బలమైన వ్యక్తి అనే దృష్టితో స్థానిక అధికారులు అతనిని ఏమీ చేయలేకుండా పోతున్నారు పైగా ఇవి అన్నీ జరుగుతూ ఉంటే ప్రభుత్వము చూస్తూ ఉండుకుంటున్నది. అందుకని ఈ విషయంలో ఇంకా ఏదో అలస్యము చేసి ఇంకా విచారణ, విచారణ అని కొలయాపన చేయకుండా ఒక వారము రోజులలోనే దీనిని పూర్తి చేస్తారా? ఎందుకని అంటే స్పెషల్ డిప్యూటీ కలెక్టర్ లాండు ఎక్స్‌జిజీషన్‌గారు చాల స్పష్టంగా చెప్పారు. ఇందులో ప్రైమా ఫేసీ ఉందని సి.బి.ఐ కి పంపిస్తున్నామని ఓపెన్ స్టేటుమెంటు ఇచ్చారు, తరువాత కలెక్టరు గారికి 10 వ జూను నాడు ఇష్యూ చేశారు. ఇది అంతా మోసము జరుగుతోంది కనుక పోలీసులు కూడా జోక్యము చేసుకోమని ఇచ్చారు. ఎక్కువ టైము అవసరము లేదు కాబట్టి ఒక వారము రోజులలోపల పూర్తిగా దీనిపై చర్య తీసుకొని స్పష్టంగా తెలియ జేస్తారా?

శ్రీ పి. నర్సారెడ్డి :— స్పీకర్ సర్. పాలకవర్గంవారు ఎవరూ లేరు. నారాయణ అనే వారు ఇప్పుడు జనతా పార్టీ చైర్మన్‌గా ఉండే సదాశివ్ అనుచరులు. వాళ్ల పార్టీనీతో ఉన్న వాళ్లు. మా పార్టీతో ఏమీ సంబంధం లేదు. ఇప్పుడు 791 ఇళ్ల వేసుకున్నారు. ఆ ఇళ్లలో వక్కా హువువెన్ 77, టిన్ షెడ్ వేసుకొని గోడలు వేసుకొన్నవి 502 గుడిశలు ఏమో 212. 791 లో ఉన్నాయి. ఎన్‌క్రోచ్‌మెంట్స్ ఉన్నాయని మేము అంగీకరిస్తున్నాము. ఓన్లీ క్వశ్చన్ ఈజ్ ఈ 791 ఇళ్లలో ఉండే ఫేమిలిస్ 3000 ఫేమిలిస్ ఉన్నాయి. ఇవి లాసియర్ మా బోర్డు మెంబరు ఎంక్వయిర్ చేసిన తరువాత ఇవి ఎన్‌క్రోచ్ మెంట్స్ డిమాలిష్ చేయాలని బుర్ దోజర్స్ తీసుకురావటం జరిగింది. అక్కడ ఉండే పిల్లలు అడవాళ్ళు They protested and wanted Government Order that it must be erased to ground. The enquiry related to only those persons who had sold the Govt. land to others. The land was allotted to P. W. D. Let us not mix up the things. Unless we get the full details of the enquiry it is not possible to take any action.

Sri S. Jaipal Reddy :—On a point of order, Sir. The Revenue Minister who said that an enquiry was on. He was not able to say as to who sold to him. But in the course of his reply, he said that he was connected with Janatha Party Chairman, Smt. Sada Lakshmi. This is unfair. In fact, if he had knowledge of it, he had suppressed it. He is guilty of privilege. Sri C. Narayana is the Organising Secretary of the Hyderabad City Congress Committee.

9-30 a. m.

Mr. Speaker :—There is no point of order.

శ్రీ యం. ఓకార్ :—అధ్యక్ష, జనానికి మోసము చేసి గజానికి రెండు రూపాయల చొప్పున తీసుకుని 3,000 మంది అక్కడ ఇండ్లు వేసుకొనడానికి బాధ్యులైన నారాయణగారిపైన ఏమి చర్య తీసుకొన్నారు ? తీసుకొనబోతున్నారు అని మేము అడిగితే ఇండ్లు వేసుకొన్నవాటిని కూలగొట్టడానికి పిలుకాలేదు అంటూ అసలు ఇన్క్వైరి కప్పిపుచ్చడానికి చేస్తున్న ప్రయత్నముగా కన్పిస్తున్నది. ఎంప్రోవర్స్ ని బేదఖలు చేస్తున్నారా లేదా అనేది కాదు ప్రశ్న. మోసముచేసి ప్రభుత్వ భూమిని అమ్ముకొంటున్న మాట నిజమా ? ఏమి చర్య తీసుకొన్నారంటే దానిని కప్పిపుచ్చుతూ ఇంకొకటి చెబుతున్నారు. మేముడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానము మంత్రిగారిచేత చెప్పించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker :—There is no point of order.

Sri M. Narayan Reddy :—On a point of convention and propriety, where in a question the Government says that an enquiry is in progress, no details with regard to that question should be discussed in the House except two things. If they have no confidence in the manner or type of enquiry that has been done or whatever that could be said today could be passed on to the Minister or the enquiry officer.

The House should not use the time in discussing details. The Speaker can direct the Minister to inform the House about the results of the enquiry. But we cannot enter into details of the enquiry and thereby take the time of others. You may kindly rule that if a particular officer is not going to enquire properly that matter can be raised, but not the small details can be raised. We have right to pass on any information to the Minister.

Mr. Speaker :—This is a matter which the hon. members must observe. I cannot direct these things now.

శ్రీ యన్. వెంకటరత్నం :—చర్య తీసుకొనడము లేక కట్టుకొన్న ఇండ్లను పడగొట్టడము తప్ప వయో మీడియా ఏమీ కన్పించడములేదు. ఇప్పటికే ఆక్యుపై చేశారు. ఆక్యుపై చేసిన పేదవారికి ఉచితముగా యివ్వండి. ఆ భూమికి వట్టాలు యివ్వండి. ఆది పిదబ్బడికి అవసరము లేనట్లుగా కన్పిస్తున్నది. ప్లాట్స్ చేసి పేద వారికి తిరిగి యివ్వండి. భాగ్యవంతులంటే వారినుంచి డబ్బు తీసుకుని వారికివ్వడానికి ప్రయత్నిస్తారా ?

శ్రీ పి. నర్సారెడ్డి :—అందుకొరకే నిర్దాక్షిణ్యముగా కట్టుకొన్న ఇండ్లను ప్రభుత్వము పడగొట్టలేదు. ఎక్కా హౌసెస్ పున్నాయి జింక్ షిట్స్ తో వేసుకొన్నవి పున్నాయి. గుడిపెరు పున్నాయి. అందువల్లనే మేము తీసుకొనే చర్యను వాయిదా వేశాము; పేదవారు కట్టుకొన్న ఇండ్లను పడగొట్టడము భావ్యము కాదని.

శ్రీ కె. రంగదాస్ (కొల్లాపూర్) :—మంత్రిగారి సమాధానములో నారాయణ అనేవారు పదాలమ్మకి సంబంధించినవారు అన్నారు.

శ్రీ పి. నర్సారెడ్డి :—వారి అనుబంధాలుగా వుండేవారు అన్నారు.

శ్రీ కె. రంగదాస్ :—వారికి సంబంధించినవారు కాదు. రహమత్ నగర్ అంటే మన డెప్యూటీ స్పీకర్ రహమత్ అలీగారి పేరుపై న కట్టించారా ? లేక ఇంక ఏదైనా ?

శ్రీ పి. నర్సారెడ్డి :— రంగదాస్ గారు అన్నది నేను ఎన్నడూ చెప్పలేదు. I want to correct one thing. I never said that he was Mrs. Sada Lakshmi's husband. I said that he was a follower of Mrs. Sada Lakshmi. On Mr. Omkar's suggestion that he was a member of the Ruling Party, I said that it is only the other way round. I am very sorry he mis-took it.

Then, how should we know Mr. Rahmat Ali is the name of only our Deputy Speaker? There are so many others. వారి యిష్టము వచ్చినవారి పేరు పెట్టుకొంటారు. ఎంక్రోచర్స్ ఎవరైనా పెద్దమనిషి పేరు పెట్టుకొంటే మిస్టర్ జింగ్ చేయరని అట్లా పెట్టుకొంటారు. ఎందుకు పెట్టుకొన్నారంటే నేను ఏమి చెప్పను ?

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

Detenus Lodged in Musheerabad and Chanchalguda Jails

A—

255—

S. N. Q. No. 10098-P. Sri A. Sreeramulu:—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) the total number of detenus lodged in the jails at Musheerabad and Chanchalguda during the emergency and the total expenditure incurred on their account under various items of amenities;

(b) the total amount claimed by the Superintendents of the Jails towards amenities of detenus during the above period and the amounts remaining unspent and unaccounted, if any, and the nature of action initiated against person's responsible;

(c) whether the Jail Department has undertaken repair and remodelling of the old Govt. Press building in Chanchalguda during the emergency, and if so, the estimated cost of the work and the purpose for which the work was taken up;

(d) whether plans and estimates for the above work were got approved; and

(e) whether a hall or a shed covered by the above work of repair and remodelling collapsed recently and whether the repair and remodelling are still continuing?

Sri J. Vengal Rao:—

(a) Total number of detenus lodged in the Central Prison, Hyderabad and the District Jail, Secunderabad during the emergency was 975.

Total expenditure incurred under various items of amenities provided to the detenus in the jails was Rs. 6,67,817-18 P.

(b) Total amount claimed by the Superintendents of the two jails during the period of emergency was Rs. 6,79,852-08 P.

Amount remained unspent was Rs. 12,034-90 P. in respect of both the jails.

Amount unaccounted for in respect of District Jail, Secunderabad was Rs. 49,425-97 P.

A detailed audit of the accounts pertaining to the District Jail, Secunderabad has been ordered to investigate into the discrepancies found which is in progress. Pending audit, the Superintendent and the Accountant of the District Jail, Secunderabad have been placed under suspension. A police case registered against them is under investigation.

(c) Yes, Sir.

The work was taken up in two phases. The estimated cost of the work in the first phase was Rs. 2,57,270 and in the second phase Rs. 3,28,600.

The work was undertaken to provide adequate and suitable accommodation for detenus and for other Government purposes.

(d) Yes, Sir.

9-40 a. m.

(e) An old Madras terrace roof of a portion of "Machine Hall" in the old printing press buildings under the custody of the Printing Department collapsed on the night of 11-11-76. The portion which had collapsed has been dismantled and the roof of the remaining portion has been replaced by A.C. sheet roofing.

Sri A. Sreeramulu :—Sir, now, after this information, I am able to link up the I.G. of Prisons taking certain files when he was transferred.

We have an amount of nearly Rs. 49,000 unaccounted for. Government has initiated action against some body in the Central Jail Secunderabad. I want to know whether, in view of this experience, Government is prepared to order a thorough enquiry into such things in all jails? This is an indication. Taking this indication, whether the Government is prepared to conduct an enquiry.

Next, Sir, whether the doubts I had with regard to the I.G. of Prisons taking files when he was transferred to Eluru are confirmed and whether all the files have come back?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—వారు మొదట అడిగిన సప్లిమెంటరీకి సమాధానం దానికి నాకు అభ్యంతరం లేదు. ఇక రెండవ సప్లిమెంటరీకి సమాధానం ఆ విషయం నాకు తెలియదు. అసలు ప్రశ్నకు, ఆప ప్రశ్నకు సంబంధం లేదు. అయినా వారిప్పుడు చెప్పారు కనుక కనుక్కుంటాను.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—నేను క్రిందటిసారి అడిగినప్పుడు షార్ట్ వోటీస్ క్వశ్చన్ పంపించండి, సమాధానము చెబుతాను అని అన్నారు. ఇన్స్పెక్టర్ జనరల్ ఆఫ్ ప్రిజన్స్ ఏలూరుకు ట్రాన్స్ఫర్ అయి వెళ్ళినప్పుడు కొన్ని ఫయిల్స్ తీసుకువెళ్ళి యాంటి డేట్ వేసి పంపిస్తున్నారు. అలా ఫయిల్స్ తీసుకువెళ్ళడం మంచిది కాదు. నేను చీఫ్ సెక్రటరీగారికి లేటర్ వ్రాశాను. దానికి వారినుండి సమాధానం రాలేదు. అందువల్ల నేనిప్పుడు ప్రిసిఫిక్ గా అడిగాను. అందుకే షార్ట్ వోటీస్ క్వశ్చన్ పంపించాను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అడిగిన ప్రశ్నలో ఇన్స్పెక్టర్ జనరల్ ఆఫ్ ప్రిజన్స్ ఫయిల్స్ తీసుకువెళ్ళడా అనే ప్రశ్న వుంటే చెప్పండి, ఆ ప్రశ్నవుంటే నేను సప్లి మెంటరీకి సమాధానం చెప్పకపోతే అడగండి.

Sri A. Sriramulu :—Whether it is a fact that the Home Secretary conducted an enquiry into this matter and made a report that the I.G. of Prisons who was also involved should be transferred ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—నా దగ్గర ఇన్ఫర్మేషన్ లేదు.

శ్రీ ఇ. అయ్యప్పరెడ్డి :—49 వేలు మిన్ ఎప్రాప్రియేషన్ కావటానికి ఆవకాశం ఎలా చిక్కింది ? కంటింజెన్సీలో తీసుకునేదానికి మార్గము లిమిట్ వున్నదా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఎడ్వాన్స్ డ్రా చేశారు. దీనిలో లోపం వుంది. ఆడిట్ జరుగుతున్నది. జైల్ సూపరెంటెండెంట్ ను, ఎక్సాంపెంట్ ను సస్పెండ్ చేశారు. కేసు పోలీసుల వద్ద రిజిష్టరు అయింది.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :—ప్రతిరోజూ సూపరెంటెండెంట్ కూరలకు, పాలకు, ఇలా ఖర్చు చేస్తూవుంటాడు. తను పెట్టిన ఖర్చుకు వోచర్స్ ఇవ్వటానికి కూడా ఆవకాశం ఇవ్వలేదు. అలా వోచర్స్ ఇచ్చే ఆవకాశం ఇస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—డబ్బు ఖర్చు అయిన వెంటనే రసీదులు ఇచ్చితారవి. ఆవకాశం ఇచ్చే ప్రశ్నే లేదు.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :—జైల్స్ లో ఎకామడేషన్ తక్కువగా వుంది. ఒక గదిలో 50, 100 మందిని వుంచుతున్నారు. 'కరీంనగర్ జైలులో' లావటరిని మనిషి వచ్చి కుట్రపరచాలి. అతను రెండు మూడు రోజుల కొకసారి వస్తే దుర్వాసన వస్తున్నది. ప్రతి జైలులో పెస్టిక్ లావటరీస్ కట్టిస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ప్రశ్న హైదరాబాద్, సికింద్రాబాద్ జైల్ల గురించి, వారు ఇప్పుడడిగింది కరీంనగర్ జైలు గురించి.

శ్రీ జనార్దనరెడ్డి :—అవస్థ అనేది ఎక్కడైనా ఒకటే.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మీరు ఎక్కువ రోజులు జైలులో వుండలేదుకదా. ఎక్కువ కాలం పెరోల్ మీదనే వున్నారు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—వారు డబ్బు తీసుకున్న తరువాత చేసిన ఖర్చుకు లెక్కలు చూపడం తప్పా లేక దొంగ రసీదులు సృష్టించాడా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—డ్రా చేసిన డబ్బుకు ఎకౌంట్ చూపలేదు. దానిమీద ఆడిట్ జరిగింది.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—ఇన్స్పెక్టర్ జనరల్ ఆఫ్ ప్రిజన్స్ ఫయిర్స్ తీసుకు వెళ్ళినది లేనిదీ ముఖ్యమంత్రిగారు వెంటనే ఇన్వెస్టిగేట్ చేయించి తీసుకువెళ్ళినట్లయితే ఏ ఏ తేదీలో వాపసు చేశారో కూడా చెబుతారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మీరు నాకు వ్రాసి వుంటే ఇప్పటికే సమాధానం తెప్పించి వుండేవాడిని. మీరుప్పుడు చెప్పారు కనుక నోట్ చేసుకొని తెప్పిస్తాను.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—చీఫ్ సెక్రటరీగారు చీఫ్ ఎగ్జిక్యూటివ్. ప్రతి విషయమూ ముఖ్యమంత్రికి వ్రాయాలంటే ఎలా? నేను చీఫ్ సెక్రటరీగారికి వ్రాశాను. వారు ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురాకపోతే ఎలా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఆయన ఫయిర్స్ తీసుకువెడితే అది తప్పే. అయినా నా నోటీసుకు ఇప్పుడు తీసుకువచ్చారు కనుక కనుక్కొంటాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—జైల్లను అభివృద్ధి చేయాలి. ప్రతి జైలులో అండర్ గ్రౌండ్ డ్రయినేజ్ ఏర్పాటు చేయాలి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఈ మధ్య మీరు జైలుకు వెళ్లేదు, బాగానే వున్నాయి. జనార్దనరెడ్డిగారు చూశారు.

Providing street lights by the Electricity Board.

255—B.

*10098 -Y.—Smt. J. Eshwari Bai :—Will the Minister for Power be pleased to state :

(a) whether it is a fact though the Municipal Corporation of Hyderabad has sanctioned for providing street lights in many localities the Electricity Board has not executed them;

(b) if so, the reasons for not executing them by the Board;

(c) whether it is also a fact that the Board is demanding subsidy from the Corporation for executing the street lights scheme;

(d) whether the Government will issue orders to the Board to execute all the pending street light schemes immediately in view of the thefts and dacoity that are taking place in the city, settling the subsidy matter with the Corporation latter; and

(e) if not, the reasons therefor?

Sri G. Rajaram :— (a) 85 Nos. requisitions covering 676 points

(b) from Municipal Corporation of Hyderabad are pending execution by the Board for want of adequate funds to execute the works.

(c) Yes, Sir.

(d) and (e) : The Government have issued orders in G.O.Ms. No. 964, Irrigation and Power dated 30-12-1976 that no Voluntary Loan Contribution shall be collected by the Andhra Pradesh State Electricity Board from Municipalities. But the Andhra Pradesh State Electricity Board has sought financial assistance from the Municipal Corporation of Hyderabad or Government in view of its difficulty to meet the cost from its own resources.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీ బాయి :— స్ట్రీట్ లైట్స్ ఎక్కడ వేయాలో మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ ఎంట్రీనిటి బోర్డుకు పంపాలి. వాటికి డబ్బు వీరు బోర్డుకు పంపాలి. చాలా చోట్ల స్ట్రీట్ లైట్స్ లేవు కనుక డబ్బు చెల్లించే విషయం తరువాత డివైడ్ చేసుకున్నా ముందు స్ట్రీట్ లైట్స్ ఎక్కడెక్కడ లేవో ఆక్కడ వేయించే ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ జి. రాజారాం :— అధ్యక్ష, నేను మనవిచేసాను. వారు రిక్విజిషను ఇచ్చారు. 676 పాయింట్లుమీదా వెయమన్నారు. ప్రభుత్వం మొన్న ఒక నిర్ణయం 9-50 a. m. చేసి మునిసిపాలిటీనుంచి వర్క్స్ ఎగ్జిక్యూట్ చేయడానికి వాలంటరీ లోన్ అనేది అడగకూడదు. బోర్డువారే చేయాలని అన్నారు.

One is to execute work on V.L.C. requested or demanded. The other is subsidy - that is, the scheme becomes unremunerative.

మేము 15 లక్షలు ఖర్చుపెడితే ఆక్కడ మాకు 10 రూపాయలు కూడా రాకపోతే ఆ సబ్సిడీ ఎవరు ఇవ్వాలి : అందుచేత ఆ మునిసిపాలిటీని సబ్సిడీ ఇమ్మని అంటాము. అడగడం లేదు. Wherever schemes are becoming unremunerative, it is the duty of the Municipal Corporation or for that matter, any consumer to subsidise ; unless it is subsidised we cannot do it.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ఇంతకుముందు ఈ సబ్సిడీ మీరు తీసుకున్నారా; ఇదే మొదటిసారి తీసుకొనడం ?

శ్రీ జి. రాజారాం :—అన్ రెమ్యునరేటివ్ స్కీము మీద సబ్సిడీ ఎప్పుడూ కూడా తీసుకుంటాము.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—దాని విషయంలో మీరు, మునిసిపాలిటీవారు తరువాత సర్దుకోవచ్చును. మీరు ప్రజలను ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. హైదరాబాద్, సికింద్రాబాద్ సిటీలలో స్ట్రీట్ లైట్లు లేకపోవడంవల్ల ఎన్నో దొంగతనాలు జరుగుతున్నాయి. తలుపులు పగుల గొట్టి ఇళ్లలో పడుతున్నారు. అందుచేత అవసరమైనచోట స్ట్రీట్ లైట్లు ఇవ్వాలి.

శ్రీ జి. రాజారాం :—నేను ఒకచోట అన్ రెమ్యునరేటివ్ స్కీముకు సబ్సిడీ లేకుండా ఇచ్చారంటే రాష్ట్ర మొత్తంమీద 30 లక్షల కన్ స్యూమర్స్ అడుగుతారు.

It is not possible; let the Municipality pay the subsidy for the unremunerative schemes; we will do; on our part we will not ask loans for executing the work but let the scheme be remunerative,

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్ష, మంత్రిగారు ఇంత కోపానికి రావడానికి కారణ మేమిటో నాకు అర్థం కావడం లేదు. 4 గంటలు లైట్లు లేవని చెప్పడం పొరపాటు కాదు. లైట్లు ఉండడం లేదు, ఉదయం ఉండడం లేదు, సాయంత్రం ఉండడం లేదు, ఎక్కడ తీసుకున్నా ఉండడం లేదు. ఓట్లు సిటీలో ఉండడం లేదు. సెంట్రల్ ఎక్సెక్ కాంసీ తీసుకుంటే అక్కడ ఉండడం లేదు అలాగే సికింద్రాబాద్ లో ఉండడం లేదు. సిటీలోనే లేకపోతే ఇక గ్రామాలలో ఏమి ఉంటుంది ?

శ్రీమతి డి. ఇందిర (తెనాలి) :—గౌరవనీయులైన మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు ఒక జి.బి. పంపినట్లు, వాలంటరీ లోన్సు ఎక్కడా వసూలు చేయకుండా మునిసిపాలిటీలకు పంపించాము అన్నారు. కాని అటువంటి ఆర్డర్స్ ఇంతవరకు ప్లేట్ లోని ఏ మునిసిపాలిటీకి అందలేదని నాకు తెలిసింది. కొబ్బటి బోర్డులో ఎంక్వయరీ చేసి ఆ జీ.ఓ. పంపడానికి చర్య తీసుకుంటారా ?

శ్రీ జి. రాజారాం :—ఈ ఆర్డర్స్ మేము 1-2-1976 న ఇచ్చాము. వాలంటరీ లోన్ వద్దని గవర్నమెంటు నిర్ణయం చేసింది. ఆ రోజునే వారందరికి బి.పి.ల పంపడం జరిగింది. ఎక్కడైనా వారు అడుగుతున్నారు అంటే నేను చర్య తీసుకుంటాను. వాలంటరీ లోను అడగడానికి లేదు.

శ్రీమతి డి. ఇందిర :—స్పెసిఫిక్ గా మా తెనాలి మునిసిపాలిటీవారు పంపారు. బోర్డువారు ఎగ్రి కాలేదని, ఇటువంటి ఆర్డర్స్ ఎక్కడా లేవని వాలంటరీ లోన్స్ కు ఇన్ సిస్టు చేస్తున్నారు.

Sri G. Rajaram :—I will ask the concerned S. E. not to insist upon the V.L.C. in view of the orders issued by the Government.

శ్రీ సి.వి.కె.రావు :—ఇప్పుడు ఏదైనా ప్రాంతంలో లైట్లు వేయమని అంటే రెమ్యునరేటివ్ గా ఉంటే వేస్తామని అంటున్నారు. గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి ఇచ్చు సందర్భంలో సమ్మతాన్ని గ్రామాలు చెప్పమన్నారు. నేను చెప్పాను, కాకినాడ

సిటికి సంబంధించి పేదవారు నివసించే ఏరియాలో ప్రత్యేకంగా ఫిషరీసు కమ్యూనిటీ నివసించే ఏరియాలో చేయమని ఇచ్చాను. వారి గుమ్మం దగ్గరనుంచి సముద్రం దగ్గరకు పోతున్నది. కాని అక్కడ ఇవ్వడానికి 50 వేలు, 70 వేలు ఇమ్మంటున్నారు. అది ఇచ్చేవరకు కనెక్షన్లు ఇవ్వము అంటున్నారు.

శ్రీ జి. రాజారాం :—రూ.50 వేలు, 70 వేలు మేము సబ్సిడీ అడుగుతున్నామా, ఏ.ఎల్.సి అడుగుతున్నామా అని వారు చెప్పడం లేదు. ఒక వేళ ఏ.ఎల్.సి అడిగితే గ్రామీణ విద్యుద్దీకరణ ఒక పథకం ప్రకారం చేస్తున్నాము. అటువంటప్పుడు అనేక గ్రామాలు మధ్యలో వస్తాయి. 70, 80 గ్రామాలు ఆ స్కీములో చేర్చి దానిని చేయడానికి సిద్ధంగా ఉంటాయి. కాని ఏ.ఎల్.సి అయితే మేము అడగం.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీ బాయి :—ఈ మొండిపట్టు వదలి హైదరాబాద్ లో కాని సికింద్రాబాద్ లో కాని ఎక్కడైనా లైట్లు కావాలని అంటే మీరు రైటింగులో తీసుకొని ఎంతసబ్సిడీ కావాలో తీసుకోండి. ప్రజలను బాధ పెట్టకుండా మీరు వీధి లైట్లు ఇవ్వండి.

శ్రీ జి.రాజారాం :—నన్ను ఎందుకు బాధ పెడతారు? మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ మినిస్టరును బాధ పెట్టండి. వారు సబ్సిడీ ఇస్తే నేను రేపే ఇస్తాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీ బాయి :—అధ్యక్ష, అదేమిటి?

శ్రీ జి. రాజారాం :—ఐ యావ్ నో మనీ సర్.

శ్రీ జె. దామోదరరావు (బుగ్గారం) :—మంత్రిగారు వాలంటరీ లోన్ తీసుకోకుండా నిర్ణయం తీసుకున్నారు. వాలంటరీ లోను అంటే ఆ సంస్థకు మళ్ళీ తిరిగి వస్తుంది. గ్రాంటు ఇస్తే రాకుండా పోతుంది. ఇది సమంజసమా?

శ్రీ జి. రాజారాం :— గ్రాంటు కాదు. మాకు సబ్సిడీ ఇచ్చి

The norms fixed by the Central Electricity Authority must be adhered to; they are prescribed - i.e., 12 1/2% for agriculture; 20% for domestic and others, etc. It is a world phenomenon. We cannot afford to take up an unremunerative scheme. If the scheme becomes remunerative by a subsidy, the subsidy has to be given by the consumer.

శ్రీ విజయశామణి (తిరుపతి) :—అధ్యక్ష, ఇప్పుడు కొన్ని గ్రామాలు రిజర్వు ఫారెస్టు లోపల, ఇంకొక ఫారెస్టు లోపల ఉంటున్నాయి. అది ఏ విధంగా చూసినా రెమ్మనరేటీవ్ గా ఉండదు. ఇలాంటి గ్రామాలకు మానవతా దృష్టితో ప్రభుత్వం ఏ పాలసీ నిర్ణయించింది. అచ్చట పెద్దపులులు మొదలైనవి వస్తూ ఉంటాయి.

శ్రీ జి. రాజారాం :—అధ్యక్ష, నాబడ్డెటు ప్రసంగంలో చెప్పాను. ఇటువంటి వెనుకబడ్డ ప్రాంతాలకు, వెనుకబడ్డ ప్రజల కోసం, అడవులలో ఉండే ట్రయిబల్స్ కు, ఫీషరీ మెన్ కు మినిమం సీడ్లు పోగొం క్రింద కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని, కేంద్ర విద్యుత్ సంస్థను అర్పించి, స్కీములు పంపించి సిటికి అదనంగా డబ్బు ఇవ్వాలని అనేక స్కీములు తయారు చేస్తున్నాము. ఆ స్కీములద్వారా వీరిని కవర్ చేస్తున్నాము.

شری سلطان صلاح الدین اویسی (یاقوت پورہ) :- آپ فرما رہے ہیں کہ یہ کام میونسپلٹی کا ہے۔ لیکن آب کے پاس سے الیکٹرک کا پورا سامان نہیں آتا اور سامان آنے پر بھی پرانے شہر میں ہر روز چار چار گھنٹے تک اسٹریٹ لائٹ بند ہو جاتی ہے جس سے وہاں کے لوگوں کو پریشانی ہوتی ہے۔

شری راجہ رام :- آب مجھے کیوں بوجھتے ہیں۔

شری سلطان صلاح الدین اویسی :- اگر آب کہتے ہیں کہ مجھے کیوں بوجھتے ہیں تو آب استعفیٰ دے دیجئے۔

شری راجہ رام :- مجھے استعفیٰ دینے کی کوئی ضرورت نہیں ہے۔ آب کو استعفیٰ دینا چاہئے۔ چونکہ آب غلط بول رہے ہیں۔ ہمارے پاس ایسی کوئی شکایت نہیں ہے۔ پرانے شہر میں لائٹ برابر دی جا رہی ہے۔

شری سلطان صلاح الدین اویسی :- یہ بڑے افسوس کی بات ہے کہ آپ روزانہ اخبارات نہیں پڑھتے۔

شری راجہ رام :- اخبارات جھوٹ بولتے ہیں۔ آپ خود اخبارات میں لکھوائے ہیں۔

شری سلطان صلاح الدین اویسی :- آپ کو معلوم ہونا چاہئے کہ اخبارات لائٹ کے سلسلہ میں کافی احتجاج کر رہے ہیں اور پھر بزنس ایڈوائزری کمیٹی کے اندر ایم۔ ایل۔ ایز لائٹ کے سلسلہ میں شکایت اور احتجاج کئے گئے ہیں۔ کیا آپ ابھی ایمرجنسی جاری رکھتے ہیں کہ جو چاہے جواب دیں۔

شری راجہ رام :- آزادی کے یہ معنی نہیں ہیں کہ جو چاہے بولیں اور جس طرح سے بھی الزامات جاہیں لگائیں۔ آزادی کا ناجائز طور پر استعمال نہ کریں۔

శ్రీ విజయభామణి :— నేను స్పెసిఫిక్ గా ఒక గ్రామం చెప్పాను. మా మండల ప్రాంతంలో అదవిలో ఒక ప్రాంతం గురించి చెప్పాను. దాని గురించి పరిశీలన చేస్తారా ?

శ్రీ జి. రాజారాం :—ఒక్క గ్రామం కష్టం. మినిమమ్ నీడ్స్ ప్రొగ్రామ్ క్రింద గ్రూప్ ఆఫ్ విలేజ్స్ ఉండాలి.

Written answers to questions. (Starred)

Pilferage of Electricity in Adoni Vanaspathi Factory.

249—

*9705 Q.—Sri Nissankararao Venkata Ratnam :—Will the Minister for Power be pleased to state :

- (a) whether the Adoni Vanaspathi factory was detected to be pilfering electricity;
- (b) the penalty levied and the total amount due from the above factory;
- (c) whether the amount is collected; and
- (d) when was the reconnection given to the factory?

A.—

- (a) Yes, Sir.
- (b) An amount of Rs. 3,14,519-80 paise was assessed towards the value of pilferage of energy. The total amount due from the above mentioned factory, including other incidental charges is Rs 3,13,844 80P.
- (c) As per the order of the Subordinate Judge Court, Adoni, in O.S.No. 30 of 75 and temporary injunction filed in I.A. 277 of 1975 the consumer has deposited Rs. 1,15,740-00.
- (d) On 27-10-1975.

Letting out of the Polluted Water at Hindustan Polymers Company
250—

*9660 Q.—Sri P. Sanyasi Rao (Visakhapatnam-II):—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state :

- (a) whether it is not a fact that the Hindustan Polymers Company has been letting out the polluted water without any preventive measures;
- (b) whether the Government are aware of the fact that crops are being damaged from the said polluted water, animals are dying after drinking it and people are subjected to headaches by inhaling the foul odour coming from the said water;
- (c) the steps taken by the Government in this regard;
- (d) the reasons why Government are not taking steps to protect the health of the public by preventing the pollution of air and water; and
- (e) whether the said company will be made to pay compensation to the ryots whose crops were damaged due to letting out of the polluted water into the fields?

A.—

- (a) It is true that M/s Hindustan Polymers Ltd. are discharging effluents without treatment.

(b) There have been complaints from the nearby villagers that they are suffering from head-aches by inhaling the foulodours coming from the effluents, and also complaints of death of cattle due to drinking of these waters. The obnoxious nature of the effluents if not diluted will have adverse effects on the biological systems.

(c) & (d): The management of Hindustan Polymers Ltd. was prosecuted under the Factors Act, and was convicted and fined Rs. 100/- The Andhra Pradesh State Board for Prevention & Control of Water Pollution has directed the industry to provide effluent treatment and disposal scheme to stop the pollution problem created by it. The factory has since taken up construction of treatment plant consisting of three lagoons to prevent water Pollution problem.

(e) The provisions of the Water (Prevention & Control of Pollution) Act, 1974, do not contemplate the payment of compensation.

Expenditure Incurred on Suryapet-Aswaraopet Road.

251—

*9820 Q.—SRI A. Sreeramulu :—Will the Minister for Public Works Department be pleased to state :

(a) the total expenditure incurred on Suryapet-Aswaraopet Road during 1976-77;

(b) the original estimated cost of the work; and

(c) the lowest tender and the percentage of excess quoted in it?

A.—

(a) & (b): Sir, during 1976-77 thirty one works of special repairs in small reaches, nine works of widening of culverts, eight works of reconstruction of culverts, two works of construction of culverts, and one work of re-alignment and improving geometrics in Kms. 88/8-10 of Suryapet-Aswaraopet Road were entrusted to different Contractors. Seven works were taken up Departmentally under annual maintenance. All these works were taken up under maintenance grants only. The total expenditure incurred on the above works during 1976-77 is Rs. 29,25,467/- The total estimated cost of the above works entrusted is Rs. 62,37,634/- and the cost of each work entrusted ranges from Rs. 1,000/- (minimum) to Rs. 5.50 lakhs (maximum).

(c) The lowest tender for each of the works has been accepted. The tender rates range from 9.29 % less to 48.9% excess compared with estimate rates.

Renovation of Armaga on Light-House At Vadapalem

252—

* 9392 Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi:—Will the Minister for Fisheries be pleased to state.

(a) whether the Minister for Ports, Government of Andhra Pradesh have addressed the Minister for Shipping and Transport, The Government of India in 1975-76 and in 1976-77 to restore or renovation of Armagaon Light House at Vadapalem near Dugarajapatnam in Gudur taluk of Nellore district.

(b) whether the State Government have received any reply.

(c) the estimated cost of the scheme.

(d) when will it be taken up and completed.

(e) the details of the scheme and the benefits to be accrued; and

(f) whether the State Government have handed over the site and structures to the Director General of Light Houses and Light Ships, Government of India ?

A.—

a) Yes, Sir, in the year 1975.

b) Yes. Sir.

c) Rs. 31.63 lakhs.

d) and e) The Director General of Light Houses and Light Ships has stated that in February 1976, financial sanction has been accorded to the scheme for the construction of a 30 metre high tower and ancillary buildings such as oil and general store, Inspection quarters, staff quarters, Boat pan and shed, water supply and sanitary arrangements, compound wall, approach road and path ways and also the provision of a motor boat and telephone connection. The scheme is estimated to cost Rs. 31.65 lakhs. The Light House will be a General Aid to Navigation under the control of the Department of Light Houses and Light Ships. Action for the purchase of materials, etc., is being completed and the civil engineering work will be started thereafter. It will take about two years thereafter to complete the same.

(f) The requisite land was handed over on 22-3-1977 by the Collector, Nellore.

253—

Absorption of Unemployed Weavers into spinning and
Weaving Mills Under 20 Point Formula

* 9275-Q.-SARVASI P. V. Ramana (Anakapalli) and P. Sreerama Murty:—Will the Minister for Handlooms and Textiles be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to absorb the unemployed weavers into spinning and Weaving Mills in view of 20 point Economic Programme, in priority to others; and

(b) if not, the reasons therefor?

A.—

a) No Sir.

(b) Generally in private sector, trained persons already working in other mills or apprentices working in the same mill are absorbed whenever there are vacancies. In most of the sections of Spinning Mills, Skilled and Semi-skilled workers are required and the mills would absorb the Skilled or semi-skilled workers among the weavers.

2. In the Cooperative Spinning Mills, the problem is one of excess labour than the required standard. On account of policies adopted by the Managements of the mills in recruiting more no of workers, the labour complement in them has been more than the required strength. When the expansion programme takes place, mostly the retained persons will be absorbed in the mill. But if the expansion programme did not materialise, the excess labour had to be continued, in the Mill. In some of the Mills there was an obligation imposed to take repatriates, The required number of repatriates were not readily available by the time the mills went into production. Hence, in order to run the mill to its full capacity, the trained worker locally available was absorbed in the mill. The repatriates are also being absorbed in the Mill whenever they are available. The local recruits could not be retrenched as they had put in required number of days of work and had to be regularised. Thus, the labour force in almost all the Cooperative Spinning Mills is in excess of the standard strength and, therefore, there is no possibility to absorb weavers as workers in the mills immediately. If they are trainee, and when future vacancies arises, in the mills they will be appointed in the Mills.

There is a new Cooperative Spinning Mills coming up in Adilabad. The mill would be suitable for recruiting workers before it actually goes into production and send them for training in other mills. While recruiting workers, preference will be given to weavers depending on their suitability.

AFFECT OF WEAVERS LOOMS IN KRISHNA, NELLORE AND
GUNTUR DISTRICT IN THE FLOODS IN 1976.

254—

*9277 Q.—Sarvasri P. V. Ramana and P. Sreerama Murthy:—
Will the Minister for Handlooms and Textiles be pleased to state:

- (a) the number of weavers looms affected in Krishna, Nellore and Guntur due to floods in 1976; and
- (b) the action taken to help them?

A.—

- (a) Krishna District - 4106 weavers
Guntur District - 8211 weavers

(b) Weavers affected by the cyclone in the districts of Krishna, Guntur and Nellore have been assisted in three ways (1) At the district level, the District Collectors provided subsidies ranging from Rs. 75/- to 100/- for those whose houses were damaged by cyclone. (2) The Andhra Pradesh State Handloom weavers Cooperative Society Ltd., Hyderabad with an adhoc loan of Rs. 1.25 crores sanctioned by the Reserve Bank of India had lifted stocks worth Rs. 55.00 lakhs from weavers Cooperative Societies in the districts of Krishna, Guntur and Nellore, as a measure of providing relief to them, (3) The State Government have sanctioned a sum of Rs. 50.00 lakhs for assisting weavers affected by cyclone in the 6 Coastal Districts and Chittoor district. In the districts of Krishna, Guntur and Nellore, the amount sanctioned is Rs. 28.00 lakhs. This sum has been invested in the shares of societies ther existing or newly organised.

For weavers affected by cyclone, this amount of assistance has enabled the weavers to obtain working capital under the Reserve Bank of India scheme of Handloom finance to the society and to have continuity of employment.

MISAPPROPRIATION OF FUNDS BY ACTION
ACCOUNTANT OF A.P.S.S.I.D.C.

255—

*9075 Q.—Sri Nissankara Rao (Venkataratnam):—Will the Minister for Small Industries be pleased to state:

- (a) whether it is a fact that an amount of Rs. 250 lakhs was misappropriated by the acting Accountant of A.P.S.S.I.D.C. during the period from 1-4-70 to 5-12-70; and
- (b) if so, the action taken against him?

A.—

(a) Yes Sir. A sum of Rs. 2,56,200/- was mis-appropriated by Sri J. Kanakaiah, the senior Accountant of the Corporation, who was an employee of the Directorate of Industries on deputation to the Corporation.

(b) He was placed under suspension and subsequently compulsorily retired. Criminal proceedings were initiated against him. This case is pending in the Chief Metropolitan Magistrate's Court, Hyderabad.

REPRESENTATION OF PETITION :

re: Representation of the Toddy Tappers to recognise
toddy tapping as an Industry.

శ్రీ పి సన్యాసిరావు :—అధ్యక్ష, విధానసభ చూట్ 126 క్రింద తమకు ఒక పిటిషన్ 197 ఉంది సంతకాలతో సమర్పిస్తున్నాను. దానిలో ప్రధానమైన దిమాండ్లు ఏమంటే— కేంద్రప్రభుత్వం ప్రధానమంత్రి మన్యపాన నిషేధ చట్టం అమలు జరపాలని అంటున్నారు. కాని ఆంధ్ర దేశానికి సంబంధించినంతవరకు 10 లక్షల గీత కార్మిక కుటుంబాలు నిరుద్యోగ సమస్య ఎదుర్కొవలసి ఉంటుంది. రెండవది మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గీత వృత్తిని పరిశ్రమగా గుర్తించి దానిని అన్ని విధాలా ప్రోత్సహించేట్లు చూడాలి. మూడవది ప్రధానంగా గీత గీసేవారికే చెట్లు, కట్టలు, దుకాణాలు కూడా ఇచ్చేట్లు చూడకపోయినట్లయితే పట్టణాలలోను, చుట్టుప్రక్కల ప్రాంతాలలోనూ అసలు గీత కార్మికులకు ఇవ్వడం లేదు, కొంతమంది వెండర్స్ కు ఇవ్వడం మూలంగా గీత కార్మికులకు పనులు లేకుండా పోతున్నాయి. అవి కన్సీడర్ చేయమని, ఇతర విధాల ఈ సంవత్సరం కొట్టు ఇచ్చినట్లయితే వచ్చే సంవత్సరానికి రెంటుల్ని వచ్చి 5 శాతం సేవర్స్ కు పెంచడం జరుగుతుంది. దానివల్ల గీత కార్మికులకు చాలా అన్యాయం జరుగుతుంది. ఇంకా చాలా విషయాలు ఉన్నాయి. ఈ విషయంలో తమరు ఆలోచించి న్యాయం జరిగేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వం తొందరపడి ఒకసారి చేసింది. దానివల్ల ఫలితాలు దేశానికి కలిగాయి. మరోసారి తప్పు చేయకుండా చూడాలని, రాష్ట్రప్రభుత్వాన్ని ప్రధానంగా ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతూ తమకు యీ పిటిషన్ ను సమర్పిస్తున్నాను.

(పిటిషన్ స్పీకర్ కు సమర్పించబడెను)

329—

MATTERS UNDER RULE 329 :

re: (1) Attack on some students of A. P. Agricultural University,
Rajendranagar, Hyderabad.

శ్రీ పంకా సత్యనారాయణ :—అధ్యక్ష, ఈ నెల 1వ తేదీన ఎగ్రికల్చరల్ యూనివర్సిటీ కాంపస్ లో వగలు 11-30 గంటల వరకు ప్లాంట్లు దగ్గర కాలేజీకి ఎంట్రం

re: Attack on some students of A. P. Agricultural University, Rajendranagar, Hyd.

అయిన తర్వాత బి.ఎస్.సి. ఎగ్రికల్చర్ విద్యార్థులను, సింగరరావు, శ్రీహరి, పుల్లారెడ్డి, శివారెడ్డి, సత్యనారాయణరెడ్డి, చంద్రశేఖరరెడ్డి అనే కొంతమంది, ఈ ఊరిలో సేరుపడ్డ గుండాలు కొంతమంది తేక్సీమీద వెళ్ళి కాంపస్ లో ఉన్న కాలేజీకి ఎదురుగా అయి వస్తున్న ఎన్. రామకృష్ణరావు, కృష్ణారావు, కేశవరెడ్డి, రాజేశ్వరరావు, అనంత కృష్ణస్వామి అనే విద్యార్థులను అక్కడ బహిరంగంగానే రాడ్స్ లో, చెన్స్ లో కొట్టడం జరిగింది. చాలా సీరియస్ దెబ్బలు తగిలాయి. ఇందులో ఇద్దరు విద్యార్థులను వాళ్లు కిడ్ నేప్ చేసి దూరంగా తీసుకుపోయి చిత్రహింసలు పెట్టి, రక్తంతో ఉన్న బట్టలు వాళ్ళచేతే కడిగించి, పోలీసులకుగాని, యూనివర్సిటీ వైస్ చాన్సిలర్ కు గాని కంప్లయింటు చేస్తే మీ ప్రాజాలు తీస్తామనే హెచ్చరిక కూడా చేయడం జరిగింది పట్టపగలు యూనివర్సిటీలో బయటి వాళ్లు ప్రవేశించి, కిరాయి గుండాలను తీసుకువెళ్ళి ఈ రకంగా విద్యార్థులను హింస పెట్టడంవల్ల యూనివర్సిటీ కాంపస్ లో తీవ్రమైన వాతావరణం ఏర్పడింది. విద్యార్థుల ప్రాణరక్షణ సమస్యగా తయారైంది. ఈ కిరాయి గుండాలను యూనివర్సిటీ కాంపస్ లో ఎలవ్ చేయడంవల్ల విద్యార్థులలో ఒక రకమైన ప్రమాద పరిస్థితులు ఎదుర్కోవలసి వస్తున్నది. దీని మీద ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నదో ఒక స్టేటుమెంటు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

Sri J. Vengal Rao: There are two groups in the Agricultural College of the A.P. Agricultural University, Rajendranagar, Hyderabad. One group is led by Sri Karunasinga Rao, B.sc. (Agrl.) II Year reportedly belonging to Akhila Bharatiya Vidyarthi Parishad and the other group by one Sri N. Rama Krishnarao, B.Sc. (Agrl.) III year reportedly of Youth Congress. While Sri Ramakrishna Rao resides in the city, Sri Karunasingarao is a boarder in the college Hostel. The relations between two leaders have not been cordial.

On 30-6-77, the two leaders, along with some of their friends, happened to meet at Koti bus stand and there was an altercation between the two. However, the quarrel subsided for the time being due to intervention of an M. Sc. student of the same college.

On 1-7-77, at about 6-15 a.m., Sri Karunasinga Rao reportedly threatened Sarvasri Krishna Raj and Devakar Raj, supporters of Sri Ramakrishna Rao near 'B' hostel of the college. This was reported to Sri Ramakrishnarao at about 8-30 a.m. In his turn, Sri Ramakrishnarao questioned Sri Karunasingarao of his untoward behavior of his friends. As a result there was an exchange of abuse between them.

At about 10-40 a.m. the same day, one Sri S. Chandraiah, a II year student telephoned to city and informed some outsider that Sri Karunasingarao was beaten by Sri Ramakrishnarao and others. Investigation has disclosed that Sri Chandraiah contacted telephone No. 56994 belonging to one Sri Syed Yousuf, City Stone Supplying

Company, near City college. After the college was over at 11-30 a.m. that day, Sri Ramakrishna Rao, P. Krishnarao and Samule (a II year student) were waiting at the college bus stand. In the mean while, a taxi bearing No. APT 8610 with five occupants, who were all outsiders came there. The outsiders, entered the Hostel claiming themselves to be guests of Sri Karunasingarao. In a short time, Sri Karunasingarao and outsiders came to the bus stand, where eight other students joined him. While the outsiders stood at the taxi, the students led by Sri Karunasingarao assaulted Sri Ramakrishnarao and P. Krishnarao as a result of which, Sri Ramakrishnarao received bleeding injury on his nose. Later, they pushed the two into the taxi and the taxi left towards the city along with Sri Karunasingarao and the outsiders. After the taxi left the place, the supporters of Sri Karunasingarao entered the hostel and beat up the supporters of Sri Ramakrishnarao with hands.

The taxi stopped at Mir Alam Tank where Sri Ramakrishnarao was forced to wash his shirt bearing blood-stains. Sri P. Krishnarao was beaten again and released from the taxi. Sri Karunasingarao also got down at this point and both of them returned to the college. At college, Sri P. Krishnarao informed the Principal of events whereupon information was sent to the police at about 12 noon. The police rushed to scene and brought the situation under control.

The taxi with Sri Ramakrishnarao stopped next at the City College where the five outsiders got down and Sri Ramakrishnarao reached his house in the same taxi.

By the time the police reached the college, all the accused students absconded and the injured students are also not available. The principal of the college gave a written complaint to the police on 1-7-77 at 4-00 p.m. when a case was registered and investigation taken up. The injured students were sent for treatment.

Nobody could give the names of the outsiders. Their descriptive particulars have been taken and efforts are being taken to trace them. Efforts are also being made to arrest the absconding accused students. A police picket has been posted at the college hostel and regular patrolling of the area has been arranged.

The College authorities have suspended nine accused students including Sri Karunasingarao and expelled from the hostel and ordered stoppage of all benefits like scholarships and freeships, etc.

Matter Under rule 329 :

12th July, 1977.

167

re : Construction of building by the Panchayat
Samithi, Madakasira, Anantpur District
on Burial Ground of Muslims.

The situation is under control and the case is under investigation.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— ఈ విద్యార్థి వంశస్తువారు ఊరిలోని కిరాయి జనాన్ని తీసుకొని దాడిచేయడం అనేది కామన్ గా జరుగుతున్నది. ఇంతకు పూర్వం ఈ కిరాయిజనం యూనివర్సిటీ కాంపస్ మీద పడడం, కొట్టడం, కేసులలో ఇన్ వాల్వ్ లవడం, వాళ్ళ పేర్లు కూడా పోలీసుల డై రీలలో ఉన్నాయి. వాళ్ళ మీద కేసులు పెట్టడం జరిగింది. ఇది కొత్త కాదు. వాళ్ళు చాలాసార్లు యూనివర్సిటీమీద పడి కొడుతున్నారు. పోలీసులు గట్టిగా ఇన్ వెస్ట్ గేటు చేస్తే వాళ్ళు దొరుకుతారు. ఈ రకంగా బయటివాళ్ళు వెళ్ళి విద్యార్థులను కొట్టడం ద్వారా ఆ విద్యార్థులకు టైఫ్ గ్యారంటీ లేక వాళ్ళు చదువులు మానివేసి ఇళ్ళకు పోయే పరిస్థితి ఏర్పడిందికాబట్టి పోలీసులు సీరియస్ గా తీసుకొని ఈ బయటివాళ్ళు ఎవరు వెళ్ళి దాడిచేసారో, ఈదాడికి కారకులు ఎవరో వాళ్ళందరిని బుక్ చేయడం కోసం ప్రభుత్వం వెంటనే చర్య తీసుకుంటుందని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ జె వెంగళరావు :—చర్య తీసుకుంటోంది. పోలీసు ఇన్ వెస్ట్ గేటు చేస్తున్నది.

Re : (2) Construction of building by the Panchayat Samithi
Madakasira, Anantapur District on Burial ground of
Muslims,

شری سلطان صلاح الدین اویسی (یاقوت پورہ) :— جناب اسپیکر صاحب - ضلع اننت پور میں مدیگا سرا نام کا ایک گاؤں ہے۔ اس مقام پر ایک مسلم قبرستان ہے۔ وہاں کی پنچایت سمیتی قبرستان کی زمین حاصل کر کے اس زمین پر کچھ بلڈنگس بنانا چاہتی ہے۔ یہ بالکل غلط سی بات ہے۔ سنٹرل وقف ایکٹ کے تحت یہ علاقہ بھی وقف کی تعریف میں آتا ہے۔ اس پر بلڈنگس وغیرہ تعمیر نہیں کی جاسکتی۔ اسکے تعلق سے کئی دفعہ گورنمنٹ سے ۱۹۷۶ میں اختلافات ہوئے اسکے بعد پھر ۱۹۷۷ میں اس پر پھر بلڈنگس بنانے کی بات جاری ہے۔ یہ سنٹرل وقف ایکٹ کے خلاف ہے۔ قبرستانوں پر تعمیری کام نہیں کیا جاسکتا۔ اس معاملہ کو ختم کیا جائے۔

*Sri P. Narasa Reddy:— Sir, S.No. 416 measuring Ac. 1-36 was originally classified as Village site Poramboka of Madakasira town. A portion of the land in it was subdivided as S. No. 416-1 measuring Ac. 0-20, S. No. 416-3 measuring Ac. 0-15 and S. No. 416-4, measuring Ac. 0-40 and were transferred as "Burial Ground" poramboka in Collector's R Dis 5670/39 dt 5-9-40 on condition that the pits in S No 416-3 should be completely closed by the Muslims within three months failing which the portion occupied by pits would be retransferred to V S Poramboka S No 416/2 was alienated to the Panchayat for Bus stand. This aspect was not further

re : Construction of building by the Panchaya
Samithi, Madakasira, Anantapur District
on Burial Ground of Muslims.

pursued and the above three sub-divisions 1/3 and 4 were subsequently clubbed as s No 416/1 measuring Ac 0 75 denoting it as Burial Ground Poramboka. There upon some 15 unauthorised encroachments took place on this land by way of bunks and huts; by both Hindus and Muslims or Hindus have taken place in this land in the recent generations.

While the matter was at this stage, one sri A Abdul sat ar, Mutavalli, Jamia Mosque, Madakasira represented that several persons are trying to occupy this burial ground for residential purposes causing danger to the common property of the Muslims. The Madagasira Gram Panchayat on the other hand represented to allot a portion of s No 416/1 for construction of some shops on the ground that the said land was not being used on burial ground and that the muslims of the town were allotted some other land outside the town for burial purpose. The Collector, Ananthapur who was consulted on the representations of the Mutavalli Jamia Mosque Madagasira, and the President and members of the Madagasira Gram Panchayat, has reported that there may be ever lasting enmity between the Hindus and Muslims if the land was given possession exclusively either to Hindus or Muslims of the town. The muslims of this town are not in need of this land for "Burial purpose" but they want to preserve the old tombs of their ancestors. The vacant portion in this land is very well suited for construction of Government offices of various departments of this town in view of its location. The Collector has therefore suggested that the Muslims of the town may be permitted to maintain the portion of land on the eastern side occupied by traces of old tombs by themselves by fencing it properly and the rest of the vacant portion may be ordered to be preserved for the future needs of the Government Offices. The Government have accepted the proposals of the Collector and orders were accordingly issued in Government Memo No. 4782/H2/76-4. dt, 21-4-1977.

شری سلطان صلاح الدین اویسی :- اس سے پہلے آپ خود اسٹے آرڈر دے چکے ہیں اور اسکی کاپی میرے پاس موجود ہے اور مسلم وقف بورڈ بھی اسکے خلاف نمائندگی کیا۔ یہ سب چیزیں آپکے پاس بھی اور وہاں پر بھی موجود ہیں۔ اور یہ کوئی ہندو مسلم کا مسئلہ نہیں ہے اور اسکے خلاف بھی کوئی کچھ نہیں بول رہے ہیں۔ خواہ مخواہ اسکو فرقہ وارانہ مسئلہ بنانا میں نہیں سمجھتا۔ یہ زمین قبرستان کی ہے۔ اس پر تعمیر کرنا تھیک نہیں ہے۔ یہ ایسی کونسی بڑی بات ہے۔ اور دوسری جگہ پر بھی بنا سکتے ہیں۔ بہ ایک چھوٹا سا مسئلہ ہے۔ میں آپ سے توقع رکھتا ہوں کہ اس مسئلہ کو حل کرینگے۔

re: Eviction of 9500 poor persons of Bapatla taluk from their lands.

شری بی۔ نرہار ریڈی : — قبرستان کے لئے ۵۰ گنٹہ رکھا گیا ہے۔ جس سے کسی اعتراض نہیں ہے۔

It was not being used as burial ground. So, Gram Panchayat proposed that the entire thing must be taken over. So, we said it is not proper because there has been some traces of tombs. For the adjustment between Gram Panchayat and the Jamia Mosque, Muttavalli, it has been said that the eastern portion of that may be kept as the burial ground and the other portion where there are no tombs or any such thing....

شری سلطان صالح الدین اویسی : — یہ چھوٹا سا مسئلہ ہے۔ اسکو اتنا بڑا بنانا ٹھیک نہیں ہے۔ یہ قبرستان ہے۔ یہ زمیں قبرستان میں ہے۔ اسکی وجہ سے یہ مسئلہ بڑا ہو جاتا ہے۔

*Sri P. Narasa Reddy:—Land for burial ground has been given elsewhere. The Collector has reported that three places have been given to them, in the outskirts. This happens to be inside the town. So they said, it may be proper and their interest would also not suffer.

re : (3) Eviction of 9,500 poor Persons of Bapatla Taluk from their lands.

శ్రీ ఇ. ఆయ పు రెడ్డి : — అధ్యక్ష, నేను మాట్లాడే విషయము ఇంచుమించు 9,500 కుటుంబాలకు సంబంధించినది చివరికి వచ్చింది. వీరు సుమారు 50 సంవత్సరముల నుంచి ఈ స్థలాలను పట్టిని ప్రభుత్వ స్థలాలు అనండి లే. పి. డబ్ల్యు. డి. స్థలాలు అనండి వారు తమ స్వాధీనులతో ఉండికుంటూ వచ్చారు. కాని పట్టణ ఇవ్వలేదు. బంజరు భూములు, గవర్నమెంటు స్థలాలు ఉంటే పట్టణ ఎస్టేట్ చేయాలని గవర్నమెంటు పాలసీ ఉంది. కాని అక్కడ ఎస్టేట్ చేయకుండా పట్టణ ఇవ్వకుండా ఉండడానికి కొంత స్థానిక రాజకీయ యొక్క ప్రభావము కూడా ఉంది. ఏమెత్తే నేను ఈ 10 వేల కుటుంబాల వారు అవ పడుతున్నారు దీని తోడు స్వాగతము, రాజకీయాల కారణంగా వాస్తవము అనుభవించే వారు లోపలి పేరు తో గొండి అక్కడ ఉన్నటువంటి రాజకీయ నాయకులు ఎరిపేరు వెంటే వారి పట్టణ ఇవ్వవలెననే ఉద్దేశముతో కొన్ని ప్రయత్నములు జరగడంతో అక్కడ శ్యా గ్రహము ప్రారంభమైనది. ఈ సత్యాగ్రహము 4-6-77 నుంచి ప్రారంభమైనది. బాపట్ల తాలూకాలో ఇప్పటికి కనీసము 30 జేబిలు చేశాయి. 300 సత్యాగ్రహములో పాల్గొన్నారు. కాని అక్కడ ఉన్నటువంటి రెవిన్యూ అధికారులు దీనిని చాలకన భావముతో తీసుకుంటూ ఉన్నారు. దీని ద్వారా భావముతో తీసుకోవడం అన్నది సరైన దాని ఇది విషయ పరిణామాలు దారిద్రీయ పతాకం ఉంది కనుక ఎవరైతే స్థానిక ఆరుకేస్తూ వారి స్వాధీనులలో ఉండే వారందరికీ పట్టణ ఇవ్వడం వారి వాస్తవము ప్రభుత్వ రెడ్ చేపడము అనంద లేక జోష్యము అనంద, హామీర్ల అంకాళు ఉన్నది.

పి. దబ్బి. డిపార్టుమెంటుకు, రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటుకు మధ్య సరయిన సమన్వయము కుదరక ఈ వేస్తు లాండ్సు ఎసెస్డ్ వేస్తుగా చెప్పి పట్టాలు ఇవ్వకుండా జరిగింది. ఇది 10 వేల కుటుంబాలకు సంబంధించినటువంటి సమస్య కాబట్టి దాని గురించి వెంటనే ప్రభుత్వము, ముఖ్యంగా మంత్రిగారు, వివరాలను తెలియచేయవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ యన్. వెంకటరత్నము :— అదృశ్య, ఇప్పుడు ఆక్యుపై చేసిన సత్యాగ్రహము చేస్తున్నటువంటి వారు గవర్నమెంటుకు రిప్రజెంటేషను కూడా పెట్టుకొన్నారు. గవర్నమెంటు వారు వారి రిప్రజెంటేషనులోని సూచనలు కూడా చూసారు. వారు 4 సూచనలు చేశారు. అవి ఏమిటంటే ఈ పోరంబోకు లాండ్సు ఎసెస్డ్ వేస్తుగా కన్వర్ట్ చేసి దానికి గ్రామకంఠము పేరుతో పట్టాలు ఇవ్వడం రెండవది దొబ్బు ఉంటే సర్వే చేయించి హద్దులు నిశ్చయించాలన్నది. అట్లానే తోపులు ఎసెస్డ్ వేస్తుగా కన్వర్ట్ చేసే ప్రపోజల్ను మొదలైనవి ఇచ్చారు. అవి చేస్తే చాలా మంచిది. బాపట్ల తాలూకా ముదిగుండపాడు, సంకల్పాలెములో కూడా ఇదే సమస్య ఉత్పన్నము అయింది. మొదటిలో కొంతమందికి స్వాధీనము చేయడం, స్వాధీనములో కొంత మంది ఉంటున్నారు. 'బి' ఫారము కొంతమందికి ఇచ్చారు. ఈ రకంగా అంతా కన్వ్యూజనుగా బాపట్ల తాలూకాలో ఉన్నది. అందుచేత వారు రిప్రజెంటేషన్ లో ఇచ్చిన సూచనలు మన ప్రభుత్వము అమలు చేస్తే బాగుంటుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

*Sri P. Narasa Reddy:— Sir, The Collector, Guntur has reported that it is not correct that 9,500 poor persons of Bapatla Taluk are sought to be evicted. A satyagraha has been launched but it is for assignment of land and house-sites to weaker sections and not against occupations. There are about 1797 ineligible encroacher in this taluk of whom eviction proceedings have already been taken up in 75 cases so far. However there is no agitation on behalf of these encroachers. It is further reported that Sri Kona Prabhakara Rao M.L.A., Bapatla had on 16-5-1977 given a notice of indefinite fast demanding grant of land and house sites to land less poor persons in the taluk. He was given an assurance that expeditious action would be taken to finalise the above demand and accordingly he gave up his proposal to fast unto death. Meanwhile Janatha Party of Bapatla Taluk has also given a notice on 3-6-1977 of its intention to resort to relay fast programme on 4-6-1977 and has been continuing it,

A special drive has been launched to complete assignment of land and house site in the taluk to the weaker sections by mobilising additional staff to complete enquiry work quickly and eviction of ineligible land lords and eventual assignment of land to landless poor and it is in progress. Steps have also been taken to initiate land acquisition proceedings to provide house sites to weaker section. There is

Matter under rule 329:

12th July 1977. 171

re: Eviction of 95500 poor persons of
Bapatla taluk, from their lands.

no threat to Law and Order problem in the Taluk and the situation
is being watched closely by the Revenue Divisional Officer, Tenali.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి :—కలెక్టరుగారు యిచ్చిన రిపోర్టులో కొద్దిగా విగూఢమైన
పెంజెన్స్ కనబడుతున్నది. Ineligible persons who are in occupation are
sought to be evicted. అతనియొక్క వృద్ధిలో వారు ఇన్ ఎలిజిబుల్ అని. కాని
వాస్తవానికి, వారు 50 ఏళ్ల నుంచి అక్కడ పేషనులో వున్నారు. అలాంటి వాళ్ల పేర్లు,
అందులో, సబ్ స్టిట్యూషన్ చేయడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. ఈ లాండు
ఎస్టేట్ నోమెంట్ అనేది అక్కడ చాలాకాలంగా పేరుకొనివున్నది. గౌరవనీయ సభ్యులు
ప్రభుకరరావుగారు ఫాస్ట్ ఆన్ టు దెత్ అనడం—జనశాసనాధిపతి వారు చెయ్యడం—అక్కడ
ఒక కాంపిటీషను అయినది. ఎవరికి పట్టా యిసారనే విషయంలో, ఎవరు
ఎలిజిబుల్ ఎవరు ఇన్ ఎలిజిబుల్ అనేది ఒక పెద్ద సమస్యగా తయారవుతున్నది.
ఇక్కడ, డిస్ట్రిక్టు కలెక్టరు గారిపై కూడా, ఒకరిని నైట్ చేస్తున్నారని ఎలిగేషన్
వుంది. రెవెన్యూ బోర్డు మెంబరు కాడర్లో వారిని పంపించి, ఎలిజిబుల్ పర్సన్స్.
అక్కడ పేషన్లో వున్నవారికి న్యాయం చేస్తారా :

*శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :—ఇన్ ఎలిజిబుల్ ఎంకోవర్సు 700 మంది దాకా వున్నారు
ఇన్ ఎలిజిబుల్ అవునా, కాదా అనేది.....We have laid norms If there is
any liability in that. the person has got a right of appeal and revision
and everything. Secondly, for this house-sites and land assignment
we have put special staff. Therefore. the special staff is working on
it. The Collector has taken charge recently, 2 month back. How can
he be partial ? I respectfully submit that he is an youngman and he is
taking keen interest in the improvement. Let us see for some time.
Why should we unnecessarily send a commissioner to have things
which may be looked into by the R.D.O. and the Collector.

Sri E. Ayyapu Reddy :—Serious attempts are made to tamper
with the revenue records in the Taluk Office, Bapatla. ఎవరి అక్కడ
షన్లో యంతకాలం వున్నదో వారిపేరు సబ్ స్టిట్యూషన్కు ప్రయత్నాలు జరుగు
తున్నాయి. నరసారెడ్డి, విలేజ్ ఆఫీసర్స్ వ్రాసిన రికార్డు కూడ తెప్పించుకుని
సబ్ స్టిట్యూషన్ జరుగుతున్నది. అందువలన ఎవరయినా ఒక పెద్ద ఆఫీసర్ను పేసి,
రెవెన్యూ రికార్డులో టాంపరింగ్ జరగకుండా చూడాలి. అప్పుడే కొన్ని రికార్డు
మాయమైనవి. ఫరడర్ గా టాంపర్ కాకుండా వుండడానికి టాప్ ఆఫీసర్ను పంపించి
ఇంఫార్మల్ గా ఎంక్వయరీ చేయమని చెప్పడం అవసరం. విలేజ్ ఆఫీసర్స్,
నరసారెడ్డి వారి సేట్ మెంట్ రికార్డు చేస్తే ఎవరెవరు అక్కడ పేషనులో వున్నారో,
ఎంత కాలం నుంచి వున్నారో తెలుస్తుంది.

*Sri P. Narasa Reddi :—We will ask the Collector first to go
and enquire whether there is any tampering of the papers. If we
come to the conclusion that Collector is also partial, it may not look
ice.

Calling attention to Matters of Urgent
Public Importance;
re Supply of bulldozers in villages of
Nellore district

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—అధ్యక్ష, ఇప్పుడు మంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా ప్రభాకరరావుగారు నోటిసు యివ్వడం, వారు సత్యాగ్రహం చేయడం జరిగింది. అసలు యీ ప్రభాకరరావుపై న ఒక ఎలిగేషన్ వారు చేస్తున్నారు. తహసిల్దారు, రెవిన్యూ ఇన్ స్పెక్టర్లును పట్టుకుని, యీ రికార్డు తెప్పించుకుని 30-40 సం.లుగా వున్నవారు గాకుండా, కొత్త వారికి బి ఫారమ్స్ యిస్తున్నట్లుగా ఆయనపై కూడా ఎలిగేషన్ వుంది. తహసిల్దారు, రెవిన్యూ ఇన్ స్పెక్టర్లు ఆయనతో కుమ్మక్క అవుతున్నట్లుగా వున్నది. అందువలన వారికి న్యాయం జరగదేమోననే భయం వుంది. కాబట్టి, అక్కడ ఇన్న అఫీసరు కాకుండా, కొత్త అఫీసరుచేత ఎంక్వయరీ చేయించడం అవసరం. అంతేగాక ఆ తహసిల్దారును కలెక్టరుగారు అవసరమని ఫీల్ అయితే అక్కడనుంచి వారిని ట్రాన్స్ఫరు చేసి విచారించడం అవసరం.

Sri P. Narasa Reddy :—I will have to go into that.

Sri S. Jaipal Reddy :—Even according to the Minister only 1700 are supposed to be ineligible encroachers out of 9500. Why should the Government delay in assigning the lands to the remaining people who are supposed to be eligible ?

Sri P. Narasa Reddy :—I cannot admit that we are evicting 9500.

Sri S. Jaipal Reddy :—I referred to the urgent need for assignments. This problem has been hanging fire for the last so many years.

Sri P. Narasa Reddy :—We have posted special staff for that. Bapatla is a delta area. Do you think it can be done as we can do in Telangana or Rayalaseema, where every inch of land is important and every body wants to go and fight it out.

Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance

re : (1) Supply of bulldozers in villages of Nellore District

Sri Nallapa reddy Srinivasul reddy :—Sir, I request the Minister for Revenue to make a statement on the Call Attention Notice given by me.

*Sri P. Narasa Reddy :—During the period from 15th October, to 18th October, many parts of Nellore district were hit by cyclonic rains causing considerable damage to the houses, cattle and crops in Nellore district. The Collector Nellore after assessing the damage submitted proposals in his report 13-1353/76, dated 29-10-1976 to Government for sanction of relief measures for rehabilitation of the cyclone victims and for supply of inputs and other agricultural accessories. One of the relief

Public Importance :

re: Supply of bulldozers in villages of Nellore district.

measures sought for by him was for sanction of Rs. 78.21 lakhs towards taccavi loan for reclamation of 1291 acres of sand-cast lands with an element of 25% subsidy. The Commissioner for Relief suggested earlier for sanctioning an expenditure of Rs. 2,500/- per acre in this regard.

2. The Government after examining the above proposal considered that the relief sought for reclamation work was on the high side and accorded sanction among other things in G O Ms. No. 1176, Revenue, dated 6—11—1976 for Rs. 5 lakhs towards reclamation of sand-cast and eroded lands at a rate not exceeding Rs. 400/- per acre subject to normal rules and conditions as in the case of taccavi loans, subject to the production of proper security to the satisfaction of Collector, Nellore and that loan shall be granted in each case to a bonafide resident of the village/Town not below the age of 21 years based on the actual extent of damage as recorded in the inspection records.

3. The Collector, Nellore has now stated in his Telegram dated 7—7—1977 that Rs. 17.54 lakhs has been disbursed as taccavi loan to ryots for clearance for sand cast area and that the Agricultural Development Bank has sanctioned Rs. 50 lakhs and that during the meeting held by Hon'ble Minister for Housing in Gudur on 25-4-77, it was decided that bulldozers would be deployed after the deposit of rupees two hundred per acre by ryots. He has also stated that the District Management, Agro-Industries, Chittoor has visited the sand-cast areas and has reported that he will deploy the bulldozers as soon as the ryots deposit rupees two hundred per acre.

4. Now coming to the other point raised by the Hon'ble Member that the Government sanctioned subsidised hire charges of bulldozers in 1957 and 1958 when similar flood damage was caused, the Collector, Nellore has stated that no information is available in this regard. As regards the area of sand-cast lands, and the number of persons whose lands have been sand-cast the Collector, Nellore has now furnished the following particulars :—

No. of affected persons.		Acrage of sand-cast lands. (In Acres).
1. Harijans	397	1,302.89
2. Girijans ..	70	70.00
3. Fishermen ..	—	—
4. Weaker sections ..	455	990.12
5. Others ..	935	3,044.99
	<u>1,857</u>	<u>5,407.90</u>

5. The Collector, Nellore has not furnished the financial implication of the proposals. He has been asked to furnish the same immediately. As soon as these particulars are received from the Collector, Nellore, the matter will be pursued and necessary action will be taken expeditiously.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—1957-58 వెల్లువలు వచ్చినప్పుడు సబ్సిడైజ్ చేయడం జరిగింది బుల్ డోజర్ హైర్. కలెక్టరుగారి దగ్గర నుంచి యిన్ ఫర్మేషన్ రాకపోయినా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దగ్గర యిన్ ఫర్మేషన్ ఉంటుంది. అప్పుడు ఎంత పర్సంటేజ్ బుల్, డోజర్ హైర్ ప్రభుత్వం సబ్సిడైజ్ చేసినదో అంత పర్సంటేజ్ యిప్పుడు సబ్సిడైజ్ చేస్తే బాగా ఉంటుంది. మంత్రి ధర్మారెడ్డి గారు గూడూరు వచ్చినప్పుడు ఒక్కొక్కరు 200 రూపాయలు అడ్వాన్స్ చెల్లించడానికి ధర్మారెడ్డి గారు, డి.ఆర్.ఓ. గారు తీర్మానించారు. అగ్రియిండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్ బుల్ డోజర్స్ కు సంబంధించి 200 రూపాయలు డిపాజిట్ చాలదు. గంటకు 120 రూపాయలు లెక్కన ఎంత అవుతుందో లెక్క వేసి మొత్తం అంతా అడ్వాన్స్ చేస్తే పంపిస్తాము అని నిర్ణయించడం జరిగింది. దానివల్ల పీకర్ సెక్షన్స్ కు సంబంధించిన వారు ఒక్కొక్కరిగా రూపు కట్టలేకపోయారు. నరసారెడ్డిగారు కలెక్టరు దగ్గర నుంచి యిన్ ఫర్మేషన్ తెప్పించుకొని సబ్సిడీ యంత మొత్తం అని నిర్ణయించి సబ్సిడైజ్ చేసి ఒక్కసారి కట్టకుండా, వెంటనే బుల్ డోజర్ పంపించే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతూ మరల వివరమైన ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :— ఇందులో 397 హరిజన్ ఫామిలీస్, 70 గిరిజనులు ఉన్నారు. పీకర్ సెక్షన్స్ 455. వీరందరికీ రెండు వేల ఎకరాలు వున్నది. ఆ వైసెన్సియర్ యింప్లికేషన్స్ వచ్చిన తరువాత పీకర్ సెక్షన్ గురించి రు. 200 సబ్సిడీ యివ్వగలుగుతామా అనేది ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— బుల్ డోజర్స్ నరసారెడ్డిగారు, ధర్మారెడ్డి గారు అగ్రి యిండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్ ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి వెంటనే పంపించే ఏర్పాటు చేస్తారా :

Sri P. Narasa Reddy :— I will contact Agro Industries Corporation.

(2) Closure of Anthargaon Spinning Mills, Karimnagar.

Sri K.V. Keshavulu:— The Karimnagar Cooperative Spinning Mills and Anthargaon Textile Cooperative Production and Sales Society both at Anthargaon are the units set-up for the rehabilitation of repatriates. The Government of India made available assistance to the extent of about Rs. 1.00 crore for the establishment of these units. The State Government have also provided Rs. 58.38 lakhs to these units. Though the Spinning and Weaving units at Anthargaon

**Calling attention to matters of
Urgent Public Importance :
re: Closure of Anthargaon Spinning
Mills, Karimnagar.**

12th July, 1977.

175

are primarily intended to provide employment to repatriates there are also local people employed in them. The number of repatriates and local people working in these units are 498 and 408 respectively. From the inception the working of these institutions has not been satisfactory and they are working on loss. Several factors, such as inefficiency of labour have contributed to the losses sustained by these units. Efforts made by the State Government to revamp them by providing additional funds did not prove successful. They have even been declared as relief undertakings. Whatever assistance that was being made available on adhoc basis was being wiped out by the losses sustained and even working capital margin money was not available. The year 1976 was particularly a bad year for the textile units as there was no parity between cotton and yarn prices. The total losses sustained by these units exceeded Rs. 1.2 crores and financing agencies were not coming forward to provide funds to these units. Therefore, the management was compelled to close them down from November 76 onwards. The Government of India also did not come forward to provide additional funds. The repatriate bank at Madras from which the Government of India suggested that a bridge loan of Rs. 20.00 lakhs may be obtained did not favourably consider the application of this spinning mill unit.

In view of the heavy losses sustained by these units and in the context of any financing agency not coming forward to provide working capital, the State Government considered running them on joint management basis. An advertisement was issued and offers received were considered. The Government have since taken a decision to lease out the units to Messrs. Andhra Pradesh Yarn Combines, Hyderabad. We are also obtaining Government of India's concurrence for this decision. Thereafter, the mill would re-start functioning under the management of lessee.

It is not true that wages have not been paid to the workers for the last six months. Wages have been paid upto the first fortnight of April 1977 to the workers of both the units for which the State Government advanced Rs. 5.00 lakhs. A further sum of Rs. 2.50 lakhs has been sanctioned by the Government for payment of wages to the workers from the second fortnight of April 1977. The Government would continue to pay wages to the workers till the new management takes charge.

శ్రీ జి. ఈశ్వర్ (మైదారం) :— పై ప్రశ్నలు మేనేజిమెంట్ కు ఏదో మిల్లు హౌస్ వర్కర్ చేస్తామని మంత్రిగారు పేట్ మెంట్ ఇచ్చారు. పై ప్రశ్నలు మేనేజిమెంట్ కు హౌస్ వర్కర్ చేస్తున్నారా? గవర్నమెంట్ నడుపుతున్నదా? ఇంకో సంగతి.

ఇప్పుడు ఒక సంవత్సరం నుంచి ఆ మిల్లు మూతపడివున్నది. అందులో వెయ్యిమంది వర్కర్స్ వరకు పని చేస్తున్నారు. సంవత్సరం నుంచి వారికి వేజెన్ కంటిన్యూగా పే చేయడం లేదు. ఇప్పుడు మంత్రిగారు ఏప్రిల్ వరకు యిచ్చాము తరువాత యివ్వలేదు అన్నారు. మూడు మాసాల నుంచి వేజెన్ యివ్వకుండా ఉన్నందువల్ల అక్కడ పరిస్థితి ఘోరంగా వున్నది. అది నా కాన్స్టిట్యూయన్స్ లో యిన్నది. ఆ వర్కర్స్ కు పెద్ద సొమ్ములు లేవు. వాళ్లు వండకోనే బాసానులు కూడ అమ్ముకుంటున్నారు. శ్రీల వుస్త్రేలు అమ్ముకొని జీవనం గడుపుతున్నారు. రెండు నెలల క్రితం రెండు మర్చిస్ అయినాయి. అసెంప్లయ్ మెంట్. మిల్లు బిందు వున్నందువల్ల యిండస్ట్రియల్ పీస్ కూడ చాల దెబ్బతిన్నది. పరిస్థితి చాల ఘోరంగా వున్నది. పేమెంట్ ఏ డేట్ కు యిస్తారు స్పెసిఫిక్ గా మెన్షన్ చేయాలి. మిల్లు ఎప్పుడు ఓపెన్ చేస్తారు ? ఇవన్నీ స్పెసిఫిక్ గా మెన్షన్ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రైవేటు మేనేజి మెంట్ కు యిస్తే వర్కర్స్ వారి కండిషన్స్ విషయంలో ఏ విధమైన అగ్రిమెంట్ చేశారో అది మా ముందు పెట్టలేదు గ్యారంటీ కావాలి. వర్కర్స్ రిట్రైండ్ మెంట్, గ్రాట్యుయిటీ, పొవిడెంట్ ఫండ్ వీటన్నిటిమీద స్పష్టంగా మంత్రిగారు ఎన్యూరెస్ యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

కె.వి. కేశవులు :— ఇది రిపాట్రీయేట్ కోసం పెట్టిన మిల్లు. రెస్టికి వారిని రిట్రైండ్ చేసే అధికారం వుండదు. అది అగ్రిమెంట్ లో ఒక పార్టుగా పెడుతున్నారు వర్కర్స్ ను తగ్గించడం, వారికి అన్యాయం జరగడం అనేది ఏ పరిస్థితిలో జరగడానికి వీలు లేదు. పేమెంట్ కొరకు రెండున్నర లక్షల రూపాయలు శాంక్షన్ చేసి వున్నాము. మిల్లు రిస్టార్ట్ అయ్యే వరకు వారి జీత భత్యాలకు భంగం కలుగకుండా పేమెంట్ చేస్తామని, ప్రభుత్వం తరపున హామీ యిస్తున్నాను. అయితే భారత ప్రభుత్వం వారు కోటి రూపాయలు పెట్టుబడి పెట్టి ఉన్నారు కాబట్టి వారి కనీకరెన్స్ అవసరం. వారు ఇలిఫోన్ లో ఒప్పుకొని వున్నారు. రైటింగ్ లో వారి సమాధానం తీసుకోవడంలో మూడు రోజులు పట్టవచ్చు, 30 రోజులు పట్టవచ్చు. నెల రోజులు మించకుండా పార్టు చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ జి. ఈశ్వర్ :— రెండున్నర లక్షలు శాంక్షన్ చేసి పెట్టుకుంటే ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంట్ దగ్గర పెండింగ్ వున్నదా ? మినిష్టర్ దగ్గర పెండింగ్ వున్నదా ? డైరెక్టర్ ఆఫ్ హౌండ్ లూమ్స్ దగ్గర పెండింగ్ వున్నదా ? స్పెసిఫిక్ గా డేట్ మెన్షన్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :— వచ్చేనెల ఒకటవ తేది.

re; (3) the need for growing short duration sugar cane crop under Nizam Sagar command ayacut.

Sri M. Narayana Reddy:—In Nizamabad district there are two Sugar Factories with a capacity of 8 lakh tonnes crushing in the single season. As against that, only 2 lakhs 50 thousand tonnes is

Calling Attention to Masters of urgent   12th July, 1977.   177
Public Importance:
re: Need for growing short duration
Sugar Cane Crop under Nizam Sagar

available for crushing in the entire district, on account of less storage of water in Nizam Sagar, only 15,000 acres can be cultivated. There are 25,000 acres shortfall in cultivation and production. Due to this, both the Sugar Factories would not be in a position to run their factories for some time. In view of this, I wanted to know whether the Government would take initiative in promoting short duration crops, i.e. less than 9 month crop i.e. Kamsali crop? You can also consider Raton crop.

In Zaheerabad, there is cane available in plenty. 3 lakhs tonnes are available. The Bodhan and N.S.F. can utilise this cane. About 1 lakh tonnes of cane be transported to Bodhan Sugar Factory. They can enter into an agreement to this effect. These things may be considered to maintain the economy of the district. I now request the Minister to make a statement.

Sri K.B. Narasappa :—For the crushing season 1977-78, the area under cane in the Nizamsagar ayacut is as follows:—

Area contracted	: 3526.00 Hec.
Factory's farm area	: 1549.74 Hec.

Generally in years of poor yield or shortage of cane, the supply to the factory drops while in good years the percentage supplied is higher. This is explained by the competition by the Khandasaris for the scare quantity of cane that is available. In the crushing season 1977-78, the company is working on the basis of 50% of the cane being supplied to the factory. This work out to 1.1 lakh tonnes of cane.

Cane from the company's farms is expected to be of the order of 44,000 tonnes. In case the rainfall from now on improves and the water supply from the canal is assured, this yield may go upto 55,000 tonnes or so. The Company will, in all receive about 1,45,000 to 1,65,000 tonnes of cane. 10-40 a.m.

"Kamsali" can be grown by planting a short duration seed cane in June/July which could be harvested after 9 months around March/April. This is possible if the monsoon breaks early i.e., by the 2nd week of June and continues to be normal. Further, irrigation of this tending nursery crop in the summer months as well as assured irrigation of the Kamsali crop upto harvesting from the Nizamsagar Canal should be assured. Biennial system of Tahbandi should also be continued to enable preparation of the land according to this programme.

For the forthcoming crushing season, the proposal for planting of Kamsali has been considered not practicable for various constraints.

As regards other new varieties, it may be mentioned that in a sugarcane catering zone of a factory, early duration varieties and ratons should constitute about 40% and mid season maturing varie-

ties 30% and late ripening varieties have to cover the remaining 30%. When this kind of scheduling is introduced the factories will be benefited by getting ripe cane through the crushing season. As per the capacity of the sugar factories in the district an area of 11,000 acres can be grown with early cane varieties and ratoons. Early varieties generally record lower yields as compared with mid season and late maturing varieties.

In view of this situation, efforts are being made to contract cane from new areas with the help of the District Collector and the Cooperative Central Bank. A meeting is proposed to be held between the 20th and 22nd of July, 1977 in the Nizamsagar area with the Cane growers, Chairman, Cooperative Central Bank, the collector and others concerned to work out the modalities of contracting additional cane supplies. Through these efforts, another 40 to 50 thousand tonnes of cane are proposed to be secured.

Sri M. Narayana Reddy :—There is more than 1 lakh tonnes cane available in Zaheerabad. If the Minister assures that the cane would be taken for crushing, it would be alright, Sir.

Sri K. B. Narasappa :—As far as Zaheerabad cane is concerned I had discussed with the Chairman, Nizam Sugar Factory. We are considering that. A meeting will be held during the next week. We shall consider that.

PAPERS LAID ON THE TABLE

re: Annual Reports of the A. P. State Irrigation Development Corporation Ltd. and the A.P. State Construction Corporation Ltd.

Sri V. Krishnamurthy Naidu :—Sir, I beg to lay on the Table, as required under Section 619 - A (3) of the Indian Companies Act, 1956, a copy each of the following :—

(1) Second Annual Report for 1975-76 of the Andhra Pradesh State Irrigation Development Corporation Limited together with the Audit Report thereon, for the year 1975-76.

(2) Third Annual Report for 1975-76 of the Andhra Pradesh State Construction Corporation Ltd., together with Audit Report thereon, for the year 1975-76.

Mr. Speaker :—Papers laid on the Table.

PAPER PLACED ON THE TABLE

re: Report on the decisions of the Business Advisory Committee.

Sri J. Vengala Rao :—Sir, I place on the Table a copy of the Report on the decisions of the Business Advisory Committee taken at its meeting held on 11th July, 1977.

Mr. Speaker :—Paper placed on the Table.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1977-78
DEMANDS FOR GRANTS—URBAN DEVELOPMENT AND HOUSING.

Sri Challa Subbarayudu :—Sir, I beg to move

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 26,48,79,900 under Demand No. XXIII—Urban Development”.*

Sri P. Dharma Reddy :—Sir, I beg to move :

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 3,77,48,000 under Demand No. XXII—Housing”.*

Mr. Speaker :—Motions moved.

Now, I shall take up the Cut motions.

Sri Vanka Satyanarayana :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 377,48,000 for housing by
Rs. 100/—

For investing too much money on posh hotels and buildings not so essential immediately, but not diverting this amount to provide houses who are in dire need of them.

Sri A. Sreeramulu :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 3,77,48,000 for housing by
Rs. 100/—

Failure to undertake housing schemes for the economically backward sections and industrial workers.

Sri Vanka Satyanarayana :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 3,77,48,000 for housing by
Rs. 100/—

గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోని పేద ప్రజావీకానికి ఇండ్ల నిర్మాణం చేయటకు ప్రభుత్వం పూనుకోవలసిందగు.

Sri P. Sanyasi Rao :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 3,77,48,000 for housing by
Rs. 1/—

హరిజనులకు, వెనుకబడిన తరగతుల వారికి ఇండ్ల స్థలాలు ఇచ్చి హౌసింగ్ కాలనీల నిర్మాణమునకు విధులు కేటాయించనందున—

Sri Vanka Satyanarayana :—Sir, I beg to move :

*See Appendices for the Ministers notes on Demands.

Voting on Demands for Grants

To reduce the allotment of Rs. 26,48,79,000 for Urban Development by Rs. 100/-

For not setting up Urban development authority in Vizag, Vijayawada-Guntur, and other centres.

Sri A. Sreeramulu :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 26,48,79,000 for Urban Development by Rs. 100/-

Failure of the Government to implement the recommendations of the Committee headed by Mr. Narsimham in regard to sharing of state taxes with Municipalities.

Mr. Speaker :—Cut motions moved.

Sri Vanka Satyanarayana :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 26,48,79,000 for Urban Development by Rs. 100/-

పట్టణ ప్రాంతాల్లో వున్న వుద్యోగులందరికీ ఇంటి వసతి కల్పించనందులకు

Sri P. Sanyasi Rao :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 26,48,79,000 for Urban Development by Rs. 100/-

విశాఖ పట్టణం పురపాలక సంఘంలో కొత్తగా కలిపిన మల్కాపురం గ్రామానికి రహదార్లు నిర్మించనందున, మంచినీటి పథకాన్ని అమలు జరుపనందున

To reduce the allotment of Rs. 26,48,79,000 for Urban Development by Rs. 100/-

విశాఖ పట్నం, విజయవాడ, గుంటూరు మొదలగు పట్టణాలలో అధికంగా ఇండ్ల పన్నులు విధించినందున ప్రజల విజ్ఞప్తి మన్నించి పన్నులు తగ్గించుటకు తగు చర్యలు తీసుకోనందున

Mr. Speaker :—Cut motions moved.

* Sri Syed Hasan :—Mr. Speaker, Sir, as you know that the efficiency and the smooth running of the department depends as encouragements and non-interference from the political side. But this Municipal Administration Urban Development is the unique department where you have got all interference and also corruption encouraged by the Minister since the time he took over the charge, I would cite some examples. The present Chief Engineer, Public Health is here. He was by the orders of the High Court and later by the Supreme Court was reverted from the post of the Superintendent Engineer on sympathetic reasons he was posted in a supernumerary post as a

Voting on Demands for Grants

Superintending Engineer. Till today, there is no Government Order for him to be promoted as Suprintending Engineer on regular basis yet he was made as Chief Enginneer ; that too with retrospective effect. Why this has been done ? What is the reason behind it the reply is simple that Because, he is helpful in supporting the actions of the Minister. I would further substantiate this statement with examples.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

He had passed an award to the works at Nallakunta in favour of Sri C.S. Subbarao, Contractor of the Municipal Corporation. The fact is that the said contractor had no objection and had completed the work. At the stage of the final bill the present Minister having entered into the Ministry as a special favour said that Mr. Subrahmanyam should refer this matter to the Arbitrator, but he did not do it and the present special officer to help the Minister in good humour referred the matter to the Superintending Engineer, Water Works. Then the present Chief Engineer was the Superintending Engineer of Water works. As per the terms of agreement also such arbitration was to be referred to the West Circle but deliberately and at the instance of the Minister it was referred to Superintending Engineer, Waterworks. Who as per the wishes of the Minister had passed award hundred percent in favour of Sri C.S. Subbaraju who happened to be the son-in-law of a very close friend of the Minister, Sri Raman and Yogi only to encourage this sort of corruption which is not good. The Minister had brought him as Chief Engineer. I would quote some more instances of their ploured corruption One Prasad Rao contractor of Manjera Water Scheme the Minister and the present Chief Engineer are three Musketeers. Even in the house of the Minister they would be found together. Wherever they go they go together. This Prasad Rao who is the proprietor of Pioneering Engineering made several lakhs thorough knowingly. In the Public Accounts Committee also this fact has been admitted by the Government that Rs. 80 lakhs was advanced to the same Prasad Rao, but so far neither, any action nor any account had been rendered. Because, this lies also done at the instance of the Minister. The Minister and Prasad Rao happens to be the disciples of the same Saibaba. If a probe is made then this Majira Project whose work is going on, it will be no less than Veeranam Project scandle wherein the D.M.K. Ministry was removed on the charges of corruption and favouratism. If investigations are made it would be worst than that Veeranam Project. This remains a fact that out of the contingency fund with 2% or 3% the same Chief Engineer had constructed a banglow to reside at Narayanaguda filter bed. Since the beginning his wife was attending to the construction

10-50 a.m.

work and now after its completion it is for them to stay. No one would deny that such houses if at all constructed, have to be provided for persons whose duty is supposed to remain there for 24 hours. Even as S.E. his presence was not required for 24 hours. He did not seek the permission of the Government for the said building constructed by him. Even to-day in the list of Government houses that house is not included. This is all due to the sheer encouragement given by the Minister. Another example of favoritism through misuse of power. One person by name Sri Narasaiah was the Commissioner of Guntur during the Parliament elections. This person had worked for Sri Raghuramaiah's election. He met with an accident and he became crippled. The Minister had issued orders through a G. O. by which he was allowed to work at his residence instead of going to the office. You have to bear in mind that this post is an executive post and it needs executive type of work, always going rounds, visiting places, but just because Narsiah worked for Mr. Raghuramaiah belonged to their community he has been permitted to work at his residence. This is a unique order and the Municipal Administration Minister has issued it. How corrupt officials are given protection could be seen from the example. There is one Mr. Tirupathi Rao, Valuation Officer of the Municipal Corporation. The A. C. B. caught him red handed and the case was proceeding in the Disciplinary Proceedings Court. The Government had ordered that the case be withdrawn. The case was withdrawn, accordingly and thus the culprits encouraged. This shows how much Minister of this Government is interested in the eradication of corruption- He is not even bothered what has been told. I was telling about this Tirupatirao. His case being withdrawn it was ordered that the departmental enquiry should be made, This is no doubt a device to hush up the matter. Is there any other instance in other departments, where such withdrawal of cases were noticed against such persons who were caught red handed? It is a matter of shame for all of us, leave alone the Minister. There are three reasons for it. The Minister is interested. One is either he should be benefited monetarily or he should have a person who belongs to his community, or he should be from Andhra region. Very openly he says 'why should I do'. Even the Chief Engineer also tells whenever the Asst. Engineers and other employees of the Telangana region represent their matter to him. They say very openly 'why should we do'? Where is the name of any person from our region?' 'None of our Andhras are included in the list and why should we do'. Is this the behaviour expected from a member of cabinet or a responsible officer. Is this the treatment expected from a Minister

Voting on Demands for Grants :

or the Government? I will give a list of the Andhra officers working in the Municipal Administration Department. Almost the whole of the Directorate is full of Andhras, top to bottom. The Chief Engineer, Public Health is an Andhra; Superintending Engineer is an Andhra (water works). Two Commissioners of Municipal Corporation (Administration and Revenue) are from Andhra region only; the Chief Medical Officer is an Andhra; Chief City Planner is an Andhra; Project Officer who is called now as Director of community Development who happens to belong to the minister's Community. Therefore his designation has been made as the Director and he is an Andhra; Examiner of Accounts is an Andhra. Five out of six Deputy commissioners are now posted to the Hyderabad city are Andhras. Eight out of ten Zonal Executive Engineers are Andhras. We find that this sort of treatment is being meted out to persons who deserve, who want to work and who are senior most but they are deprived of certain facilities and their legitimate right because they are non-Andhras, because they don't belong to the community of the Minister for Municipal Administration. This is one instance as to show the partiality that is adopted towards Telangana people. I will give you one example to show how they were partial towards Telangana people. Junior Engineers commenced their probation on 28-3-1972 and they finished their probation period on 28-2-1974 and till this day the Chief Engineer has not declared their probation. In spite of their continuous representation, it is being avoided. At time they admit and at time they avoid, though Public Service Commission referred the matter to the Government and Municipal Administration. This is a very clear instance of partiality that is shown by the minister and his satellites. This remains a fact that in zone 5, 6 and 7 i.e. Telangana area 16 Andhra people are already occupying the posts of Assistant Engineer and in addition to that 10 to 12 posts are vacant and they are not being filled, because the ultimate persons to be benefited and all from Telangana their probation is not declared by the chief Engineer before proceeding further, I would like to state that this Minister always goes on secret tours. The tour programmes of all the Ministers of our State are published in the newspapers, they are supplied to officers and the Members of both the Houses of Legislature, but this Minister always goes to places on secret mission and the places where he visits are three Tadipatri, Tirupati and Puttaparti. It is a matter of shame. He may be a religious person. You spend from your own money. You cannot squander Government money on personal things. I want to quote some instances about the minister's corruption. The construction of a hotel building consisting of six floors was permitted by the Government opposite to Board of Revenue office. Though the existing road is 60 feet and it had to be extended to 80 feet but permission was granted. Who would pay the construc-

tion charges. If it has acquired for extension purposes heavy expenditure has been incurred. On construction would it not add to the cost of land to be acquired. Similarly three storeied building for Hospital building at Himayatnagar was granted in favour of Dr. Sharma, thought at present the road is 60 feet, it has to go upto 100 feet.

سری شفیع الرحمن — میں معزز ممبر سے تشریح چاہوں گا کہ جو آندھرا اور تلنگانہ کا سوال ہے اور آندھرا تلنگانہ میں حتمیہ لیئے اور ۱۹۵۲ سے ہیلت منسٹر صاحب ممبر ممبر ہیں اور مجھے جہاں تک علم ہے کہ وہ بہت ایماندار منسٹر ہیں۔ میں کہنا چاہتا ہوں کہ شری سید حسن صاحب جو منسٹر صاحب پر الزامات لگائے ہیں وہ بالکل غلط ہے۔ اگر اس سلسلہ میں ایک کمیٹی قائم کر کے تحقیقات کریں تو معلوم ہوگا اور میں جود شری سید حسن صاحب سے ۱ منسٹر صاحب سے استعفیٰ دینے کی خواہش کروں گا۔

Sri A. Sriramulu:—Can I know what he is saying, because I am unable to understand his language.

Mr. Deputy Speaker:—He is trying to raise a Point of Order. I have given my ruling that it is not a Point of Order.

Sri A. Sriramulu:—What is the substance?

(No reply)

Sri Syed Hasan:—I am prepared for an investigation and to withdraw my Assembly membership if the Minister is also prepared for an enquiry of corruption charges. Permission was granted to one Sri Jairaj Singh of Himayatnagar for two storeied buildings for shops. The road is 60 feet and it has to be extended to 100 feet but still permission was granted. About Rajadhani hotel, Begumbazar, it would be surprising to know certain things. I am having the survey sheets. I would be showing to the Speaker also. These survey sheets show that the land which Rajadhani Hotel is constructed was a part of the road. They kept their eyes shut when the construction was made. The three starred hotel has been constructed on the road on the piece of land which belong to the road and a barricade has been raised on the road by these hotel people but no action has been taken. Why? Because money has been accepted. Bags of money has been paid. On the contrary it is found that at Punjagutta a poor person, a poor widow where her land was there. with some construction consisting of shops. dwellings existed and this fact beyond reasonable doubt through documents and otherwise that the widow was only an absolute owner. It was established. But that land was forcibly taken away invoking emergency powers by the Special Officer now it has become a part of the road and inspite of a hue and cry nothing has been done and no compensation has been paid to that widow and she was subjected to harassment. In Khasimnagar Colony in Ward No. 17, about 50 houses were demolished by this Minister.

Voting on Demands for Grants :

He ordered 50 houses to be demolished. In the wake of Parliament election, the Congress had given assurance that concession would be shown and those unauthorised construction would be legalised some way or the other, but 50 houses of the poor people who are own forced to remain under sun and rain were demolished by this Minister. For 8 to 10 years back those houses were constructed at Kasimnagar Colony, Ward 17, Yakutpara. There are some more interesting instances. In regard to Swastic building Rs. 6,000 was paid to Sri Anjaiah, Labour Minister at the instance of the Chief Minister to grant necessary permission. The Minister was holding back the file for permission for one year. In the name of expenditure for election purpose, that Rs. 5000/- was accepted and it was not for Mr. Anjaiah's purpose. Rs. 5,000 was paid at the instance of the Chief Minister and that money was spent for election campaign for Secunderabad candidate and because bags of money had not reached the Minister therefore he was holding back the file for one year. Finally he had returned the file saying that the Government is not interested in interfering into the matter. If the permission was granted in time, the building would have been completed and they would have got about Rs. 1,20,00 a year by way of tax, but the Municipal Corporation is deprived of it. Similarly, you would find that one Ramiah, Proprietor of Rice and Oil Mill and owner of Kakatiya Picture Palace Warangal was taken to police and he was arrested under MISA. After short time he was released at Warangal. Soon after his release he started constructing mini-theatre at the same Kakatiya Picture Palace premises and it was objected by the Municipality and in no time he got permission from the Home Department. It had issued a G. O. legalising the construction. There is one Contractor Sri Moosa Quadri. He is a muslim. He is a Telangana person and he did not offer bags of money to the Minister therefore, for one year the Minister had held back the file. He was a contractor and his tender for the construction of cause way at Musi river was accepted. He had certain representation to make and that representation was with the Minister for one year but just because he had not offered any bag of money his file was returned without interference. On the contrary we find that in the case of making extra payment to Subbareju who is the son-in-law of Sri Ramanand Yogi, the Minister took so much time and pains. He went to the extent of visiting the site. While justifying extra payment had he admitted in the House that he had visited the site and he find justification in his claim. Why should the Minister go to the site and why should the Minister plead for the contractor and why did not he allow normal course to take place. This is another charge from my side.

His community or from Andhra, Rs. 2 lakhs worth of property 11-10 a. m. was demolished of a muslim who has not taken the

Voting on Demands for Grants:

permission of the Municipality. It was in Winchipet. But in similar circumstances Mr. Rajasekhar who without the permission of the Municipal authorities constructed a building. He was also served a notice for demolition. But nothing had happened so far because he is a big man and does not belong to the poor muslim Community. This is a clear case of favouritism, nepotism, partiality and communal approach.

The Minister and the Special Officer, MCH are complementary to each other because the special Officer's existence is to see the C.M. or Minister happy to create posts which are filled in by those who were recommended by the Minister such nominees are either those who offer money, belonging too to his Community Andhra. There is another reason for complementing each other. There are two persons Mr. Venkateshwarlu and Balaiah. They belong to Minister's community, Works of laying hot mix-process on existing roads worth of Rs. 40 lakhs were given to these two persons. They are doing the work at Chikkadpalli - Musheerabad Road. The next work would also, I fear, it would be given to them only; because it is their grand-father's money, no one to be bothered if it is squandered in such merciless manner. There are two parks by name "Sanjeevaiah Park" and "Indira Park". When I enquired through reliable sources. I was informed that there are not more than 1400 inhabitants at Parsigutta. there 80 acres of land was developed for park. For whom? Will the Minister and the Special Officer roll on the lawns? If it is not for that, then for what purpose it was developed? Huge amount was spent for nothing.

Water Hyacinth Scandal :—Admitting that Husain Sagar does not belong to the M-C-H in the name of removal of weeds Rs. 80200/- was spent within six months—Oct. 74 to March 75 with the weeds remaining intact in the said tank bund. Besides M-C-H Advisory Committee, the Public Accounts Committee also, the Special Officer gave a assurance that the amount so far spent by the M-C-H would be recovered from the Public Health Engineering Dept. But instead of making such recovery in the name of removal of weeds the Corporation authorities are misusing money. One officer to the rank SE having built a big house, out of these funds had retained. palatial building is being constructed at Road No. 12, Banjara Hills. Perhaps it would be named as the Hexe (Chinth) palace. Yet no one look bothered about such large scale squandering of the public funds.

Monkeys :—No single monkey was caught at Jeera and Maredepally. In the name of Rs. 60/- per monkey the MCH has wasted a lot of money and it is a continuous process.

Dog Squad :—The Special Officer is another Mohd. Tuglak of modern times. For strengthening Dog Squad, he ordered for two imported guns and the services of two constables were taken from the

Voting on Demands for Grants :

Police Department. Each shot costs Rs 30/-. The total expenditure every day is no less than Rs. 900/-. How many dogs have you killed? What are the advantages or disadvantages in the previous system and the present one?

L. I. G. Houses :—In Karimnagar, L. I. G. Houses are constructed during the year 1956-57, 1957-58 and 1959-60. 3 Room Tenements—5 and 2 Room Tenements—32 total 37. Notification was issued for the sale of those houses and applications were also received. Allotment was made. After sometime, i.e., in 1966 Government reverted the whole thing and said that those who are in the said houses should pay rent. On that they had gone to the Court. The Court reverted the orders of the Government and ordered that allotment must be made to them only. Then the Government went for appeal before a Full Bench which also dismissed its appeal. Till to-day no action has been taken. This is the respect which Government is showing towards Courts. These facts are to be borne in mind.

On 2nd July, 1977 Mr. Nargis Dalal, who happened to visit Hyderabad, wrote an article in "Times of India". The salient points of her article are : "the network of narrow side streets is just as dirty with all manner of filth in the gutters. Only one thing is different : slogans plaster the city, scream from huge billboards, assault one from every angle. What slogans they ask in some astonishment. Every slogan is distinguished by its silliness, ineptness or grammatical mistakes. Keep your city clean and make ours the nicest city to live in, are two slogans that are repeated obsessively in every area; exhortations that no one pays any attention to. But what is one to make of a slogan, printed in letters a foot high proclaiming. It is nice to be important, but it is more important to be nice? The largest and most prominent displayed billboard has written on it. Dogs are man's best friends—Let's protect them against rabies. The board sports an enormous picture of a dog's head which would make even the most ardent dog-love lover turn away with a shudder—a long-eared pooch of no known breed with the mournful, guilty eyes of a judge who has just sentenced fifteen men to the gallows.

Money has been squandered on putting the billboards. These are the activities of our Special Officer.

In the Deccan Chronicle dated 16th February, 1977, the budget 11-20 a.m. figures were given by the Special Officer and no money has been allotted to the welfare activities of the residents of old city. It was shown that Rs. 3-50 lakhs for the development of roads. But an amount of Rs. 168 lakhs was allocated for different places. Only 3 lakhs and 55 thousand rupees were earmarked for the roads in the old city. Another point is an amount of Rs. 150 lakhs was allocated for the development of drainage system in the old city. No roads have been laid and condition of drains, all over, is horrible.

Voting on Demands for Grants :

It has been admitted that Rs. 12 lakhs were spent on tree-plantation under the 5 Point Programme. 10,000 saplings were planted but out of that, only 5,000 saplings were alive and the remaining 5,000 saplings died.

One post of Director of Urban Forestry was created to look after these saplings.

Muzamzahi Market:— It belonged to the Housing Board. The market people are not paying rents which being collected and required by the MCH to the Housing Board. It is not strange that the MCH is being asked to pay Taxes. This should be viewed seriously by the Govt.

Malaria: Though the number is increasing (in malaria cases) no action has been taken, because the Special Officer is very busy in spending Rs. 700/- every week at the Ritz or Nagarjuna Hotel to entertain the press. More over the Special Officer has got no interest in eradicating malaria.

When I had been to Arantapur, Hindupur etc. I find shortage of water there. In Visakhapatnam, there was no water supply for 8 days. In Secunderabad the water supply position is below our expectation. Old city is unfortunate for all these facilities. While include drinking water. He squandered money in the name of HUDA of this fact is denied I would right now quote a glaring examples about corruption in the urban development authority.

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy:—We are more conscious in spending the money than Mr. Syed Hasan. We are equally interested in executing the works. Let him not make allegations against others. This is my humble submission through you Sir.

Sri Syed Hasan :—This Special Officer is a chamcha of Chief Minister. There are number of charges against him. In the news paper the 'Current' weekly dated on 13th December, 1975, and 31st January 1976 specific charges against Special officer were punished. He was charged for the swindling of huge amounts industrial back marketing when he was the Director of Industries. For giving a banquet at Kutubshahi tums, for 8 elected mayors who have visited Hyderabad to attend Mayors conference. We had spent Rs. 50,000.

Keeping all these things in view, let us be honest to each other. Let us be realistic. We are in the end of our term and we are going back to the people to vote us back. even now there is time to correct ourselves.

Sri Challa Subbarayudu:—You are the only honest man in the world.

Voting on Demands for Grants.

Sri Syed Hasan: -Yes. But you are not. You are the most corrupt person.

చిక్లర్ వి. చక్రవర్తి రావు :—అదృష్టం, ఈ రోజున పట్టణ అభివృద్ధి శాఖ మాత్రమే, గృహ నిర్మాణ శాఖ మాత్రమే ప్రవేశపెట్టిన ఆర్థిక పనులను బలసరుస్తూ తమవ్వరా ప్రభుత్వానికి కొన్ని సూచనలు చేయడం చూడవచ్చును. ఈ రోజున పురపాలక సంఘంలో ఆర్థిక పనితీరు చాలా అదానంగా ఉంది. ప్రభుత్వం గట్టి చర్యలు తీసుకోకపోతే పురపాలక సంఘాలు బాగు పడవని మనం భావిస్తున్నాము. సరసింహం కమిటీ 1972 లో రిపోర్టు ఇచ్చింది. అయినా ఇంత వరకు దానిని అమలుపరిచిన ఏమీ లేదు. నేను చాలా రాష్ట్రాల తిరిగి వచ్చాను మద్రాసు కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర, ఉత్తర ప్రదేశ్, మధ్య ప్రదేశ్, గుజరాత్ మొదలైన అన్ని రాష్ట్రాలలో మునిసిపాలిటీలలో అక్టోబర్ అనే పన్నును ఎవరూ చెల్లుతున్నారు. ఆ విధంగా అవి అభివృద్ధి చెందుతున్నాయి. దానివల్ల కొంత హరాష్ మెంటు అవుతున్నదని మన ప్రభుత్వం తలచి ఆ అక్టోబర్ పన్నును రద్దుచేసింది. దానికి మొదట కొంత కంపెనీ సేషన్ ఇచ్చి తరువాత ఇకముందు కంపెనీ సేషన్ ఇవ్వము అంటున్నారు. అటువంటప్పుడు అది ఏ విధంగా అభివృద్ధి చెందుతాయి.

ఈనాడు పురపాలక సంఘాలకు ఇంటి పన్ను తప్ప వేరే ఆదాయం ఏదీ లేదు 11-30 a.m.
టోల్ టేక్సు, వెహికల్ టేక్సు, ఆక్టోయి టేక్సు అనేవి ఎప్పుడో అన్నటువంటివి రెండింటిని చేసినా కూడా ఈ రోజు 25 వంతులు పెరిగింది అటువంటి సందర్భంలో పెంచిన టేక్సు ఏమీ ఉన్నది. ఇవి పెంచకపోతే ఈ రోజు పురపాలక సంఘాలు బాగుపడేట్లు లేవు. సరసింహం కమిటీవారు సెల్యూ టేక్సులో సర్ చార్జి అని, బాడి మీద, ఆల్కహోల్ మీద కొంత టేక్సును ఇవ్వాలని చెప్పారు. ఆ విషయం కూడా ఆలోచించి అలా ఇవ్వడానికి చర్య తీసుకుంటేనే పురపాలక సంఘాలు బాగుపడుతాయి. బిల్డింగు టేక్సు ప్రతి 5 ఏళ్లకు పెంచేది. ఒక రూపాయి ఇచ్చే దగ్గర 7 రూ. లకు పెంచారు. ఈ సరిస్థితి వివిధంగా జరుగుతోందో చూడవలసి ఉంది. నిజామాబాదులో లక్ష ముళ్ళయ్యి వేల జనాభా ఉన్నారు. పెళ్లి ప్రస్తుతం వల్ల అన్ని దొరుకుతుంది కానీ అక్కడికి టాప్సరు అయివచ్చిన ఉద్యోగికి మాత్రం ఆక్కడ ఇల్లు దొరికేది కష్టం. ఈ ఇళ్ల టేక్సు పెంచడంవల్ల ఇళ్ల ఆర్డెలు పెరిగిపోయి ఈనాడు మండిపోయే ధరలలో వాళ్లు ఎంతో బాధపడే అవకాశం ఉంది. లేక దారిద్ర్యాన్ని అనుభవించలేక తిరిగి లంచగొండితనం అలవాటు పడే అవకాశం ఉంది. ఆ విధంగా ప్రభుత్వం ఆలోచించి టేక్సులు తగ్గించాలి. టేక్సు రివిజన్ చేసే సందర్భంలో లంచం ఇచ్చిన చోట తగ్గిస్తూ, లంచం ఇవ్వని చోట పెంచుతున్నారు. ప్రభుత్వం ఒక కమిటీని వేసి ఇలా అన్యాయాలు జరిగాయో లేదా అనేది పరిశీలించ చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉంది. నిజామాబాదుకు డ్రయినేజీకోసం ఎప్పుడో 15 సంతసరాల క్రిందట 90 లక్షలతో ఎస్టిమేటు తయారు చేశారు. 15 సంవత్సరాలు అయినా ఆ డ్రయినేజీ రాలేదు ఆంధ్రలో అనేక పెద్ద పట్టణాలలో కూడా డ్రయినేజీ తీసుకువచ్చినప్పుడు తెలంగాణాలో రెండవ పెద్దపట్టణం అయిన నిజామాబాదుకు ఎందుకు డ్రయినేజీ తీసుకు రాలేదు. వరంగల్లలో ఆర్థిక పరిస్థితి బాగులేదు, వరంగల్లలో ఇంతవరకు ప్రణాళిక రాలేదు. ఎస్టిమేటు తయారు కాలేదు.

అయినా కూడా అక్కడి ఆర్థిక పరిస్థితిచూసి ఆ ప్రజాశక్తి తీసుకుపోవచ్చును. కాని నిజామాబాదు ఆర్థిక పరిస్థితి బాగా ఉంది. ప్రభుత్వం కొంత విచారించినట్లయితే ఈ డ్రయినేజీ తీసుకోడానికి అవకాశం ఉంది. నిజామాబాదు పట్టణంలో లక్ష జనాభాకు మంచినీటి వధకం తయారుచేశారు. ఇప్పుడు జనాభా లక్ష ముప్పయి వేలకు పెరిగిపోయింది. రోజూ నీళ్లు రెండు మూడు గంటలు మాత్రమే సప్లయ అవుతున్నాయి. అసలు కొన్ని పూరి గుడిసెలకు నీరు సప్లయ కావడమే లేదు. 5 సంవత్సరాల క్రింద అలీసాగరు టాంకు నుంచి డైరెక్టుగా రఘునాథ టాంకుకు తీసుకోవాలని 45 లక్షలతో ఒక ఎస్టిమేటు తయారు చేశారు. 5 సంవత్సరాలైనా కూడా అది అమలు కాలేదు. 5వ ప్రజాశక్తిలో అయినా కూడా అది వచ్చే అవకాశం ఉందో లేదో, అది వెంటనే తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. జంబనగరాలకు నీటి సౌకర్యకోసం సింగూరుపూర్ జెక్కు 7 కోట్ల రూ.లు కేటాయించారు. అది తొందరగా వస్తేనే త్రాగేనీటికి కాని పరిశ్రమకు గాని అవకాశం ఉంటుంది. లేకపోతే చాలా ఇబ్బందులకు గురి కావలసి వస్తుంది. ప్రసాదరావుగారిని ఫారిన్ కంట్రీస్ కు పంపించారు. ఆయనకు ఎంతో పెద్ద కంపెనీ ఉంది. ప్రసాదరావుగారి తప్పు ఏమి ఉంది? ఆయన మీద నిందలు ఎందుకు? ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ నేర్చుకోవడం కోసం ఎన్నో డిపార్టుమెంటునుంచి పంపిస్తున్నారు. ఒక్క బెంజిలయ నిపుణులు మాత్రమే పోవాలా? ఎడ్మినిస్ట్రేషను అభివృద్ధి చెందేందుకు, కొత్త ప్రజాశక్తికి అవకాశం కల్గించేందుకు ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ వాళ్లు పోవద్దా? ఆయన కొత్త ప్రజాశక్తి నేర్చుకువస్తే ఈ నీటి కూడా అభివృద్ధి చెందవచ్చు తిరుపతిరావుమీద ఎరిగేషన్లు నాకు తెలుసు. ఒకరు కంప్లయింటు చేశారు హావుస్ ఛేక్సు విషయంలో. దొంగ రెక్కలు వ్రాసి, ఈరోజు పారిన వెళ్ళాడు. ఆ రోజు విట్ నెను చేయడానికి కూడా ఎవరూ లేరు. తల్లి ఒక్కతే ఉన్నది. విట్ నెస్ ఇవ్వడానికి ఎవరు ఉన్నారు? దాదాపు 3 సంవత్సరాల నుంచి సన్ పెన్షన్ లో ఉన్నాడు. ఆయన కుటుంబం అంతా పరేషానులో ఉంది. ఇది ఆలోచించారా? దానిని మాత్రం మంత్రిగారు ఆలోచించి అతని తప్పు ఉంటే తొందరగా విచారణ జరిపించాలి. ఈరోజు పురపాలక సంఘంలో ఆండర్ గ్రవుండ్ డ్రయినేజిగాని రోడ్లుగాని ఏమాత్రం అభివృద్ధి కావడం లేదు. కారణం డబ్బు పరిస్థితి. నరసింహం కమిటీచేసిన నిర్ణయాలమీద ప్రభుత్వం వదిలేస్తేనే ఈ ఆర్థిక పరిస్థితి బాగుపడుతుంది. పంచాయితీరాజ్ కు ప్రైనాన్సు కార్పొరేషను పెట్టినట్లుగానే పురపాలక సంఘాలకు కూడా ఒక కార్పొరేషను పెట్టాలని కోరుతున్నాను. ఇదివరకు ఏ. డబ్ల్యు. డి. ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరుకు ఎస్టిమేటుకు 50 వేల రూపాయల వరకూ సవర్ ఉండేది. దానిని ఇప్పుడు లక్ష రూపాయల వరకు పెంచారు. ఇ. ఇ. కి లక్ష రూపాయలవరకూ ఉండాలని నేను 3 మాసాల క్రిందటనే మంత్రిగారికి వ్రాసాను. దీనిని తొందరలో అమలు పెట్టినట్లయితే కార్యక్రమాలు బాగా జరుగుతాయి. కొన్ని సెంటేజీ చార్జెస్ పబ్లిక్ హెల్త్ డిపార్టుమెంటుకు ఇవ్వకుండా తప్పు తుంది. ఈ సెంటేజీ చార్జెస్ మునిసిపాలిటీస్ కు చాలా బాధ్యత అయిన విషయం. బాధాకరమైన విషయం. ఈ సెంటేజీ చార్జెస్ తీసివేయాలని కోరుతున్నాను. మాస్టరు ప్లాను పెట్టవద్దని కొంతవరకు ఆలోచించకుండా నియమాలు తీసుకోడం జరిగింది. పరిశ్రమలు ఎక్కడైతే ఉన్నాయో దానిని గమనించకుండా రెపిడెన్సుగా మార్చారు.

Voting on Demands for Grants :

వాళ్ళ మళ్ళీ పరిశ్రమలు ఉన్న ఏరియాలోకి హామ్యం చే ఆ విల్డింగు లేవుకుపోవాలా, మెషినరీ ప్లాంట్ చేయడానికి ఎంత ఖర్చు అవుతుంది. పరిశ్రమలు పెట్టి పనిచేయించి సాగుతున్నప్పుడు దానిని రెసిడెన్షియల్ ఏరియాగా చేసి వాళ్ళకు నోటిసు ఇచ్చి ఇండస్ట్రియల్ ఏరియాకు హామ్యనడం కాగాలేదు దానిని తిరిగి ఆలోచించి ఎక్కడైతే పరిశ్రమలు ఉన్నాయో వాటిని ఇండస్ట్రియల్ ఏరియాగా డిక్లయర్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇదివరకు ఇచ్చిన నోటిసులను ఆపు చేయాలని కోరుతున్నాను. వీటి దీపాలకు ఒక ట్యాబులైటుకు రూ. 7-50 తీసుకుంటున్నారు. ఇదివరకే చాలా కట్టారు. ఎలక్ట్రిసిటీ సుంత్రిగారు, చైర్మన్ గారు ఈ విషయం ఆలోచించి దానిని తీసివేయాలని కోరుతున్నాను. కొన్ని పురపాలక సంఘాలు సుపర్వైజరీకి రూ. 85 వేల కడుతున్న సందర్భాలు ఉన్నాయి అవి ఎదు చేయాలని జి. ఒ. వచ్చినా కూడా ఎలక్ట్రిసిటీవాళ్ళు దానిని అడ్డులు జరపలేదు వీటి దీపాలు లేని పెంటర్లు అనేకం ఉన్నాయి. కాని ఎలక్ట్రిసిటీ వారు వాటి విషయం లో సహకరించడం లేదు. కరస్పాండెన్సు జరుగుతున్నది. ఎలక్ట్రిసిటీ విషయం లో ఎక్కడెక్కడైతే లోటుపాట్లు ఉన్నాయో వాటిపై తగు నిర్ణయాలు తీసుకొని వాటిని పరిష్కరించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. నిజామాబాదు పట్టణంలో జాషరాక్ బజారు అవి ఉంది 1974 లో మంత్రిగారు వచ్చినప్పుడు దానిని సందర్శించారు. అక్కడ ఎనుక్రోచ్ మెంటు ఎక్కువ అయిపోయి పైకిళ్ళు మనుష్యులు నడవడానికి కష్టంగా ఉంది. దానికి కొంత రెసిడెన్షియల్ ఏరియాను ఎక్లయిరు చేసి ఎనుక్రోచ్ మెంటు తీసివేసి మార్కెట్లు పెద్దదిగా చేయాలని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఇ-తరహాకూ ఏమీ కాలేదు దగ్గరలోనే రెండు వర్లంగుల ధూరంలో 10 ఎకరాల బాకీ స్థలం ఉంది. ఈ బెలింగును కూలగాకే కంటే ఆ కాకీ బాగాను ఎక్లయిరు చేసి మార్కెట్ యార్డు చేస్తే బాగుంటుంది. లేక బోకే మనుష్యులు మనుష్యులు కొట్టుకొని రోజు రోజుకు ఏక్సిడెంట్లు జరిగిపోతాయని మనవి చేస్తున్నాను.

వనోబే టూరిస్ట్ పెట్టాలని ఉంది. అటువంటి సందర్భంలో మంత్రిగారు ఆలోచించి అక్కడ మార్కెట్లు ఏర్పడడానికి నిర్ణయము తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. మరి నిజామాబాదులో ఇళ్ళ కొరతవల్ల ప్రజలు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ఇళ్ళ కొరత 36,000 అప్లికేషన్లు వచ్చాయని నేను మంత్రిగారికి చెప్పాను. నిజామాబాదులో ఆర్.టి.సి లో పనిచేసేవారు ఉన్నారు. ఎలక్ట్రిసిటీలో పనిచేసేవారు ఉన్నారు యన్.జి.వోలు ఉన్నారు. క్లాసు ఫోరు ఎంప్లాయిసు ఉన్నారు. అక్కడ ఇళ్ళ స్థలం కోవము నెలకు రెండువందలకన్నా తక్కువ ఆదాయము ఉన్నవారు 18,000 మంది కలెక్టరు గారికి అప్లికేషనులు పెట్టుకున్నారు. వీటిలో 10 వేల మంది మాత్రమే తగినవారని నిర్ణయం తీసుకున్నారు. మరి అటువంటి సందర్భంలో ఈ హావుసింగు బోర్డు కట్టించే ఇల్లు ఎన్నోకావాలని వస్తుంది. అదీ గాక పట్టణంలో హావుసింగు బోర్డు కట్టిన వాటికి నోటిఫికేషనులు ప్రెస్ ద్వారా పంపించవచ్చు. కాని మాకు మాత్రము తెలియదు. కన్సర్వేటర్ యమ్ ఎల్. ఏ. కు నోటిఫికేషను కాని ఒకటి పంపిస్తే బాగుంటుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. నల్గొండ మున్సిపాలిటీ వాటర్లలో ప్లోరిన్ కంటెంటు బాగా ఉంది. అది ఇదివరకు మంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చాను. అక్కడ వాటరు సప్లయ బిందుచేసి నాగార్జునసాగర్ కెనాల్ నుంచి వింగ

నూతన దగ్గర ఉన్న రిజర్వాయరు నుంచి నల్గొండ పట్టణానికి వీరు తీసుకుంటే నల్గొండ ప్రజలు ఖోరిన్ నుంచి తప్పకోడానికి అవకాశం ఉంది. ఎక్కడెక్కడ తియ్యతే ఫండ్లు ఉన్నాయో అక్కడ తాండు అక్కయిరీ చేసి హాదీకో స్కీమ్ క్రింద రోడ్లు చేసి మరి తొందరగా టాన్సును ఎక్కుపాండు చేయవచ్చు. ఎట్లు పేండు చేయడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి. ఎవరయితే స్వంత భూమి లేఅవుట్ తీసుకొని మంజూరు చేసుకునే వారికి టాన్ ప్లానింగులో లేఅవుట్ చార్జెస్ ఖట్టకుండా దివైడు చేసిని పాటును తీసుకొన్నవారు ఇబ్బం పడుతున్నారు; వాటిని నిరాకరించడం జరుగుతోంది. ఇండివిడ్యుయల్ గా కట్టుకోవడం వల్ల మనకు టాక్సు వచ్చే దానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి. ఇం ద స్క్రీయల్ ఏరియాలో సినిమా హాలు కట్టవద్దనడము ఏమి సబబు. తిరిగి నా రిప్రజెంటేషను మీద ఆలోచించి డైరెక్టరు ఆఫ్ టాను ప్లానింగు నిర్ణయము తీసుకోవాలి ఎక్కడెక్కడ ఉన్న కార్పొరేషన్లు నుంచి అప్పులు తీసుకువచ్చి సినిమా హాలు కట్టాలి అనుకొన్నప్పుడు ఎటువంటి ఆక్షేపణ అయినా చెప్పే మునిసిపాలిటీ కమిషనర్లకు పెర్మిషను ఇవ్వడానికి అధికారము లేదు. దాని కోసము మరల హైదరాబాదు చుట్టూ తిరగాలి. కమిషనర్లకు ఆథారిటీ యివ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. రెసిడెన్షియల్ ఏరియాస్ లో ఎటువంటి ఆక్షేపణ, డిస్టర్బెన్సు లేనప్పుడు అక్కడ సినిమా హాలు కట్టితే అనందముగా ఉంటుంది. ఎంపెర్ బెయిన్ మెంటు టాక్సు పెడుతుంది. పుతపాతక వంశాలకు ఎక్కువ ఆదాయం వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది.

شری سلطان صلاح الدین اویسی : جناب ڈپٹی اسپیکر صاحب - میرا تعلق پرانے شہر حیدرآباد سے ہے اور میں وہاں سے الیکشن لڑ کر آیا ہوں اور میری ہاؤس اس حلقہ سے ہمیشہ جیتے آ رہی ہے۔ پرانا شہر کی حد تک حدود رکھونگا اور میں منسٹر صاحب سے توقع کروں گا کہ اس سلسلہ میں زیادہ توجہ دیں۔ ایک سوال شہر کی صفائی کا ہے۔ شہر کی صفائی کی حالت دن بہ دن خراب ہوتی جا رہی ہے۔ جس کی وجہ سے وہاں کے لوگ بہت پریشان ہیں۔ میں چاہتا ہوں کہ شہر کے اندر صفائی کا کافی اچھا انتظام رہے۔ دوسری چیز یہ ہے کہ شہر حیدرآباد میں زیادہ تر اردو بولنے والے رہتے ہیں، خود یہ ایک بلدیہ کا ریگن ہے کہ اردو زبان میں ایجنڈا مانگا جاتا ہے اور کارپوریشن اردو ایجنڈا تیار کرتے۔ کارپوریشن میں ۸۵ فیصد افسر دو جانتے والے ہیں۔ میں چاہتا ہوں کہ کارپوریشن اردو ایجنڈا تیار کرے۔ میں آندھرا، تلنگانہ کے تعلقوں میں تہ جائے ہوئے صرف اتنا کہوں گا کہ کارپوریشن میں ایسے عہدہ دار کو رکھیں جو تلگو ساتھ ساتھ اردو بھی جانتے ہوں۔ تاکہ وہاں کے مسائل اور نقشہ جات کو اپنی سمجھ میں لے سکیں۔ اور اردو جانتے والوں کو آسانی سے سمجھا سکیں۔ اگر وہ اپنی اردو نہیں سمجھ سکتا تو دو روزہ کو کچھ دینی نہیں سمجھ سکتا۔

Voting on Demands for Grants:

اس سے اردو کے نعلی سے بھی غور کیا جائے۔ میں پوچھتا ہوں کہ کارپوریشن میں آندھرا اور سنگانہ کے کتے عمدہ دار ہیں۔ یہ ایک بڑا قصہ ہے میں اس کا ذکر کرتا نہیں چاہتا جیسا کہ بقول شاعر۔

زحمت استقبال اٹھا کر سو گئے میرے اہل وطن
آنکھ کھلی تو سارے گھر پر قبضہ تھا مہمانوں کا

یہ دعوت استقبال کس نے دی اب اس کے بعد شکوہ و شکایت کی بھی کوئی گنجائش باقی نہیں رہتی۔

تیسری چیز آپ کے سامنے رکھتا ہوں کہ خاص طور پر ایم۔ ایل۔ ایز بڑے مشکل میں پھنس جاتے ہیں۔ اگر کسی جگہ بلدیہ کے بغیر اجازت یا ناجائز طور پر تعمیر ہو جاتی ہے اور بلدیہ کی جانب سے دو (۲) تین (۳) برس کے بعد نوٹس دی جاتی ہے کہ یہ تعمیر ناجائز طور پر کی گئی ہے۔ اس لئے یہ مکان توڑ دیتے ہیں۔ اس وقت یہ لوگ ہمارے پاس آتے ہیں ہم ان لوگوں کی نائندگی کیلئے منسٹر صاحب کے پاس جاتے ہیں تو ان کا جواب یہ رہتا ہے کہ واقع میں یہ تعمیر ناجائز ہے، میں پوچھنا چاہتا ہوں کہ جب کوئی ناجائز تعمیر ہوتی ہے تو اس وقت بلدیہ کے سکشن آفیسر اور دوسرے آفیسرں ابتدا ہی میں کام کو فوراً بند کرانا چاہئے۔ یہ نہیں کہ دو تین برس کے بعد تعمیر شدہ مکانات کو ایسے وقت توڑ دیں تو وہ بے چارے کہاں جائینگے اور ان کا کیا حال ہوگا۔ اور دوسری چیز یہ ہے کہ شہر حیدر آباد میں پانی کی سب سے زیادہ تکلیف ہے آپ جانتے ہیں کہ خصوصاً ہر دفعہ شہر کے اندر پانی کا مسئلہ اہمیت اختیار کرتا جا رہا ہے۔ اس تعلق سے لوگوں میں بے چینی پیدا ہو چکی ہے۔ اگر نلوں میں پانی بھی آتا ہے تو قطرے قطرے ٹپکتے ہیں جیسا کہ بیوہ کے آنسو ٹپکتے جارہے ہیں۔ میں چاہوں گا کہ نلوں میں پانی کی رفتار تیز ہو۔

متعلقہ برقی کے منسٹر صاحب موجود تھے انہوں نے یہ کہا تھا کہ دو (۲) تین گھنٹے شہر حیدر آباد میں لائٹ بند نہیں ہوتی۔ یعنی مجھے منسٹر صاحب کے جواب پر ایک قصہ یاد آتا ہے حیدر آباد میں ایک بادشاہ نظام الدولہ تھے جب ایک وزیر نے کہا کہ سرکار حیدر آباد کے اندر قحط پڑ گیا ہے۔ لوگ مر رہے ہیں تو بادشاہ موصوف نے کہا کہ کیا لوگوں کو ناشتہ میں بھونی کھچڑی اور مسکہ کا گھی بھی نہیں ملتا۔ اس طرح سے ہمارے منسٹر صاحب سے کچھ ہوتا نہیں اور کہتے ہیں کہ لائٹ بند ہی نہیں ہوتی۔ اور اس تعلق سے جواب دینے کی ضرورت ہی نہیں سمجھتے۔ معلوم نہیں اس وقت کس دہان میں مبتلا تھے۔ میں کچھ نہیں لیکن یہ چاہوں گا کہ اس طرف بھی غور کیا جائے۔ جب بلدیہ پیسے ادا کرتی ہے تو خصوصاً پرانے شہر میں دو، دو گھنٹوں تک لائٹ کیوں بند

ہو جاتی ہے۔ اس پر زیادہ توجہ دینے کی ضرورت ہے اور جہاں پر پرائیویٹ ٹیکس کا مسئلہ آنا ہے۔ آپ جانتے ہیں کہ خصوصاً پرانے شہر میں غریب لوگ رہتے ہیں اور بعض جھونپڑیوں میں بھی رہنے والے ہیں۔ ان کے اوپر زیادہ ٹیکس لگایا جاتا ہے۔ وہ غریب بے چارے دے نہیں سکتے۔ نتیجہ یہ ہو رہا ہے کہ سہینوں برسوں تک وہ ٹیکس ادا نہیں کر سکتے۔

اسپیکر صاحب۔ ایک چیز سامنے آئی ہے کہ کئی برس کا ٹیکس باقی ہے۔ ایک غریب آدمی دن بھر محنت کرنے کے بعد رات میں اس کا چولہا چڑھتا ہے اب اسے کئی برس کا ٹیکس کا مطالبہ کرینگے تو نہیں دے سکتا۔ یہ نا ممکن سی بات ہے۔ آپ کے پاس بل کلکٹرس ہیں۔ ان کو ہدایہ کی جائے کہ فوری ٹیکس وصول کریں۔ ان غریب لوگوں کے لئے معمولی سا ٹیکس لگائیں۔

11-50 a.m.

دوسری طرف سنٹرل گورنمنٹ نے چھ نکاتی فارمولہ کے تحت کروڑھا روپیہ کی امداد ہے کہ سہرہ کو خوب صورت بنائیں۔ لیکن یہ نہیں کہہ اندرا پارک اور سنجیویا کی سہادھی وغیرہ کیلئے خرچ کریں۔ یہ سنٹرل گورنمنٹ کا پیسہ ہے اس سے ڈرینیج بنائے اور سڑکیں جوڑی کیجئے اور تھری صفائی کے لئے خرچ کیجئے میں چاہوں گا کہ جو چیزوں کی پہلی ضرورت ہے اس پر خرچ کیا جائے۔ یہ زیادہ بہتر ہوگا اور دوسری چیز ہمارے سامنے آتی ہے وہ یہ ہے کہ ارین ڈیولپمنٹ کے تعلق سے صرف اتنا ہی کہوں گا کہ آپس کے اختلافات کو ختم کر کے کچھ ترقی کی راہ پر قدم اٹھائیں تو زیادہ بہتر ہوگا۔ میں کسی پر الزام دھرنا نہیں چاہتا۔

میں چاہتا ہوں کہ ارین ڈیولپمنٹ کو کم از کم کچھ ترقی دیجئے جس سے اچھے نتائج برآمد ہوں۔ شہر حیدرآباد میں اب یہ ہو رہا ہے کہ اس طرف ایک اور اس طرف ایک ہو رہا ہے۔ جس کے نتیجہ میں کچھ کام نہیں ہو رہا ہے اور ہبلک پریٹن ہے۔

ارین ڈیولپمنٹ اتھارٹی نے پرانے شہر میں کیا کام کیا بڑے دکھ کے ساتھ کہنا پڑتا ہے کہ ایم۔ ایل۔ ایز اپنے اپنے حلقہ جات میں کام کروالیتے ہیں لیکن پرانے شہر میں اور خصوصاً میرے حلقہ میں ارین ڈیولپمنٹ کا کچھ کام نہیں ہوا ہے۔ میں چاہوں گا کہ اس ذہنیت کو ختم کیا جائے اور یہ غور کیا جائے کہ سب ہندوستان کے شہری ہیں ہر شہری کو ترقی کرنے اور سہولتیں پانے کا حق ہے۔ اور یہ ہمارا بنیادی فرض ہو جاتا ہے کہ انہیں ان کا حق دیں۔

آخر میں ایک بات کہہ کر اپنی تقریر ختم کرتا ہوں۔ جہاں ہم جمہوریت کی بات کرتے ہیں تو حیدرآباد کے اندر بلدیہ کے انتخابات کرائے ہیں کونسی چیز حائل ہے۔ دس برس کا عرصہ گزر چکا ہے لیکن آج تک انتخابات نہیں ہوئے

Voting on Demands for Grants:

میں چاہوں گا کہ جلد از جلد بلدیہ کے انتخابات کرائیں تاکہ عوام اپنے نمائندے منتخب کر سکیں۔ یہ ایک اچھا اقدام ہوگا۔ ورنہ ہر کام کے لئے پورے آندھرا پردیش میں ایک اسپیشل آفیسر کام کرتے ہیں۔ میں پوچھنا چاہتا ہوں کہ اگر اسمبلی کو قلیل کر کے گورنر کے تحت رکھا جاتا ہے تو اس وقت برا کیوں مانا جاتا ہے یعنی ہم کو اقتدار مل جائے اور نیچے اقتدار نہ ملے یہ ایک عجیب و غریب فلسفہ ہے جو سمجھ میں نہیں آتا۔ اس سے کیا فائدہ ہے۔ میں چاہوں گا کہ بلدیہ کے جلد از جلد انتخابات کرائے جائیں۔ میں چاہتا ہوں کہ بلدیہ کے تعلق سے چیف منسٹر صاحب پرانے شہر کا دورہ کئے ہیں اور جو کام ہو گئے ہیں ان کاموں کو فوراً پورا کیا جائے۔ آپ جانتے ہیں کہ اب عوام بیدار ہو چکے ہیں۔ اس طرف توجہ کریں۔ اور جلد از جلد انتخابات کروائیں۔

శ్రీ యం. బాగరెడ్డి (జహీరాబాదు) :—అధ్యక్ష, మినిస్టర్ గారు ప్రవేశ పెట్టిన డిమాండును బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు తమ దృష్టికి, ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఎలెక్షన్ బాడీస్ అయిన తరువాత, మున్సిపాలిటీలో స్పెషల్ ఆఫీసర్లు నియమించడం జరిగింది. ఈ స్పెషల్ ఆఫీసర్లలో ఎక్కడ ఒకే బాగా పనిచేసే అనెస్టు వ్యక్తులు ఉన్నారో అక్కడ బ్రహ్మాండమైన అభివృద్ధి జరిగింది. అదే విధంగా, ఎక్కడయితే కరెప్టు, డిజనెస్టు, మిస్మ్యాపియేషన్ చేయగలగ్న వున్న ఆఫీసర్లు ఉన్నారో అటువంటి ప్లేసెస్ లో మున్సిపాలిటీ ప్రావర్తి ఓపెన్ అకౌంట్ కూడా చేయటం జరిగినది ఈ మధ్యన రెండు సవత్సరాలమంచి వెక్రే టేరియట్ లో పనిచేసే సూపరింటెండెంటు కారడర్ వారో, ఏ కేడర్ వారిలో మున్సిపాలిటీనుకు సంపించడం జరిగింది. వారికి మున్సిపాలిటీలో ఎటువంటి అనుభవమూ లేనందువల్ల, క్రిందవున్న స్టాఫ్ పై ఆధారపడి వుండవలసి వచ్చింది. ఇటువంటి పరిస్థితిలో మున్సిపాలిటీ ప్రావర్తిగాని, ఎమౌంటుగాని, మిస్ అప్రొప్రియేషన్ చాలామటుకు జరిగింది. ఇందుకు నిదర్శనం జహీరాబాదు మున్సిపాలిటీ అవి మనవి చేస్తున్నాను. జహీరాబాదులో జరిగిన మిస్మ్యాపియేషన్ గురించిగాని, ప్రావర్తి గురించిగాని అన్ని విషయాలూ, ప్రజలు గాని, ప్రజాప్రతినిధులుగాని ప్రభుత్వ దృష్టికి యిదివరకు చాలాసార్లు తేవడం జరిగింది. ఇటువంటివి కొన్ని ఎగ్జంపులుగా నేను మరొకసారి ప్రభుత్వ దృష్టికి తేదలుచుకున్నాను. జహీరాబాదు మున్సిపాలిటీలో మున్సిపల్ లాండ్లు కొన్ని వందల ప్లాట్లు అక్కడ ఉన్నాయి. స్పెషల్ ఆఫీసర్, వారి స్టేట్ వాటిని అమ్ముకున్నారు. మున్సిపల్ లాండ్లు అన్ని అమ్మేసిన తరువాత, మిగతా వాటిని అమ్ముడానికి డిమాండు లేదని తెలిసిన తరువాత గవర్నమెంటు ప్లాట్లకూడా మున్సిపాలిటీవారు అమ్మేశారు. ఇవి ఒక రాకెట్ గా నడుస్తున్నది. ఒక వ్యక్తికాదు, వారికి సంబంధం వున్న ఒక గాంగ్ వదివేలు ఇరవయి వేలు అమ్ముబడే ప్లాట్లు రెండువేలకు, వెయ్యిరూపాయలకు అమ్మేస్తున్నారు. విచిత్రమేమంటే అమ్మినట్లు రికార్డు ఉండదు. అమ్మడం అంతా అయిపోయిన తరువాత కన్ స్ట్రక్షన్ మొదలు పెట్టినప్పుడు ఒకటి రెండు కేసులలో పోయి ఆనడం జరిగింది. ఇదంతా జరిగినప్పుడు వారప్పుడు కోర్టుకు పోతారు. ప్లే తెచ్చుకుంటారు.

Voting on Demands for Grants :

ప్రభుత్వం దృష్టికి యీ విషయం తెచ్చినప్పుడు మేము అమ్మడం లేదని మునిసిపాలిటీవారు అంటారు. ఇదొక రాకెట్ గా జరుగుతున్నది. కాని, రికార్డు మాత్రం ఉండదు. అందువలన, ఇది ఏవిధంగా, ఎవరి ద్వారా అమ్మకం జరుగుతున్నదనేది రీఇన్వెస్టిగేట్ చేయించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వముపై వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇదేగాకుండా, యీ మధ్యన ప్రభుత్వ దృష్టికి యింకా కొన్ని విషయాలు తెచ్చాము. అక్కడ వాటర్ సప్లయ్ కొరకు, పైప్ లైన్, జె.సి. పైప్ లైన్ వేశారు: ఇంజనీర్లు నుంచి రిపోర్టు తీసుకుని, అది పనికిరాదని, అది తీసివేసి సిమెంటు పెప్పె వెయ్యాలని వుంది. కొన్ని లక్షల రూ.లు ఖర్చుపెట్టి చేశారు సుమారు 80 వేల రూపాయల విలువ గలవి లాఠీ ద్వారా హైదరాబాదుకు పంపించి అమ్మించేశారు ఆ లాఠీసంబంధితో సహా ప్రజలు, ప్రజా ప్రతినిధులు కంప్లెయింట్ యివ్వడం జరిగింది. అంతేకాదు. మెదక్ డిస్ట్రిక్టు కలెక్టర్, ఎలక్ట్రిక్ మీటర్లు, రెండు త్రాగడానికి నీళ్ళు లేవు అంటే అప్పుడు శాంక్స్ చేశారు. మునిసిపాలిటీకి ఒక ఎలక్ట్రిక్ మీటర్ వుండేది. ఈ మూడు మీటర్స్ రికార్డులో లేకుండా అమ్మేశారు. వారు అమ్మినట్లు తెలిసి, ఒకటి మాత్రం రికవరీ చేశారు. మిగతా రెండింటి గురించి పట్టి చూకోవడం లేదు ఇదే కాదు. అఫీసుకు సంబంధించిన ఆల్యుయరాలు, కార్పెంటు, సైకిల్స్ యింకా వేరే సరుకులు కూడా ఓపెన్ గా అమ్మేసిన విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చాయి. మినిస్టరుగారు ఆ విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నారు. వారు అఫీసర్స్ కు కూడా చెబుతున్నారు. అయిదేళ్ళలోనో పదేళ్ళలోనో బహుశా వారు రిటైర్ కావచ్చు. ఒకాయనపై యూక్లన్ కూడా తీసుకున్నారు. రిటైర్ కూడా ఆయ్యారు. ఎవరు యీ పర్మిషన్ యిష్యూ చేస్తున్నారు: ఇంకా ప్లాట్లు అమ్మడం జరుగుతున్నా వున్నది. అఫీసర్స్ పోతున్నారు, వెస్తీస్తున్నారు, ఎంక్వయరీ జరుగుతున్నది కాని యూక్లన్ మాత్రం ఏ విధంగా ఉండాలో ఆ విధంగా ఉండక ప్రజలలో చేసే వారు ఎవరైనా గాని ప్రభుత్వానికి చెడ్డపేరు వస్తున్నది. జహీరాబాద్ మునిసిపాలిటీ విషయంలో 1962లో జహీరాబాద్ పంచాయతీ సమితి అక్కడ వున్న హరిజనులకు కొంతమందికి యిండ్లు కట్టుకొనేందుకు భూములు యిచ్చి 50 వేలమందికి ఒక్కొక్కరికి 200 రూపాయలు యిండ్లు కట్టుకొనేందుకు యిచ్చారు. అప్పటి మునిసిపాలిటీ కూడా ప్లాట్స్ అనలేదు 1962 పోయి 15 సంవత్సరాలు అవుతోంది, ఇప్పుడు వచ్చిన స్పెషల్ ఆఫీసర్ మునిసిపల్ ప్లాట్స్ గా వున్నాయి. 15 సంవత్సరాల మొదలు యిండ్లు ఎలా కట్టుకొన్నారు: మీకు అధికారం ఎట్లా వున్నది? ఇళ్ళు తీసివేయమంటున్నారు. 15 సంవత్సరాల కర్వాత యిళ్ళు తీసివేయమంటే ఎట్లా వుంటుంది. కలెక్టరుగారు ఈ అన్వేషణం వున్నదని 28-8-76న డి.బి. లెటర్ వ్రాయడం జరిగింది ప్రభుత్వం నుంచి సమాధానం రాలేదు. 3-11-76న రిమెండర్ వ్రాయబడ్డది. అయినా కూడా ప్రభుత్వం నుంచి సమాధానం గాని శాంక్స్ గాని, అప్రూవర్ గాని రాలేదు. దీనిని రెగ్యులరైజ్ చేయాలి అని మనవి చేస్తున్నాను. జహీరాబాద్ లో శాంతినగర్ కాలనీ అని వున్నది. 1012 ఫామిలీస్ యిండ్లు కట్టుకుంటే సర్వారికారాలు ఉన్న స్పెషల్ ఆఫీసర్ గారు నెలకు ఒక్క రూపాయి యివ్వండి అని చెప్పినాడు. 1972లో వారందరు వెయ్యి యిండ్లు కట్టుకొన్నారు. మినిస్టర్ గారు దయతలచి ఆ కాలనీ విశిష్ట చేసినారు. వారినుండి నెలకు ఒక్క రూపాయి ఆర్డీ తీసుకుంటున్నారు.

చాలా మంది హరిజనులు, టాక్‌షర్స్ క్లాస్‌ఫైకు చెందినవారు ఉన్నారు. అక్కడ లాండ్ వాల్యూ కూడా తక్కువ వున్నది. ఈ విధంగా ఒక్క రూపాయి తీసుకుంటే మునిసిపాలిటీకి ఆదాయం లేదు, అందుచేత నామినల్ ప్రైస్ పెట్టి రెగ్యులరైజ్ చేస్తే మునిసిపాలిటీకి ఆదాయం వస్తుంది. వారికి మాయిదు. మా ప్రాంతీ అనే నమ్మకం కాటిస్ ఫ్యాన్ వుంటుంది. మునిసిపాలిటీలో స్వీప్స్ డ్రైవర్స్ పీరడరికి పెట్టింగ్లకు అప్పులు యిస్తామని అప్లికేషన్ తీసుకొని ఒక్కొక్కరికి రెండువేల రూపాయలు కాంక్షన్ పెసి, స్వీప్స్ అడవారు ఉటారు చదువురాదు, తెలియదు, వారందరు నాజనలు, వారిచేత నా కాల తీసుకొని వెయ్యి రూపాయలు యిచ్చి, రెండు వేల రూపాయలు యిచ్చినట్లు రసీదు తీసుకొని యిప్పుడు రెండువేల రూపాయలు యింటరెస్టుతో కూడా తీసుకొని వారికి నష్టం చేస్తున్నారు. ఈ విషయంకూడా ప్రభుత్వం దృష్టికి తేబడింది. ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వదృష్టికి తేబడాయి పీటిమీద ప్రభుత్వం కఠిన చర్య తీసుకోవాలి. లేకపోతే ప్రజలలో ప్రభుత్వభావన పోతుందని ముందచేస్తున్నాను, కోహన్ పంచాయతీ సమితి వాటర్ నప్లయి స్కిమ్ వల్లక్ హెల్తు స్కిమ్ నుంచి కంప్లెట్ చేయబడింది. ఓవర్ హెడ్ టాక్ టేబిడింది మూడు సంవత్సరాలు అయింది. ఒక చుక్క నీరు కూడా రాలేదు. రూ 10 లక్షల డెడ్ ఎన్ వెస్టు మెంట్ క్రింద జమచేయవలసిందే. పంచాయతీ క టీకి ట్రాన్స్ ఫర్ చేయలేదు. కొన్ని రోజులు నడిపించబడితే ఆరువేల రూపాయలకు ఎలక్ట్రిసిటీ బిల్లు పెచ్చాయి, మా దగ్గర కట్టేందుకు డబ్బు లేదని పబ్లిక్ హెల్ డిపార్టుమెంట్ అంటే పంచాయతీ కమిటీ, ఎప్పుడు ట్రాన్స్ ఫర్ చేసినా ఏకే అవుట్ లయబిలిటీ చేయాలి గాని ట్రాన్స్ ఫర్ చేసిన తరువాత అవి కట్టినట్లయితే మాకు ఆడిట్ అబ్జక్షన్ వస్తుందని అంటున్నారు. 10 లక్షలు ఖర్చుపెట్టి ఆరు వేల రూపాయలకు వెనుకకు పోయినట్లయితే 10 లక్షల రూపాయలు డెడ్ ఎన్ వెస్ట్ మెంట్ అవుతుంది. ఆరు వేల రూపాయలు ఏదో పద్దు నుంచి ప్రభుత్వం కట్టేసి ట్రాన్స్ ఫర్ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. సింగూరు ప్రాజెక్టు విషయం. ఇది మన పీటీ వాటర్ నప్లయి కారకు చాలా ముఖ్యమైనది. మెడక్ జిల్లాలో 30, 40 గ్రామాల పజలు ఈ ప్రాజెక్టు కిన్ స్క్రిక్షన్ తరువాత ఫర్వైలు లాండ్స్ పోగొట్టు కుంటాయి. ఈ నీరు రాకముందే, వారిని డిస్ పెస్ చేయకముందే వారికి రిహాబిలి టేషన్ ప్రోవైడ్ చేయవలసివస్తుంది. ఎక్కువలో ఎక్కువ కంపెనీ పేషన్ యిప్పించి రిహాబిలిటేట్ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. జహీరాబాద్ మునిసిపాలిటీ విషయంలో జాగ్రత్త వహించి తొందరగా యాక్షన్ తీసుకోకపోతే - ఎన్నోసార్లు చెప్పాను. ఎన్నో రిప్రజంటేషన్స్ యిచ్చాను.

جناب صدر۔ ظہیر آباد میونسپلٹی کے تعلق سے مجھے یہ شعر یاد آتا ہے کہ
کئی مرتبہ میں اور وہاں کے کئی لوگوں نے نمائندگی کی لیکن ڈپارٹمنٹ کی
حالت ہے کہ

”نہ سمجھا عمر گزری اس بت خود سر کو سمجھاتے
پگھل کر موم ہو جاتا اگر پتھر کو سمجھاتے“
یہ مثال ہے۔ میں ان چند الفاظ کے ساتھ تقریر ختم کرتا ہوں۔ آپ کا شکریہ۔

శ్రీ పి. నయ్యసారాఫు :—అద్యక్ష, పట్టణాభివృద్ధి డిమాండ్ విషయాల మీద ఈ రోజు చర్చిస్తున్నాము. పట్టణాభివృద్ధి అంటే ప్రధానంగా ప్రజల యొక్క ఆరోగ్యం, మంచినీళ్లు సదుపాయం, రైటింగ్, డ్రెయినేజ్ వగైరా వగైరా చూడ వలసిన బాధ్యత వున్నది. మన హైదరాబాద్ కార్పొరేషను కాకుండా మిగతా 83 మునిసిపాలిటీలు వున్నాయి. 83 మునిసిపాలిటీలలో ఎంతవరకు నీరు సప్లయ చేస్తున్నామనేదానిమీద మానే ముత్రిగారు యిచ్చిన స్టేట్ మెంట్ లోనే వారు శ్రేణి విచ్చారు. ఇప్పుడు హైదరాబాద్, సికిందరాబాద్ నగరాలు గాక రాష్ట్రంలో 83 మునిసిపాలిటీలలో 62 మునిసిపాలిటీలకు నీటి సరఫరా సదుపాయం చేయడం జరిగిందని శ్రేణి విచ్చారు. అవి కూడ సక్రమంగా వున్నాయా లేదా అని పరీక్షించి నప్పుడు హైదరాబాద్ గురించి మా మిత్రులు మాట్లాడారు. ఖమ్మం గురించి నీటి సరఫరా పథకం 10 సంవత్సరాల క్రితం వేశారు. ఎక్కడ వున్నది ఆ పథకం, అవరణలో జరుగుతున్నదా? ఆ విషయాలు ఏమీ లేవు. ఖమ్మం పట్టణంలో పెనుకబడిన ప్రాంతం, చుహమ్మడియులు 10 వేల జనాభా ఉన్న ప్రాంతంలో మంచినీళ్లు సదుపాయం లేకుండా పోతున్నది. విశాఖపట్టణంలో ఘేమాద్రిగడ్డ అనే కట్ట ఉట్టారు. అక్కడ ఉన్న పరిశ్రమలకే నీటి సరఫరా హెచ్చు భాగం కేంద్రీ కరించబడింది. రోజు రోజుకు విశాఖపట్టణం గాని, విజయవాడ పట్టణం గాని, ఖమ్మం పట్టణం గాని, హైదరాబాద్ పట్టణం గాని లక్షలాది ప్రజలు రానుపోను జరిగేటప్పుడు ప్రభుత్వం అందనా కట్టేటప్పుడు, ఉదాహరణకు హైదరాబాద్ పట్టణంలో లక్షలాది జనం వచ్చేటప్పుడు 10, 15 సంవత్సరాలకు, 6, 7 ప్రజాళికా కాలానికి యంత జనాభా పెరుగుతుంది, నీటి సప్లయ ఏ రకంగా చేయాలనే ఆలోచన లేకుండా ఎక్కడా నీరు సప్లయ చేయడం అంటే తాత్కాలికంగా పరిష్కరించే విధానం అవు తుంది తప్ప కాళ్యత పరిష్కారానికి మార్గం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. విజయవాడ 12-10 p. m. వంటి చోట ఆభివృద్ధి జరిగి ఉండవచ్చును. కాని మిగతా 62 మునిసిపాలిటీలలోను ఎక్కువ భాగం మంచి నీటి సదుపాయాలు లేక కుండలు పట్టుకుని రోడ్లు మీద ప్రియ పురుషులతోబాటు నిలబడే పద్ధతి ఇంతవరకు కొనసాగుతూనే ఉంది. దీనిని ముత్రి గారు ఆలోచించవలసి ఉంది. పది సంవత్సరాలలో జనాభా ఏ మాత్రం పెరుగుతుంది. మన అవసరాలు ఎట్లా ఉంటాయి అనేది ఆలోచించకుండా ఇట్లాగే కొనసాగుతున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. రైటింగ్ విషయం చెప్పాలంటే—రైట్లు ఉంటాయి కాని వెలుగవు. లేనిచోట్ల లేనేలేవు. ఉన్నచోట వెలుగవు. హైదరాబాదు పట్టణంలో మునిసిపల్ కార్పొరేషను ఉన్న చోట అనేక మంది పెద్ద అధికారులున్న చోట మంత్రులున్నచోట కూడా రైట్లు కొన్ని వెలుగవు. ఎవరిని అడగాలి? రాజారాంగారిని అడిగితే మాకు సంబంధం లేదు, వారే ప్రత్యేకంగా చేసుకుంటున్నారు అంటారు. మునిసిపల్ కాభా ముత్రిగారు ఏమీ చెబుతారు? ఉన్న రైట్లు జాగ్రత్తగా మెయింటేన్ చేయాలి, క్రొత్త ప్రాంతాలకు విస్తరణ చేయాలి. పేద ప్రజలు పరిశ్రమలు ఎక్కడ ఉన్నాయో అక్కడికి కూలినారి చేసుకుని బ్రతుకవచ్చునని చేరుతారు. 30 సంవత్సరాల స్వతంత్ర ప్రభుత్వం తరువాత కూడా ప్రజల సామాన్య అవసరాలు తీర్చలేకుండా ఉన్నామనే బాధ ముత్రిగారికి ఉండాలి. క్రొత్తగా మునిసిపల్ ఏరియాలో కలిపిన ప్రాంతాలున్నాయి. వారికి నీటి సరఫరా లేదు, రైటింగు లేదు, విద్యుచ్ఛక్తి లేదు.

మునిసిపల్ ప్రాంతంలో వసూలు చేసే వస్తులన్నీ వీరినుండి కూడా వసూలు చేస్తారు. ఇటువంటి అధికారం తీసుకుని వస్తులు వసూలు చేస్తున్నప్పుడు మానవతా దృష్టితో వారికి సౌకర్యాలు కల్పించవద్దా? ఉపన్యాసం కోసం చెబుతున్న విషయాలు కావు ఇవి. విశాఖపట్టణంలో పది గ్రామాలు కలిపారు. పది సంవత్సరాలైనది. ముగ్గుల వంటి చోట్ల ఇంతవరకు కరెంటు లేదు, మంచినీటి సదుపాయం లేదు. వస్తులు మాత్రం వసూలు చేస్తున్నారు. లైటింగు విషయంలో రెండు పద్ధతులు అవలంబించాలి. ఉన్న లైటింగును జాగ్రత్తగా కాపాడండి. కొత్త ప్రాంతాలకు విస్తరించేట్లు చూడండి. ఉన్న ప్రాంతాలను కూడా చీకటి చేయవద్దు. డ్రైనేజీ సౌకర్యాలు చాలా అద్వాన్సుగా ఉన్నాయి. విజయవాడలో కాని విశాఖపట్టణంలో కాని తిరుపతిలో కాని వర్షం పడితే లోతు సిక్కులో నడచి వెళ్ళవలసిందే. విజయవాడలో, విశాఖపట్టణంలో కొంతవరకు డ్రైనేజీ స్క్రీము పెట్టారు. సెప్టిక్ రెట్రెన్స్ లోని నీరు పోవడానికి డ్రైనేజీ ఏర్పాటు చేసారు తప్ప వర్షం నీరు మళ్ళించడానికి ఎటువంటి ఏర్పాటు చేయలేదు. ఈ మధ్య కాసన సభలో గోల అవడంవల్ల మంత్రిగారు కూడా దోమల బాధ పడలేకనేమో, ఇక్కడ కొంచెం దోమలు తగ్గాయి. కాని విజయవాడకు పోతే గెస్ట్ హౌస్ లో కాకుండా మరెక్కడికివెళ్ళినా దోమతెర లేకపోతే దోమల తీవ్రత అర్థమవుతుంది. ఈ విషయమై బాగా చదివిన ఇ.జనీర్లు ముందేరా? ప్లాన్ తయారు చేయలేదా? దోమలు మాత్రం మనకు ఉండిపోయాయి. విశాఖ పట్టణంలో కుక్కు కాలువలు తగ్గాయి. అందుకు ప్రత్యేకమైన అభినందనలు. అల్లా పురం వగైరాచోట్ల వర్షం పడితే రెండు మూడు నెలలు ఉండిపోతాయి. అటువంటి చోట్లలోనే ఎక్కువగా పేద ప్రజలుంటున్నారు. వారికి సౌకర్యం కలిగించాలని కోరుతున్నాను. ప్రధానమైన డ్రైనేజీ స్క్రీము అమలు చేసేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. విద్యకు సంబంధించి కూడా మునిసిపాలిటీకి బాధ్యత ఉంది. రోజు రోజుకు పట్టణాలు పెరిగిపోతున్నాయి. ఐదవ తరగతి వరకు అనేక పాఠశాలలు పెట్టాం. పట్టణాలు పెరిగిపోతున్నప్పుడు కనీసం ఐదవ తరగతి వరకైనా విద్యను వారికి ఇవ్వవలసిన బాధ్యత మీకు లేదా? వస్తులు వేసి వసూలు చేసే మునిసిపాలిటీ ఐదవ తరగతి వరకైనా చదువు ఇచ్చే ఏర్పాటు చేయవద్దా? టౌన్ ప్లానింగు బ్రష్టు అంటూ విశాఖపట్టణ లో ఒకటి పెట్టారు. దానికి 79 లక్షలు ఖర్చు చేసారు 615 ఎకరాల భూమి కొన్నారు. సామాన్యుడు మొదట్లో ఏమి అభిప్రాయపడ్డారంటే కనీసం నాకు బ్రతుకు లేకపోయినా ఈ బ్రష్టు ద్వారా గూడు ఏర్పడడానికి అవకాశం ఉంటుందని అనుకున్నాడు. కాని జరిగింది ఏమిటి? మధ్య ఆదాయం వారికి 207, స్వల్ప ఆదాయం వారికి 770, అర్థింగా వెనుకబడినవారికి 45 ఇండ్లు కట్టించారు. దీనినిబట్టి ఈ ప్రభుత్వం ఎవరికోసం ఉన్నదో అర్థం అవుతుంది. నిన్నటివరకు ఉపన్యాసాలు చెప్పారు. ఈరోజు ఐదుగు వర్గాలకు బలహీన వర్గాలకు ఏమి చేస్తున్నాం స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది. విశాఖపట్టణం గురించి మాత్రమే కాదు. విజయవాడ, కాకినాడ హైదరాబాదు, సికిందరాబాదు, గుంటూరు, తిరుపతి, కడప, కర్నూలువంటి అన్ని మునిసిపాలిటీలలోను ఇదే పరిస్థితి. చెప్పేది ఒకటి, చేసేది మరొకటి. చేతనైతే చెప్పేది చెప్పినట్లు చేయండి. టౌన్ ప్లానింగు బ్రష్టుద్వారా

12-20 p.m.

పేద ప్రజలకు మొదట ప్రీఫరెన్స్ ఇస్తామని ఈ సభలో మంత్రిగారు చెప్పవలసి అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. మధ్య తరగతి ఉద్యోగులకు ఇస్తే మంచిది కాని వారికి కూడా దొరకవు. రికమెండేషన్లపై పెద్ద ఉద్యోగులకు, కంట్రాక్టర్లకు విశాఖపట్టణం టౌను ప్లానింగు బ్రస్టు ద్వారా ఇండ్లు, ఇండ్ల స్థలాలు ఇస్తున్నారనేది పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. చాలామంది ఆక్కడ లేకుండానే వేరేచోట ఉంటూ ఇండ్లు సంపాదించుకున్న వారున్నారు. భవిష్యత్తులో ఇటువంటి పౌరపాట్లు జరుగకుండా చూడాలని కోరుతున్నాను. పబ్లిక్ హెల్త్ ముఖ్యమైనది బ్రతకాలంటే మనషికి హెల్త్ అనేది ఉండాలి. పబ్లిక్ రెట్రీన్మెంట్ లోని మరలం ఈ రోజుకు కూడా లారీలపై పోసుకుపోతుంటే ఏమనాలి? వర్కర్స్ గ్లోవ్స్ కూడా లేకుండా ముక్కు మూసుకుని, లేక ముక్కుతోనే పీలుస్తూ పనిచేయాలంటే వారు మనుష్యులా కాదా ఆలోచించండి. అందుచేత అటువంటి వర్కర్స్ హెల్త్ వికాపాడాటానికి మీరు చర్య తీసుకోవలసివున్నది ప్రజల హెల్త్ ని మీరు ఎక్కడ కాపాడతారు? ఈరోజున పట్టణాలు పెరిగినప్పుడు జనాభా పెరిగినప్పుడు అటువంటి హెల్త్ వర్కర్స్ ని ఎంతమందిని మీరు ఎప్పాయింట్ చేస్తున్నారు? జనసంఖ్య పెరుగుతోంది. వర్కర్స్ సంఖ్య మీరు పెంచకపోవడం మూలంగా పబ్లిక్ హెల్త్ ని మీరు కాపాడలేరని నేను మనవి చేస్తున్నాను. చాల పట్టణాలలో కమిషనర్స్ మీకు వ్రాయడంకూడా జరిగింది, మీరు డబ్బులేదని అంటారేకప్ప మీరు ప్రజలకు సరిఅయిన సదుపాయాలు చేయరు. మీరు ప్రజలకు సరిఅయిన సదుపాయాలు చేస్తే ఈ వ్యరపాలక సంఘాలకు డబ్బు కావాలంటే ప్రజలు తప్పకుండా ఇస్తారు. కాని మీరు ఏమీ చేయకుండా వస్తులు నెత్తిమీద పెట్టేప్పుడు ప్రజలు సహకరించరని మనవి చేస్తున్నాను. విశాఖపట్టణంలో అసలు కత్తి లేని సామానులే అమ్మరు. ఎందుకంటే విశాఖపట్టణంలో పబ్లిక్ హెల్త్ వాళ్ళు అసలు పాలు పట్టుకుంటారు కత్తిపాలను వదిలివేస్తారు. విశాఖపట్టణంలో కత్తి పాల వాల్ల హెల్త్ డిపార్టుమెంట్ కి నెలకు వెయ్యి రూపాయలు కట్టాలి. పెద్ద పెద్ద ఆఫీసర్లు ఆక్కడకు వచ్చినప్పుడు ఆ డబ్బుతో డిన్నర్లు అవీ చేయాలి. అందుచేత ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని కాపాడాలి అన్నప్పుడు మీరు సరిఅయిన పద్ధతిలో స్టాఫ్ ని ఉంచాలని వారిని జాగ్రత్తగా చూడాలని కోరుతున్నాను. పట్టణాలు బాగా పెరిగిపోతున్నాయి. బయట నుంచి వచ్చేవాళ్ళకు సరిఅయిన పబ్లిక్ రెట్రీన్మెంట్, లావటరీస్ యూరినల్స్ పట్టణాలలో ఉండడంలేదు. బయటనుంచి వచ్చినవాడు ఎక్కడికి పోతాడు. ఏదో హోటల్ లో పడుకొని ప్రొద్దుటేలేచి పనులమీద బయలుదేరుతాడు. ఎక్కడా ఆతనికి రెట్రీన్మెంట్ గాని యూరినల్ గాని కనపడకపోతే ఏమీ చేయాలి, మంత్రి గారికి అయితే బాధ లేదు. కారులో ఇంటికి వెళ్ళిపోతారు. అందుచేత ఈ విషయంలో తగిన శ్రద్ధ తీసుకోమని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను, ఇక ఇంటిపన్ను చూస్తే 10 ఇళ్ళు ఉన్నవాడి యొక్క ఇంటిపన్ను తగ్గిపోతుంది. రెండేగదులు ఉన్న ఇంటి వాడికి పన్ను పెరిగి పోతుంది. ఈ దౌర్భాగ్యం ఏమిటో మంత్రిగారికికూడా తెలియదు. దీనికి ఒక సబ్ కమిటీ వేసి పన్నులు తగ్గిస్తామని అన్నారుగాని ఆ సబ్ కమిటీ ఏమీ అయి దో, ఏమీ చేస్తోందో, ఈ మధ్య పార్లమెంటు ఎన్నికలు వచ్చిన తరువాత మన మంత్రుల ఆలోచన ఎక్కడికి పోయిందో తెలియదుగాని పురపాలక సంఘాలలో ఉన్న ప్రజలందరికీ సామాన్యమైన ప్రజల పన్నులు తగ్గిస్తామని మీరు వాగ్దానం ఇచ్చారు. వెంటనే మీ కమిటీ కూర్చోని

Voting on Demands for Grants :

సరిఅయిన పన్నులు సామాన్యుడు భరించగలిగే పన్నులు విధించేటట్లు చూడమని కోరుతున్నాను.

Sri M. Narayana Reddy (Bodhan):—Mr. Deputy Speaker Sir, While supporting the Demands, I would like to make a few observations with regard to different Demands.

Regarding Housing, it has not been touched very much by others. We seemed to be the last in the country in the matter of allocations and expenditure on this item. There is need for increased allocation on this. You will kindly see that on total developmental expenditure Rs. 0.1 % of the total is there. In Karnataka it is 0.6%, Tamilnadu it is 1.00%, Kerala it is 0.5%, Maharashtra it is 1.5%. If you see the neighbouring States you will find how much far ahead they are in Housing. Therefore, this aspect has been overlooked. I want the Finance Minister to kindly allocate some more funds for Housing.

The other factor is that our increase in population in urban areas is double than the facilities that are provided for Housing under various schemes. Therefore, 50% leeway has to be made by increasing the Housing. This would only by increasing the allocations for Housing.

The Housing Board and all other authorities have to concentrate on the reduction of cost of construction in Housing, in any projects as well as to guide others. Unless this is done, it would not be possible to undertake very big problems of Housing. There is need and scope for reducing the expenditure.

The Housing board also must undertake free-fabricated material not only for their own construction but also for others. To purchase this, one thing which is very much lacking in our State when compared to other States which we have seen and the Hon'ble Minister has also seen it in Madras and elsewhere. For that I would also request him to encourage use of fly ash in the cement which can reduce the expenditure to the extent of 30% of cost of construction.

About HUDA—I must congratulate this authority for having done very good work within a very short period, specially with the funds given by the HUDCO. Rs. 1 1/2 crores are being spent on very useful work. Compared to the area of 600 sq. miles the staff provided and the budget provided appear to be meagre. I have my own doubt whether 600 sq. miles is really necessary for this kind of authority which is supposed to concentrate more on satellite towns and facilities around the city which is on the affinity of the metropolitan area. 600 sq. miles can be taken later. But as it is you can mark potential areas to be included in the HUDA's jurisdiction. But

giving 600 sq. miles of area would create many problems for them and the achievement from year to year would not look very bright compared to the area. Therefore, there is scope for reduction in the area.

There has to be perfect coordination, if this authority has to succeed, between the Municipal corporation authorities and the HUDA. When the Select Committee went to Delhi we have seen the working of the Development Authority there. Here it does not appear to be so because there are two things. One is, the land used policy; in the 600 sq. miles area unless the Government accepts the policy enunciated or formulated by this Authority and implements it either through the Statutory or executive order, it would not be possible to restrict this use to particular areas. This is necessary that land used policy has to be immediately accepted and implemented and widely made known to the people as to how the land is going to be used in the 600 sq. miles.

The land used within metropolitan area should be shown in the Master Plan. Unless these are strictly followed by the Municipal Corporation these would not be any coordination of the type of development that is envisaged by creating so many authorities. So, it is necessary that somebody must coordinate these activities and see how best these affairs are really being implemented. These should not be any difficulty because there are Special Officers in both the places. Corporation is headed by a Special Officer which is very much necessary.

About the ring roads and traffic plans what we used to see in Hyderabad before 1956 or 1952 is something different and one feels very unhappy when he goes to Mozamzahi Market area and pose a question 'are we really helpless'? because we did not seem to have made any plans perfect and transportation plans in the city. There is lot of money available in the World Bank and we have not availed it. The Planning Commission is urging to-day that we are the last State in this. There is absolutely no coordination between the Municipal Corporation and the HUDA with the result of our city has become already a market place. I want to warn the authorities concerned that unless they take immediate action, there would not be any appreciable improvement. People will have hard time.

12-30 p.m.

On what basis, the Hyderabad Urban Development Authority is going to function? Whether the land is going to be a resource or the Money? In Delhi, the land itself has become a large resource for the development. They acquired land and earned crores. So, what is the policy of the Government in this regard has to be explained by the Minister. With regard to HUDA, let them concentrate on all those areas where immediate amenities are necessary.

Then, in regard to Municipalities. Before that, I want to congratulate the Minister for taking up the Singoor Project. It will solve our water problem for more than 50 years. Lower Mannair Project will give 12 million gallons of water a day. I only want the Minister should see that the work is expedited and the water is given before the end of the next year. The Minister is referring 6th Plan for Protected Water Supply schemes. They should be done within the next year or within the next two years. The Minister will have to evince keen interest on these schemes, Sir.

With regard to constitution of Municipalities, I have examined the entire Act of 1965 as to when a particular town would be constituted as a Municipality. We must have viable provisions. The criteria should be (1) population and (2) financial stability. A survey must be conducted and a Potential town should be declared as a Municipality on the basis of population and financial stability. According to 1971 Census, several towns crossed 30,000 population; but yet, they were not notified as Municipalities.

In regard to administration of Municipalities, there is much interference, by other authorities like Director of Town Planning, Collector, etc., We never left them alone. We have formulated Master Plans and those Plans are to be implemented. Except Hyderabad and Visakhapatnam, we are not having any review as to how and by what methods these Master Plans are to be implemented. So, I would request the Hon'ble Minister to ask for Annual Reports from the Municipalities as to how many constructions were taken place, how many are taking place, how many roads were widened and how many schemes were implemented in accordance with the Master Plan, so that the Chief Executive Officer can be committed to the planning and adherence to the implementation of the Master Plans.

About the common facilities, I would request the Minister to fix a percentage of expenditure to be spent by the Municipalities for providing common facilities in the towns where there is much population. It should be fairly done in the old towns and in congested localities.

Regarding finances, I would suggest that there should be Municipal Financial Commissions or Committees appointed for over 5 years for allocation and proper spending of resources and funds from the State Budget. For that, 5% of the Octroi duty should be ear-marked. Let us have surcharge on commercial taxes also and by these methods there could be increase in the allocation of funds. Just like allocation of funds to P.R. institutions, similar allocation should be there and facilities given to local bodies.

In the Municipalities, there should be more participation of people for better management. Let there be Complaint Boxes — one each at every Ward, just like Post boxes. Let an Inspector or some other equivalent man be asked to collect all those complaints and let

Voting on Demands for Grants :

therebe compliance reports. In that way, we can reach the people. We should not expect the people to run to the office. This is how the Department can go to their doors.

12-40 p.m. About the pollution, nobody congratulated our Government. congratulate our Government for appointing a Pollution Board. There is so much pollution in our State. There is industrial effluence, thermal plant ash, etc. We are spending crores of rupees on health and other things. Prevention is better than cure. So, unless we control the pollution, air pollution etc., we will not be in a better position. Just like in Hyderabad and Vizag these activities should be extended to other Towns. There must be atleast a report from each industry as to how they are discharging their effluence, so that we can take the action that is needed I also suggest that more funds should be ear-marked for this purpose. (BELL)

I also suggest to the Hon'ble Minister that there is every need for Electric Crematorium, and other community facilities in towns having more than 1,00,000 population. Let them charge for these services rendered. I suggest to get funds for providing these facilities and after providing these facilities, let them charge. There is no difficulty. Even the poor man can have the best facilities.

శ్రీ కె. రంగారావు :— అన్యజ్ఞ, గృహవసతి డిమాండులో క్లోజింగ్ ఎక్సైజు 76-77 కు 5 కోట్ల రూపాయలు చూపించారు. ఇందు ఎమౌంటును యుటిలైజ్ చేయక పోవడానికి కారణం ఏమిటో మంత్రిగారు తన సమాధానంలో చెప్పాలి. కాబేలు నడక మార్చిరి నడుస్తున్న ఈ గృహ నిర్మాణ డిమాండ్ మెంటు డబ్బు వున్నా సక్రమంగా వినియోగించలేకపోయినదంటే ఎన్ని పేరి సంవత్సరాలకు ఏ రకమైన ప్లాను ప్రభుత్వం సిద్ధం చేసిందో మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి. ఇక, 77-78 సంవత్సరానికి వస్తే 800 గృహాలు నిర్మించాలని అనుకుంటున్నారు. 800 ఇండ్లు అంటే మార్కెట్ యుడి ప్రాణం మార్చి ఇదే ప్రభుత్వం చిరస్థాయిగా వుండి జంట నగరాల్లో ఎన్ని సంవత్సరాలలో ఎన్ని ఇండ్లు కట్టదలచుకున్నారో తెలియచేయాలి. కేరళలో 5 సంవత్సరాలలో లక్ష ఇండ్లు నిర్మాణం చేయాలని అనుకుని ఆ ప్రకారం వారు చేయగలారు. మన ప్రభుత్వం ఈ లెక్కన పోతే ఎన్ని సంవత్సరాలకు లక్ష ఇండ్లు కట్టగలదో ఆలోచించాలి. ఇది పుట్టినప్పటినుండి నిర్మించిన ఇండ్లు 8601. ఇప్పుడు నిర్మించ దలచుకున్నవి 800. ఇంత నెమ్మదిగా ఎందుకు ఈ కాళి నడుస్తున్నదో మంత్రిగారు తమ సమాధానంలో చెప్పాలి. మరికీ కాల్యాల ఒడ్డున నివసిస్తున్నవారికీ, ఎవరైతే అతి పేదలు ఇండ్లు లేక ఇబ్బందులు పడుతున్నారో అటువంటి వారికీ, వేయి, అయిదువందల రూపాయలు రోపు ఖరీదు చేసి చిన్న ఇండ్లు కట్టే పద్ధతి ఏర్పాటు చేయకపోతే ప్రజలకు సహాయపడతామని మనం చెప్పే ప్రజాస్వామిక సూత్రాలు కేవలం సూత్రాలుగానే వుంటాయి కనుక స్వల్ప డబ్బుతో పేదవారికి ఇండ్లు కట్టించి ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. సిటీలలోనే పరిస్థితి ఇలా వుంటే ఇక జిల్లాలలో, తాలూకాలలోని పరిస్థితి ఎలా వుందో వేరే చెప్పే అవసరమే లేదు. 50, 100 మంది కలసి కోవరేటివ్ సొసైటీ ఏర్పాటు చేసుకొని ఇండ్లు కట్టుకోవాలంటే హౌసింగ్ బోర్డు చుట్టూ తిరిగి తిరిగి విసిగి పోతున్నారు. కొత్తవారిని చేర్చుకోలేకండా వూర్డు. పైరవీ చేసే ఓపిక లేక పడుతుంటున్నారు. పట్టణాలలో ఖాళీ స్థలాలను హౌసింగ్

Voting on Demands for Grants :

బోరు తనది అంటున్నది. ఎక్కడైనా పాతీ జాగాలు ఉంటే కొందరు నాయకులు హార్వే యూనియన్ అని బోరు తగిలించి గుడిసెలు వేస్తున్నారు. పుట్టిబవులీ దగ్గర గత సంవత్సరం జరిగిన విషయం అందరకూ తెలుసు. రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు తమ ఆదీనం క్రిందనే ఒక డ్రైబ్లినర్ ఏర్పాటు చేసుకుని కేసు వుంచుకుంటారు. తమకు అనుగుణంగా తీర్మానాలు తెచ్చుకుంటూ వుంటారు. కోర్టుకు వెళ్ళు అంటున్న రోజు చూసి పై కూడా రెవ్చుకోలేని సమయం చూసి లారీలలో సామాను తీసుకుపోయావుంటాడు. గత సంవత్సరం ఇటువంటివి జరిగిన సంఘటనలను మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. మంత్రిగారు హెల్ప్ లెస్ కండిషన్ లో వుండిపోయారు. ఇక ప్రభుత్వం పేదలకు ఎలా న్యాయం కలుగజేస్తుందని అడుగుతున్నాను. పగటి దొంగ, రాత్రి దొంగ ముడిచి కాకుండా ఒక్కసారిగా వచ్చి ఇంత ఫెరారంగా ప్రవర్తించడం శోచనీయం. ఈనాటివరకూ పరిష్కారం కాకుండా వున్న కేసులు వున్నాయి. అక్రమ చర్యలు తీసుకోవడం కోరుతున్నాను. ఇక పట్టణాభివృద్ధి విషయం చూస్తే చల్లా సున్నాచాయుడుగారు మా కంటే గట్టిగా మాట్లాడుతారు. చుక్కానంగా మాట్లాడుతారు పట్టణాభివృద్ధి విషయంలో వారిని దీలించని ప్రజలు లేరు ఏ సందూలలో చూసినా చెత్త వుంటుంది. ఒకేసీ గారు చెప్పి చెప్పి విసుగుచెందారు. రహమత్ అలీ గారు డెవలప్ మెంట్ స్పీకరుగా వుండి ఏమి చెప్పలేకుండా వున్నారు. ఈ పట్టణంలో మెయిన్ రోడ్స్ తప్పించి ఏ గల్లీ చూసినా పెట్రోలింపు ఉన్నాయి. గల్లీలో ఉండే ఆకుత్రాన్నీ క్రిటి రోజూ పరిశుభ్రం చేయకపోతే అలాంటి తాహతు మనకు లేకపోతే మూడు రంగుల ముద్దుల పతాకాన్ని పెట్టుకుని తిరగడం ఎందుకు? మిమ్ములను గూర్చి ప్రజలు అనుకునే మాటలు మేము వినలేకుండా వున్నాము. గల్లీలలో లైట్లు వుండవు. మంచినీ నీరుపానీయాలు లేవు ఎన్ని సంవత్సరాలకు మంచినీటి కొరతను తీరుస్తారని అడుగుతున్నాను. పెద్దవానికి పగ్గిచీన్ వున్నా లేకపోయినా తమ ఇష్టం వచ్చినట్లు ఇండ్లు కట్టుకోవడానికి అడ్డకాలు వున్నాయి. ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్లు, సెక్రటరీలు ఏమి చేసినా వారి దగ్గరకు పోరు. పేదవారు డబ్బు ముట్టచెప్పకపోతే అర అంగుళం దాటినా కూలగొడుతున్నారు. వారెంత మొరపెట్టుకున్నా పేదవారు లేరు. గత సంవత్సరం మంత్రిగారికి రెండు కేసుల గురించి రిఫరెన్స్ చేసిన ఇచ్చాను. కాని ప్రభుత్వం విచదు. మా దగ్గర వున్న ఆంకుళాలు వారిని వంచటానికి సరిపోవడం లేదు అని మేము ప్రజలకు చెబుతున్నాము. మంత్రిగారు అటువంటివి ఏనాడూ ఒక విషయం కూడా పక్కనపెట్టించిన పాపావపోలేదని చెప్పడానికి బాధపడుతున్నాను. ఈ మునిసిపల్ క్యవహారాలలో ఏ పేదలు అయితే మీకు ఓట్లు యిస్తున్నారో వారి సహస్రాల గురించి ఏమంత్ర పరిశీలించలేకపోతున్నారు. అసలు మీరు ఎందుకు ఉన్నట్లు అని ప్రశ్నిస్తున్నాను కనీసం మీరు మాట వరుసకైన ఎప్పుడైనా అధికారులను మందలించారా? ఇటువంటి విషయాలలో ఎందుకు యాక్షన్ తీసుకోవడం లేదు మందలిస్తున్నారా? పేదవారు ప్రజలు కాదు మీ దృష్టిలో. ఓట్లు అవసరం వచ్చినప్పుడు మాత్రం పోదరా, తల్లీ, బిడ్డ అని సంబోధించి మాట్లాడుతారు. వారికి ఏదైనా సహాయం చేస్తారని వచ్చినప్పుడు మీరు ఇంత నిర్దాక్షిణ్యంగా చూస్తూ

12-50 p. m.

ఉంటే ఈ పరిస్థితులను గురించి ఏమి చెప్పాలో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఈ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ ఎన్నికలను గురించి మనకందరికీ బాగా తెలుసు. ఈ ఓటర్ల లిస్టు తయారు చేయడం అనేది రావణాసురుని కాష్టంలాంటిది. ఇక్కడ ఓటర్ల లిస్టు తయారు కావడం మహా ప్రమాదమైనది, మహా కష్టమైనది-మంత్రిగారికి. ఎప్పుడూ ఓటర్ల లిస్టు తయారు కాలేదని అంటూంటారు. ఓటర్ల లిస్టు తయారు అయిన తరువాత నిర్దిష్టంగా పెడతారా అంటే అదీ చెప్పలేము. అవి ఆక్షేపణలతో వస్తాయి. పలువురు శాసన సభ్యులు, పలువురు పురప్రముఖులు బాగాలేదని చెబుతున్నారు కనుక దీనిని రద్దు చేసి మళ్ళీ ఓటర్ల లిస్టు సరిచేసామని మంత్రిగారు దాటవేస్తారు. ఈ విషంగా మీరు ఎంతకాలం ఓటర్ల లిస్టులు తయారు చేస్తారు? ఎప్పుడు ఎలక్షన్లు పెడతారు? ఇంతమందితో పీవాట్లు పడవలసిన బాధ్యత మీకు ఎందుకు ఉంది? మంత్రిగా ఉండి ఇంతమంది హృదయాలను పాడు చేస్తూ, వారి హృదయాలను కాల్చివేస్తూ ఉండడం వల్ల లాభం లేదు. నిజాయితీగా ప్రవర్తించేట్లు చూడండి. ఇన్నాళ్లూ ఓటర్ల లిస్టులు తయారు చేయలేకపోయారా? అప్పటికప్పుడే పార్లమెంటు ఎలక్షన్లు పెట్టాలని అనుకుంటే పెట్టలేకపోయారా? ఇప్పుడు 12 రాష్ట్రాలలో శాసనసభలకు ఎన్నికలు జరిపించాలని అనుకుంటే జరుగలేదా? ఇటువంటి సందర్భంలో మీరెందుకు ఈ ఓటర్ల లిస్టును అడ్డు పెట్టుకొని ఎన్నికలు జరపడానికి వెనుదీస్తున్నారు. మీరు ఉంటారని అయితే నాకు నమ్మకం లేదు. మహా ఉంటే ఇంకొక రెండు మాసాలు ఉంటారు. అప్పటికైనా ఓటర్ల లిస్టును తయారు చేయించి తయారు చేయించామనే పేరు తెచ్చుకోండి. ఎలక్షన్లు తరువాత అయినా జరుగుతాయి. కాబట్టి ఆ విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

ఈ మునిసిపల్ డిపార్టుమెంటులో ఉద్యోగస్థుల విషయంలో జరుగుతున్నటువంటి పక్షపాతం ఇంత, అంత అని చెప్పడానికి వీలులేదు. ఒక కమీషనును ఏర్పాటు చేస్తే ఈ పక్షపాతం గురించి నిరూపించడానికి వీలువుతుంది. ఒకే కేటగిరీకి చెందిన ఉద్యోగస్థులు అయితే ఒకరు ప్రమోషను పొందడానికి వీలుంది, ఇంకొకరు ప్రమోషను పొందడానికి వీలులేదు. సీనియారిటీ ఉన్నవాడు అట్లాగే ఉండిపోవాలి. జూనియర్ మాత్రం ప్రమోషన్ను పొందుతున్నాడు. ఈ విషయాలన్ని ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకొని రాబడ్డాయి. ఫలితాలు మాత్రం కూర్వం. ఇలాంటి విషయాలు ఏదైనా కాస్త హృదయమున్న మనిషికి చెబితే చమట అయినా వస్తుంది కాని రాతి కంటే కఠినమైన హృదయాలకు ఎక్కడ ఎక్కుతుంది?

సిటీని శోభాయమానంగా చేయాలని అనాటి ఉదయభానుని ఆదేశానుసారంగా ఒక్కొక్క చెట్టుకు 110 రులు చొప్పున ఖర్చు పెట్టి ఇటుక పెళ్ళలను కట్టారు కదా ఎన్ని వేల చెట్లకు శాంక్షను ఇచ్చారు, ఎన్ని వేసారు, ఎన్ని కట్టడాలు కట్టారు, ఎన్ని ట్రీలు ఖర్చు అయింది, ఈనాడు ఎన్ని మిగిలినాయి—ఈ వివరాలు మంత్రిగారు తమ సమాధానంలో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. టాంకు బిండుమీద ఉన్న స్థూలాలకు చిన్న చిన్న తొట్లు కట్టి చెట్లు వేసారు కదా. చెట్టు లేకపోతే లేదు అనలు తొట్లు అయినా

شری مسعود احمد (عادل آباد) - جناب صدر - شہری ترقیات اور ہونزنگ بورڈ کے جو مطالبات زرخیش کئے ہیں۔ میں ان کی نائید کرتا ہوں۔ آب جانتے ہیں۔ دن نہ دن بلدیاب نئے مسائل کا سامنا کرتے آرہے ہیں۔ ۱۹۶۷ سے ۱۹۷۱ یعنی ۷ سال کے عرصہ میں آبادی میں سو فیصد کا اضافہ ہوا ہے اور دیہاتوں کی آبادی شہروں کی طرف بڑھ رہی ہے۔ جہاں تک شہروں کا تعلق ہے یہاں شہری ترقیاتی بورڈ بنا ہوا ہے اور روشنی اور صحاب صفائی کا تعلق میونسپلٹی کارپوریشن سے ہے۔ میں متعلقہ منسٹر شری چلا سیارائڈو صاحب کو میں مبارکباد دیتا ہوں کہ انہوں نے بلدیہ کے پیچیدہ مسائل حل کرنے کے لئے اور سہولتوں کیلئے فیمنانشیل کارپوریشن کے ذریعہ کام انجام دیئے ہیں۔ میں ٹیکس کے تعلق سے آپکی توجہ مبذول کراؤنگ۔ شہری جائیدادوں کے ٹیکس کا جو ریٹ ہے وہ کافی بڑھ گیا ہے۔ یہی وجہ ہے کہ حیدرآباد ہی نہیں بلکہ دوسرے بڑی بڑی میونسپالٹیوں میں بھی ٹیکس کے تعلق سے عوام میں پیچینی پیدا ہو گئی ہے۔ مانا گیا ہے کہ اس سلسلہ میں ایک کمیٹی میں کمیٹی تشکیل دی گئی ہے۔ میں چاہوں گا کہ سب کمیٹی کی رپورٹ پر حکومت جو بھی ٹیکس کمی کرنے کا فیصلہ کرے اس تعلق سے میونسپلٹی کو گرانٹ دینا چاہئے۔ چونکہ آب نے دیکھا ہے کہ جنگی محصول آکٹرائے، ٹولس ٹیکس وغیرہ کو برخاست کیا گیا ہے اور موٹر وہیکلس ٹیکس کو برسینٹیج دینے سے بھی میونسپلٹی کی آمدنی ناکافی ہے۔ کیوں دس سال پہلے کے تین مال کی آمدنی اور وہاں کی آبادی کو ملحوظ رکھتے ہوئے معاوضہ مقرر کیا گیا ہے لیکن آج کے بدلے ہوئے حالات کے لحاظ سے یہ معاوضہ ناکافی ہے۔ اور گورنمنٹ ٹیکس کو کم کرنے کی سطح پر سوچ رہی ہے۔ اس کی بابجائی کر کے معاوضہ دینا چاہئے۔

دوسری بات یہ ہے کہ انٹرنیشنل ٹیکس بھلے سیونسلٹی کے کنٹرول میں رہتا تھا اور اب اس کو دوسرے محکمہ کے حوالہ کر دیا گیا۔ اور میں چاہوں گا

کہ یہ ٹیکس بلدیہ کے حوالہ کر دیا جائے۔ اس کے ساتھ ساتھ حکومت سے برو فیٹل ٹیکس کو بھی درجہ کر دیا جائے اس کی وجہ سے بھی بلدیات کی مالی حالت خراب ہونی جارہی ہے۔

گورنمنٹ حصہ ساہزار سے دس سزار فی آمدنی والوں سے انکم ٹیکس نہیں لے رہی ہے۔ اس طرح سے ہم آمدنی والوں کو بیشہ و زادہ ٹیکس سے مستثنیٰ کر دیا جائے اور اس کے ساتھ ساتھ تہناراری ٹیکس کو بھی برخوان کر دیا جائے تاکہ عوام میں بے حسی در نہ ہو۔

میں ایک عام مسئلہ کی طرف توجہ مبذول کراؤنگا جہاں بلدیات کے حدود میں شکر کے کارخانے ہیں۔ وہاں دور دور سے بڈیاں کارخانہ کو آتے جاتے ہیں جسکی وجہ سے بلدیہ کی تمام سڑکیں خراب ہو جاتی ہیں۔ حکومت سکریر میں ٹیکر سیونسٹی کو دی ہے۔ اس طرح سے میں جاہوں گا کہ اسی رداس کے اندر جہاں بر بڑے بڑے کپاس کے کارخانے ہیں وہاں بھی اس کو لاگو کرے۔

عادل آباد میں کناس کے ۳۲ کارخانے ہیں۔ اور ہر سال ایک لاکھ پنڈیوں کی آمدرفت ہے جسکی وجہ سے سڑکیں خراب ہو جاتی ہیں۔ سنہ جاہونگا کہ حکومت ایک ایسا قانون لائے کہ حکمران کٹن سس ویرل کرے سیونسٹی کو دے۔ تاکہ سیونسٹی کی آمدنی میں اضافہ ہو۔

حکومت نے سیونسٹی کے معاشی حالات کے تعلق سے ہائی یور کمیٹی مقرر کی ہے۔ اسکی رپورٹ پر حکومت نے کیسا فیصلہ کیا ہے۔ اس سے ایوان ناواقف ہے اور ہائی یور کمیٹی کی سفارشات کو رو بعمل لائے۔ ساتھ ساتھ مہاراشٹرا کے اندر دکر یا کمیٹی نے یہ رپورٹ دی ہے کہ سیونسٹی کا ایک بینک رہے۔ اور سیونسٹی اس بینک کے اندر اپنا پیسہ جمع کر کے ایک کامن گوڈ فنڈ قائم کرے۔ میں جاہونگا کہ انی ریاست میں بھی اس طرح سے بینک قائم کرے تاکہ رفاہی کاموں کے لئے سہولتیں ملیں۔

آب نے دیکھا کہ گورنمنٹ گرانٹ آنے کے بعد اسکیم شروع ہوتی ہے اور اسٹیمپس بنے اور کام شروع ہونے کیلئے ایک سال ڈیر سال کا عرصہ لگ جاتا ہے اور یہ رقم بینک میں جمع رہتی ہے جس کی وجہ سے سیونسٹی

حکومت کا سود بڑھ جانا ہے۔ گورنمنٹ بین فیصد سے بینک سے قرضہ لیتی ہے اور میونسپلٹی کو ۲/۱ ساڑھے سات فیصد سے قرضہ دیتی ہے الیکٹرکسٹی کے تعلق سے اس یہ کہہ سکتا ہے کہ میونسپلٹی کے اندر کنریومرس کی تعداد زیادہ ہے۔ اور اس کی کمیگیری (۲) میں شمار کرتے ہیں اور اس پر پچاس فیصد چارج کرتے ہیں۔ میں چاہوں گا کہ اس کو کمیگیری (۱) میں شمار کیا جائے۔

1-00 p.m.

پینے کا پانی انسان کی سب سے بڑی ضرورت ہے۔ اور اس کو حکومت کمیگیری ۳ میں شمار کر کے پچاس پیسے یونٹ چارج کرتے ہیں۔ حکومت اس مسئلہ پر غور کریں۔ اس سے میونسپلٹی کی آمدنی میں اضافہ ہو۔ برق اور آب رسانی کے متعلق آنکے توسط سے چیف منسٹر صاحب سے درخواست کروں گا کہ الیکٹرکسٹی بورڈ کے عہدہ داروں سے بات چیت کرنے میونسپلٹی کے جو بھی تناوت ہے اس کو دور کرنے کی کوشش کریں۔

بلدیہ کے بعمری کالوں کیلئے گورنمنٹ سے پبلک ہیلت انجینیر آتے ہیں۔ سوسپٹی انکی درخواستیں برداشت کرتی ہیں۔ اسکے باوجود جو بڑے بڑے کام دیتے ہیں اسکے لئے ایگزیکٹو انجینیرس سرینٹینڈنٹ انجینیرس وغیرہ آتے ہیں اور سنٹرل چارج این فیصد لگاتے ہیں۔ اس چارج کو ختم کیا جائے۔ اور کام کی رفتار تیز کرنے کیلئے انجینیرس کے اختیارات میں اضافہ کرنا چاہیئے۔ تاکہ ترقیاتی کاموں میں کوئی روکاوٹ نہ ہو۔

عادل آباد شہر پورے نلگانہ میں پسندیدہ شہر ہے۔ مردم ساری کے زون اس کی آبادی سیس (۳۰) ہزار نہیں اب اس کی آبادی پچاس پچھن ہزار تک بڑھ گئی ہے۔ عالی جناب منسٹر صاحب خود اس شہر کا معائنہ کئے ہیں۔ یہ شہر بہت تیزی کے ساتھ برق سربا جا رہا ہے وہاں پر وائر سپلائی اسکیم ہے وہ اس وقت کی اسکیم بھی جب کہ عادل آباد صرف ایک نعلقہ کا سستقر تھا۔ اب وائر سپلائی کے معاملہ میں کافی تکلیف ہو رہی ہے۔ وہاں گذشتہ دو سال پہلے سو (۱۰۰) بورویل لگائے گئے تھے وہ وہاں کے لوگوں کیلئے ناکافی ہے۔ میں حکومت سے درخواست کروں گا کہ وائر سپلائی اسکیم کو ری ماڈل کرتے ہوئے بڑھتی ہوئی آبادی کی ضروریات کی تکمیل کریں۔ شہر کی وسعت کافی بڑھ چکی ہے لیکن گذشتہ سال میں ٹنزویٹ اسٹاف میں اضافہ نہیں ہوا ہے اور میونسپلٹی کے اسٹاف

میں اضافہ کے لئے تجاویز دیئے جا چکے ہیں لیکن حکومت کی جانب سے نا
حال منظوری نہیں مل رہی ہے۔ اور موجودہ جو بھی اسٹاف ہے اس کو گریڈ (A)
میں بٹیا جا جائے۔ اور ان پر جو بھی خرچ ہوتا ہے بچاس فیصد گورنمنٹ اور بچاس
فیصد میونسپلٹی برداشت کرے۔

ہوزنگ بورڈ کی جانب سے عادل آباد میں ابھی ابھی جو ۷۰ ل ۸۰ سکلات
بنائے ہیں وہ ناکافی ہے۔ اور بچاس سراجکس تیار کئے گئے ہیں۔ مگر
جاہوں کا کہ عادل آباد جسے نہر میں دل بدن پڑے بڑے انڈسٹریز آرے ہیں
جیسا کہ سینٹ فیوٹری، اسپینگ ملین وغیرہ اور سہاراٹھرا کے پارڈر پر بھی
دوسرے ترقیاتی کام چل رہے ہیں۔ میں چاہتا ہوں کہ ہوزنگ بورڈ ایسی
جگہوں پر اپنا پورا کام مکمل کریں —۔ کریہ۔

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి : ఈ బిల్లును నేను అపోజ్ చేస్తున్నాను. మంత్రి
గారికి ఎన్ని రెటర్ను ప్రాసినా అయినాకు జవాబు ఇచ్చే అలవాటు లేదు. కనీసం అవి
ముట్టినట్లు ఎక్సలెన్స్ మెంటు అన్నా ఇవ్వరు. అది కూడా తెలియని మంత్రులు ఉన్నారంటే
చాలా విచారణపైనే విషయం. వీటి సమస్య ఒకటి ఉంది. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం
తీసికొంది. ఈ వీళ్ళ పైన 4 వంతులు చార్జీలు పెంచేశారు. 4 నెలలకు ఒకసారి
బిల్లు పంపిస్తారు. ప్రజలకు చాలా కష్టంగా వుంది 4 నెలలకు ఒకసారి బిల్లు
ఇవ్వాలంటే. కాబట్టి ప్రతి నెలా బిల్లు పంపించాలి. కార్పొరేషన్ నుంచి
ప్రభుత్వం తీసుకున్నప్పటి నుంచి వీళ్ళ దొర.డం లేదు. ప్రొద్దున గంటన్నర సేపు,
పాయంత్రం గంటన్నర పేపు మాత్రమే వీళ్ళ వదులుతున్నారు. వాళ్ళకు చాలా
కష్టంగా ఉంది. ఈ విషయం ఆలోచించాలి. 30 సంవత్సరాలు అయిపోయింది
కాంగ్రెసు ప్రభుత్వానికి. వీళ్ళు ఇవ్వడానికి చేతకాదు, ఏ పని చేయడానికి చేతకాదు.
మంత్రులు వాళ్ళకు కావలసిన భవనాలు, కార్లు, వాళ్ళ సుఖం చూసుకుంటున్నారు గాని
ప్రజల డబ్బుతో ఇవన్నీ పొందుతున్నాము, వాళ్ళకు కూడా కొన్ని సౌకర్యాలు చేయాలనే
అలోచనే లేదు. పాత హైదరాబాదు నీటిలో ఇంతవరకు డ్రయినేజీ రాలేదు,
ఇది ఏళ్ళు చేటు. నీటిలో ఇంతవరకు సూయేజీ రాలేదంటే ఇంతకన్నా మీరు ఏమి
చేస్తారని అడుగుతున్నాను. యూరివల్సు అక్కడక్కడ పెట్టారంటే అవి మురుగు
దొడ్లు లాగా కయ్యై పోయాయి. దాని కొరకు అక్కడ స్కేవింజర్సును వేశారా,
వాళ్ళకు కొన్ని యూరివల్సు ఇచ్చి ఒక వైకిల్ ఇచ్చి ఫినాయిల్ ఇచ్చి క్లిన్ చేయించాలి.
ప్రజలనుంచి కేళ్ళు తీసుకోవడం తెలుసుగాని వాళ్ళకు సౌకర్యాలు చేయడం లితెయదా?

మీకు? చిలకలగూడారో లక్షలు పెట్టి సూయేజి కట్టారు. కార్పొరేషన్ ఇచ్చిన దానితో కాని దానిని యూజ్ చేసింది లేదు. మంత్రిగారికి కూడా చెప్పాను. రోడ్డు మీద అక్కడక్కడ పెద్ద పెద్ద బోర్డు పెట్టారు సిటీని బ్యూటీగా ఉంచాలని. ఇవ్వాలంటే రోజున అక్కడ ఎలెక్ట్రెడు బాడీస్ లేవు. రోడ్డు చూస్తే చాలా అద్భుతంగా ఉన్నాయి. I am a city M. L. A. I am not a district M. L. A. inspite of that I have taken these things. నేను స్వయంగా మంత్రిగారిని కలుసుకొని, స్పెషల్ ఆఫీసరును తీసుకుని వెళ్ళి ప్రతి జాగా కూడా చూపించాను. ఎలెక్ట్రెడ్ బాడీ పెట్టకుండా ఆఫీసరును పెట్టి ఆఫీసర్లు ఎట్లా చేస్తుంటే అట్లా వాళ్ళు చూస్తుంటారు ఆఫీసర్లకు వల్లసిటీ కావాలి. ముషాయిరాలు, ఖవాలీలు కావాలి. ఈ ఆఫీసర్లు మునిసి పాలిటీలు ప్రజలకు ఏమి ఇవ్వాలి అనేది మరిచిపోయి పని చేస్తున్నారు. ముఖ్యమైన మంత్రి చల్లా సుబ్బారాయుడుగారు He is not fit to be a Minister for this. ఒక మంత్రి అయిన తరువాత మీరు ఏమి బాధ్యత తీసుకుంటున్నారు? అని అడుగు తున్నాను. మీకు ఎన్నో సార్లు చెప్పాను మీరువచ్చి ఒకసారి రోడ్డు చూడండి. నేను పరసనల్ గా వచ్చి చెప్పాను. కార్ల పైర్లు, నైకిళ్ళ పైర్లు, రిజల్ పైర్లు పాడై పోతున్నాయి. రోడ్డు ఇలా అద్భుతంగా ఉన్నాయి. సంవత్సరానికి కేటాయించిన డబ్బు ఏమి చేస్తున్నారని నేను ఆయనను ఆఫీసులో కలుసుకొని అడిగితే అప్పుడు ఒకేసారి మొత్తం రోడ్లన్నీ త్రవ్విపారేసారు. ఎక్కడనుంచి పోడానికి కూడా ప్రజలకు రోడ్లు లేకుండా చేసిపారేసారు. అలిపెంటు బ్రిడ్జిక్రింద ఇప్పటికి 6 నెలలనుంచి రోడ్డు లేదు. మీరు ఇప్పుడు పోయి పరసనల్ గా చూడాలి This is my challenge to the Minister. స్టేషన్ రోడ్డు అలాగే వడివుంది. ప్రిజలు నడిచి రావాలి ఆ రోడ్లలో బస్సులు నడవడం లేదు. ఎక్కడో బస్సులు ఉంటాయి, మైలు రెండు మైళ్ళ దూరంలో. అక్కడినుంచి ఆడవారు చంకలో చంటిపిల్లల్ని పెట్టుకొని, చేతిలో తేగు పెట్టుకొని అంత దూరం నుంచి నడుచుకుంటూ వచ్చి బస్సు ఎక్కాలి. బస్సు రూటు మారిందని చార్జీ 10 పైసలు ఎక్కువ చేశారు. అవిధంగా ఉంటే మినిస్టరు ఎందుకని నేను అడుగుతున్నాను. మీరు ఏమి చేస్తున్నారని నేను అడుగుతున్నాను. అదీకాకుండా స్లమ్స్ గురించి పెంటరు నుంచి మనకు డబ్బు వస్తోంది. ఎన్ని స్లమ్ ఏరియాలు బాగుచేశారని నేను అడుగుతున్నాను. ముఖ్యంగా గుడిసెల దగ్గర మురికి గుంటలు, పెద్ద పెద్ద మోరీలు ఉంటాయి. అవి రోతగా ఉంటాయి. వాటిని ఎందుకు క్లీన్ చేయడము లేదు, ఎప్పుడయినా పడనగా చెక్ చేశారా అని నేను అడుగుతున్నాను. ఇంక ఫుట్ పాత్స్ ఉన్నాయి. ఇవి 14 అడుగులు ఉన్నాయి. స్పెషల్ ఆఫీసర్ గారికి కూడా చెప్పాను. వీటిని తగ్గించలేదు ఇదేవరకు రోడ్డు వేరు. అప్పుడు 10 బస్సులు, 10 కార్లు, 10 టాంగాలు వెళు

1-10 p.m.

కుందేవి. ఇప్పుడు ఈ రోడ్డు విషయంలో మీరు ఏమి చేశారని నేను అడుగుతున్నాను. అవి ఏమి డెవలప్ చేశారని నేను అడుగుతున్నాను. అడిగితే 'చీకింగ్' అంటూ పెద్ద నవాబుల్లా చెబుతారు. టాంకుబండు రోడ్డు పై డెన్ చేస్తామన్నారు. దానిని ఇంజనీవరు కేస్ చేయలేదు. ఇళ్ల బేక్కులు పెంచేస్తున్నారు. మేము అప్పులు తీసుకొచ్చి ఇళ్ళు కడుతున్నాము. మావి మిడిల్ క్లాసు ఫామిలీలు. మామీద హెవీ టాక్సుని వేసేస్తే మేము ఎట్లా కట్టాలని నేను అడుగుతున్నాను మీరు ఏమి సౌకర్యాలు కలుగజేస్తున్నారని నేను అడుగుతున్నాను. ఇందిరాగాంధీ పార్క్కి 80 లక్షలు అన్నారు. ఇది ఎవరి సొమ్ముని నేను అడుగుతున్నాను. అంతేకాకుండా సంజీవయ్య మెమోరియల్ కి ఎన్ని ఎకరాల భూమి కేటాయించారు? భూమిలేని పేదలు ఎంతమంది లేరు. పేదవారు, టిడిలుక్లాసు ఫామిలీలు ఎంతమంది లేరు? అయితే వీరందరికీ కూడా ఇళ్లు కట్టించి ఇవ్వండి. సంజీవయ్యగారు మీకు కాంగ్రెసు ప్రెజెంటు ఏమో? మాకు కాదు. సింగపూర్ లో పాకీ పనివాడికి కూడా బెడ్ రూము, డ్రాయింగు రూము, కిచెన్ తో ఇళ్లు ఉంటాయి. 40 స్టోరీల బిల్డింగులు కడుతున్నారు. ఆ విధంగా మీరు కట్టాలి. సంజీవయ్య ఎస్. సి. అని ఇచ్చినా : ఎస్ సిలు ఎంతమంది లేరు వారందరికీ కూడా ఇవ్వండి ఇంక సిటీలో స్ట్రీట్ లైట్స్ లేవు. మీరు సబ్సిడీ ఇస్తే ఇప్రామని రాజారాంగారు అంటున్నారు. ఈమధ్య సిటీలో ఎన్నో దొంగనాలు, డెకాయీటులు జరుగుతున్నాయి. వీధులలో లైటులు లేవు. మినిస్టర్ గారేమో తనకి పట్టనట్లు కూర్చుంటారు. సిటీ లోవరే లైటులు ఇవ్వకుండా ఉంటే ఇంక జిల్లాలలో, తాలూకాలలో, పల్లెటూర్లలో మీరు ఏమి చేస్తారని నేను అడుగుతున్నాను. ఇంక వాటర్ గురించి చెప్పాలంటే ఇప్పుడు 4 లక్షల వాటర్ రేటు ఎక్కువ వసూలు చేస్తున్నారు. బిల్లులు కూడా నాలుగు నెలలకు ఒకేసారి సంపన్నా ఉంటారు. ప్లమ్మకు సెంటర్ నుంచి డబ్బు వస్తోంది. దాని విషయములో కూడా ఏమిచేసినది చెప్పాలి ఇంక హవుసింగు బోర్డు చూస్తే తిరుపతి మంగలివాని మాదిరిగా ఉంది. మాహంజాయి మార్కెటు దగ్గర కడతామని తీసుకున్నారు. కొంత కట్టేరు, అపేళారు. పనులు ప్రారంభిస్తారు, వసలి వేస్తారు. అతి పూర్తవడం అంటూ ఉండదు. కట్టినవి ఇవ్వడానికి డబ్బు తీసుకుంటారు. హవుసింగు బోర్డు ఒక పెద్ద కర్రపెట్టు దీపార్డుమెంటు క్రింద తయారైంది. మునిసిపల్ ఎలక్షనులు గురించి మేము ఎప్పుడూ అడుగుతూనే ఉంటాము. పోలింగుల చేత ఎలక్షనులు పెట్టడం లేదో తెలియదు. మొత్తము రిటి మునిసిపాలిటీలు ఉన్నాయి. ఇవి కార్పొరేషన్లు కాకుండా ఉన్నవి. అక్కడ ప్రాగటానికి వీరు కూడా వస్తారు లేదు. వీధి లైటులు లేవు. ఈ విధంగా పరిస్థితులు ఉంటే మినిష్టరుగారికి ఎన్ని సార్లు చెప్పినా ఆయన ఏమీ వట్టించుకోరు. I am asking what is this Minister doing? If he do not want to work, he should resign

సిటిజన్లు టాక్సు పే చేస్తున్నారు. ఆయన ఏ పని చేయించలేకపోతున్నారు, ఆయన ఏమీ చేయలేకపోయినప్పుడు ఇతను చేసి ఇంటిలో కూర్చోవాలి. అంతేగాదు త్రిగా ఉండడానికి వీలలేదు. ఇప్పుడు హసన్ గారు చాలా చెప్పడం ఆరిగింది. అందులో జస్టిస్ జరగాలి నేను ఎటువంటి ఇన్ జస్టిస్ టాలరేటు చేయను. అది ఎంతవరకూ నిజమో అన్నది ఎంక్వయరీ చేయాలి. అసిస్టెంట్, యాకుత్ పురాలలో 50 ఇళ్ళను పడగొట్టేశారు. ఇక్కడ మూడు లక్షల బిల్లింగు కట్టుకుంటే స్పెషల్ ఆఫీసరు, వ్యతిరేకము, లోకల్ సెల్స్ గవర్నమెంటు సెక్రటరీ వ్యతిరేకము. ముఖ్యమంత్రిగారు ఆర్డరులు వేస్తారు. డివిజన్ గారు ఏమీ చేయరు. నేను 100 లెటర్లు వ్రాసినా ఏమీ ఏక్షను తీసుకోరు. కనీసం ఎక్సలెన్స్ కూడా చేయరు. వీరి గురించి క్లాసులు పెట్టి చెప్పాలి.

శ్రీ జె వెంగళరావు : — వీరందరికీ మీరు ఒక స్కూలు నడిపించండి వంపిస్తాము.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి : — వంపించండి నేను నేర్చుకాను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు : — సి.వి.కె. రావుగారు కూడా ఒక టీచరుగా ఉండాలి. అంతేగాకుండా సబ్ జూనియర్ గాంధీ వనరుహోతనము అవును. మేము రక్తాన్ని వీరు చేసి డబ్బు ఇస్తున్నాము. మీరు ఇటికలు, సిమెంటు పెట్టేసి ఇక్కడ మొక్కలు నాటారు ఒక రాత్రికూడా లేవు. ఇటికలన్నీ పట్టుకుపోయారు. ఇది ఎవరి డబ్బుని నేను అడుగుతున్నాను. డివిజన్ గారి అబ్బి సోము కాదు. ఇది టాక్సు పేయర్లు ఇస్తున్న డబ్బు. మీరు చెట్లు నాటాలనుకుంటే ప్రతి షాపు ముందు నాటండి. ఆ షాపు వాడిని రెస్పాన్సిబిల్ చేసి వాడిని నీళ్లు పోయ్యమని చెప్పండి. మనము ఏది చేసినా కొంచెము కామన్ సెన్సు ఉపయోగించి చేయాలి. ఇదివరకు ఆలపాటి వెంట్రామయ్య గారు మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఆయన కొంత చేశారు. ఇప్పుడు ఏమీలేదు. ఈ మంత్రి గారు ఈ చెవితో విని ఆ చెవినుంచి విడిచి పెట్టేశారు. ఇక స్పెషల్ ఆఫీసరులు అంటే లార్డుస్. వారు వెల్ ఫర్మిడ్ రూములలో కూర్చుంటారు. వారికి పేదల బాధలు ఏమీ తెలియవు. ఎప్పుడైనా అవసరమైతే ఒకసారి వెళ్లి చూస్తారు. నేను వారికి ఎన్నో సార్లు చెప్పాను ఏమీ పట్టించుకోరు, చూడరు.

The Special Officers are not fit for these posts.

శ్రీ సి.వి.కె రావు. — మన కిగ్గర ఉన్నటువంటి అర్బన్ డెవలప్ మెంటు వద్దు, హవుసింగు వద్దు మొత్తము 83 మునిసిపాలిటీలకు సంబంధించినది వేరే విధముగా హవుసింగుకు సంబంధించినంతవరకు 4 కోట్ల ప్రజావీకమునకు సంబంధించినటు

వంటిది, ఇవి ఏ దశలో ఉన్నాయో చెప్పాలంటే చాలా దుర్దశలో ఉన్నాయని చెప్పవలసి ఉంటుంది. నిజానికి ఈ బాగా అభివృద్ధిచెందినటువంటి జనసముదాయంతో ఉన్న కొన్ని ప్రాంతాలను అర్బన్ ఏరియాల్లోకింద మనము పిలుస్తున్నాము. ఇందులో సుమారుగా ఒక అర్థకోటి జనాభా నివసిస్తున్నారు. అవి పారిశ్రామికంగా, సాంస్కృతికంగా యికా విద్యార్థులములోనూ అభివృద్ధి చెందినటువంటి ప్రాంతాలు. అటువంటి ప్రాంతాలలో సదా ప్రజలయొక్క బాగోగుల చూడడానికి మున్సిపల్ కౌన్సిల్లును ఏర్పరచడం అవసరం. ఈ ప్రభుత్వానికి ఆ అవసరం లేకపోయింది. అవసరం అయినది ఒక్క మంత్రిమండలిని ఏర్పరచుకోవడం, ఆ మంత్రిమండలి ఒక విరంతుక విశ్వస్థగా సాగడం, ఇంకా పరిపాలనా యంత్రాంగాన్ని ఒక చేతకాని సంస్థగా తయారుచేయడం ఒక కీలకబొమ్మగా ఆడించడం. ఈ పద్ధతిలో ఉన్నదని ఋజువు చేయాలంటే ఈ మునిసిపల్ పరిపాలనా వ్యవహారము చూస్తే సరిపోతుందని

1-20 p.m. నేను భావిస్తున్నాను. ఈ రిగి మునిసిపాలిటీలలో సుమారు 30 మునిసిపాలిటీలు 50 లక్షలకు పైగా జనాభా వున్నవి. ఇవి ఏ దశలో వున్నాయో మంత్రి చల్లాసుబ్బారాయడుగారు వారి సిబ్బందితో, స్థానిక శాసన సభ్యులతో కలిసి వెళ్ళి ఎప్పుడయినా చూశాలా అని నేను అడుగుతున్నాను. కారులో ఎప్పుడయినా తీసుకుపోయి యుండవచ్చు, అది వేరే విషయం కాని అక్కడ పరిస్థితి ఏ విధంగా ఉందో వెళ్ళి చూశాలా అని అడుగుతున్నాను. నిజా యిటీల ఆఫీసర్లను ఏవరినయిన వెంటబెట్టుకుని, వాటరు సప్లైకి సంబంధించి ఇంజనీరునుగాని, పెట్రెటర్లీగాని వెంటబెట్టుకుని, శాసన సభ్యులను తీసుకుపోయి ఎన్నడయినా అక్కడలోపాలేమిటి అవి పరిశీలన జరిపారా? లేదు. మన రాజకీయ వ్యవస్థలో కావలసింది కేవలం పదవి, పెత్తనం తప్ప ప్రజలకు చేయవలసిన పనులు ముఖ్యంకాదు. కాబట్టి, నేను పెచ్చె చార్జి ఏమీటంటే - సుమారు అర్థకోటి ప్రజానీ కాన్ని అవతం విశాఖ, శ్రీకాకుళం మొదలు యవతల హైదరాబాదు వరకు యీ మునిసిపాలిటీలను సరకంగా తయారు చేశారని చెబుతున్నాను. ఈ మునిసిపాలు వ్యవహారాలు అరాచక వ్యవహారాలుగా తయారుచేశారని చెబుతున్నాను. 19 పేజీల వ్యవహారం తయారు చేశారు. పస్తుపారంకుర్రవాడు కూడా ఇట్లా చెయ్యడు. ఈ రిగి మునిసిపాలిటీల అధ్యాన్న పరిస్థితిని మరచిపోయి, అగ్బన్ డెవలపు అంటున్నారు. అంటే ఏమిటి? మాస్టర్ ప్లానుచెయ్యడం. ఆ ప్లాను చూసుకుని అక్కడ ఇండస్ట్రీను, ఇక్కడ హవుసింగు, అక్కడ మార్కెటు, యిక్కడ సినిమాహాలు అని గీతలు గియ్యడం తప్ప-50 లక్షల మంది ప్రజానీకం అనుభవిస్తున్న భారుణ పరిస్థితులు వారికి అక్కర లేదు. వారికి శ్రాగడానికి మంచివీరు వుండా. స్కూలులు వుండా, రైలు వుండా, కోట్ల వుండా అవేదీ చూశారా అంటే అదేమీలేదు. వారికి అవసరం లేదు. మునిసి

నర్ ఆర్థిక నిర్మాణము మురికి కూపంగా తయారయింది. అది వారికి అనుకూలంగా ఉన్నది. ఎక్కడ భవనములు పుంటారో, ఎక్కడ పలుకుబడిగల వారు ఉంటారో అక్కడ వారికి మేలు జరుగుతుంది అన్న మామూలు ప్రజావీణానికి మాత్రం గర్వమేరగా గేలు చెబుతున్నాను. పలానా మార్కెటులో నేడ స్త్రీ, చేపలు గమనించే స్త్రీ, చేపంది అర్థరూపాయి వసూలు చేస్తున్నారని చెప్పాను, దిక్కులేదు. మంత్రి సేవకులకు సలాములు చేసే డైరెక్టర్లు, సెక్రటరీలు, డిప్యూటీలు కావాలి కన్న ప్రజల పోకర్లం ఆయనకు వట్టెదు. చాలాసార్లు చెప్పాను - యిది భవించలేని కృతకముగా తయారయిందని, యిందులో సమర్థులైన అధీనముకు స్థానంలేదు. అందులక లంచ గొండులకు స్థానం ఉంది. సమర్థుడయిన వాడిని ప్రోత్సహించడం వీరి విధానం కాదు అసమర్థులయినవారు, లంచగొండులు, పనికిమాలినవారు. వారి కాలానికి, గోత్రానికి సంబంధించినవారు మునిసిపాలిటీలో పెప్పర్ అపీన స్పృగా తయారయ్యారు. అందుచేత సమర్థుడు ఎక్కడయినావుంటే, వాడికి ప్రోత్సహించలేక, పారలయజ్ఞ ఆయిపోయి ఉన్నాడు. ఈ మునిసిపాలిటీను లిస్టుతీసుకొని, ఎక్కడెక్కడ సమర్థులు ఉన్నారో కాంట్రాక్టర్ల దగ్గర డబ్బుతీసిన వారున్నారో, నిజాయితీగలవారున్నారో వారిని ప్రోత్సహించడానికి పూనుకొవాలని చెబుతున్నాను. దురదృష్టవశాత్తు బ్రిటిష్ వారు మనకు నేర్పిపోయినది నిండా యీ ఆర్థిక నిర్మాణంలో కొనసాగుతున్నది. తద్వారా యిది మురికి కూపాలుగా తయారయ్యాయి స్లమ్ క్రియరెన్సుకు బదులు స్లమ్ చేస్తున్నారు. ఈ 17 కోట్లు ప్రభుత్వానికి కాంక్రీట్ చేయడం దండగ, ఈ మనస్తత్వాన్ని రద్దు చేయాలి. యిందులో ఉన్న అసమర్థులయిన కమిషనర్లు, ప్రజలను విడిచిచేలాళ్ళను బేరీలు వేసి, మిసా క్రింద బుక్ చెయ్యాలి. వీల్లు చొటా సంజయ్ గాంధీలుగా తయారయ్యారు. వాళ్ళకు యాయన అధిపతి. యిది చాలా దురదృష్టకరమయిన విషయమని మనవి చేస్తున్నాను. కానిటేషన్ ఉంది. యిదేమీ అపీన కన్న చేసేదికాదు. యింత సూపర్ స్టర్క్స్ రుపున్నది, దీనిని యింకా పెంచుకుంటుపోతున్నారు తప్ప ఒక్కరోడ్డు తుడిచే మనిషిని ఎక్కువ చేస్తారా లేదు. దురదృష్టవశాత్తు కమిషనరు పెప్పర్ అపీనర్: కమిషనరు మునిసిపల్ కౌన్సిలరు, కమిషనరే మునిసిపాలిటీ, కమిషనరే సర్వం. సిగ్గులేదా యీ ప్రభుత్వానికి నిజమే, ఎన్నుకునే పరిస్థితి లేకపోవచ్చు. కమిషనరును పెట్టవచ్చు. స్థానిక శాసన సభ్యుని చెప్పుకునేది ఏమయినపుండా? మంచి వాడయితే పనిచెయ్యలేదు అధ్యక్ష మహాశయా, నాకు హైదరాబాదు ఫిరీ తెలుసు. హైదరాబాదు సిటీలో ఏ పద్ధతివుంది? యిక్కడ ఎందుచేత పనిచెయ్యడములేదు? అని నేను అడుగుతున్నాను యింక, ద్రయనేజావ్యవహారం మీకు తెలుసు, డ్రింకింగ్ వాటర్ విషయం. ఎల్ థిస్ క్వార్టర్స్ లోను, మంత్రి క్వార్టర్స్ లోను పసాయి అట్లా గెఫాక్టరి ఎవరయిన పెట్టుకుంటే అక్కడ వస్తుంది. కాని స్లమ్స్ లో వీళ్ళు రావు, ఎక్కడ వీధి వాల్లంటారో అక్కడ రావు: లయిటింగు విషయం కూడా మీకు తెలుసు. లైటింగుకు, సంబంధించి మునిసిపాలిటీ ఖర్చుపెట్టిన రాదు, బిల్లు వెయ్యదు. నేను స్వయంగా ఒక సంవత్సరం ఆందోళన చేసి, యింజనీర్లను, కమిషనర్ ను తీసుకుపోయి తదుపరి ఎల్ థిస్ డిపార్టుమెంటుకు తీసుకుపోయి చూపించి పెడ్యూలు తయారు చేసిన లైట్లు రావు. విశాఖ నుంచి హైదరాబాదు వరకూ యిదే పరిస్థితి. యిది చాలా దురదృష్టకరమయిన పరిస్థితి, యింక, బిల్లును స్టానింగు నామమాత్రంగా ఉంది. డైరెక్టరు మంచి వాడు, సమర్థుడే. యిది ఒక వార సత్వం

1-30 p. m.

టౌన్‌షిప్‌లో నామ మాత్రమే డైరెక్టర్ ఆఫ్ టౌన్‌షిప్‌లో మంచివారే. వారి వాంఛలు. సంపూర్ణ వారసులను ఇదంతా కే మెట్రో లి వుటెన్ హెడెడ్ విజినెసు క్రింద ఈ పరిపాలన సాగుతోంది. మెట్రో పాన్ ఏ వర్గంలో చేసినప్పటికీ కూడా మునిసిపల్ యాక్టులో ఉద్దేశించిన కార్యక్రమాలు జరగలేదు. మునిసిపల్ అర్మినిస్ట్రేషన్ మంత్రి మునిసిపల్ యాక్టు చదివాడా? మునిసిపల్ యాక్టు ప్రొవిజన్లు చదవలేదు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—చదవాలంటే మునిసిపల్ చైర్మన్ అయి అనుభవం కావాలిగా :

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—చైర్మన్ చేయలేక పోయాడు మంత్రి ఎందుకు చేశారు. మా ప్రజలు తీసుకొనికీ? మునిసిపల్ చైర్మన్ పది కి రిప్రజెంటేటివ్ చదివే చదవవచ్చు రెడీమేడ్ అఫీసర్స్. మునిసిపల్ యాక్టు చదవకుండా ఎంతమంది కమిషనర్స్ ఉన్నారు ఆర్బిఎన్ డెవలప్ మెంట్, టౌన్‌షిప్‌లో, హౌసింగ్ ప్లాన్ కింద ఉన్న అవి చాలా తెలివి తేటంతో వాళ్ళారు 83 మునిసిపాలిటీలలో ప్రోచెక్టర్ వాటర్ పస్టు చేయాలి. 13 స్కిమ్స్ మాత్రమే టేవ్ చేశాము అన్నారు. అవి డిఫెండ్ స్టేజిలో ఉన్నాయి అంటున్నారు. ఈ ప్రోచెక్టర్ వాటర్ పస్టు చేసిన చోట ప్లాన్ ఏరియాలో నీళ్లు ఉండవు. కలిగినవాళ్ళకే కొల్లాయిలలో నీళ్లు ఉంటాయి. ఇది హాస్యపుద్రవైన విషయం. లైటూళ్ళలో నీళ్లు ఉండవు. పట్టణంలో కూడా అక్కడ ఉన్నటువంటి పేదవారు గొయ్యి త్రవ్వకాని గోతిలో నీళ్లు తీసుకొని త్రాగుతున్నారు. ఎక్కడో స్కిమ్ చేశాము అన్నారు ఇంజనీర్స్ ఉన్నారు. ఆ ఇంజనీర్స్ తీసివేసి యింకో ఇంజనీర్స్ వేసుకొన్నారు. ఇప్పటికీ కూడా మనుష్యులకు కొళాయిలు ఉండవు. పశువులకు టాంక్ వుంటుంది. 30 సంవత్సరాల పరిపాలన జరిగిన వ్యవహారాలు. కనీసం ఈ పార్టీ యిప్పుడయినా ఏదయినా నేర్చుకుంటుందని చెప్పాను. కొంచెం మానసిక బాధతో చెప్పాడు. ఈ ప్రజలను ఏ వర్గంలో ప్రభుత్వం పీడిస్తున్నదో చెప్పాను. అక్కడ నీరుగాని, లైటూగాని ఏర్పాటుచేయడానికి కమిషనర్ కు తీరుబడి లేదు. ఎవరైనా ఒక మనిషి మిలాయిబండి పెట్టుకొన్నారంటే ఆ బండి లాక్కుపోయి పడేస్తున్నాడు. ఎందుకు అంటే ఊరికి ఆర్డు. అది అతని గొప్ప. ఈ వర్గంలో చేతకానివారిని పట్టణాలపై పడవేశారు. చిన్న సంజయ్ గాంధీ లను వేశారు. సంజయ్ గాంధీ ఎప్పుడో పడిపోయాడు. నుక సంజయ్ గాంధీ అని చెప్ప తున్నాను. ఈ అధిపత్యంలో ఉన్న సంజయ్ గాంధీలను తీసివేసి ఎక్కడైనా పెట్ట

(Mr. Speaker in the Chair)

మంటున్నాను. మంత్రులు ఏ అఫీసర్ చేతకానివాడో, ఏ అఫీసర్ సమర్థుడో రికార్డు లేదంటే నేను నమ్మను. చేతకానివాడు మంచివాడుగా ఉండవచ్చు. సమర్థుడు అవునా కాదా? మునిసిపల్ అఫీసులో ఉంటూ, లంచ తీసుకుంటూ, పేదవాడి దగ్గర డబ్బు తీసుకొనిపోయి యిచ్చే సదుపాయాలతో తన పొట్ట వింపుకుంటూ ఉండే వారిని తీసివేయాలని కోరుతున్నాను. కొంతమంది అధికారంలో ఉన్న మంత్రులకు నలాం కొత్తనే పరిపోతుంది అనుకుంటారు. ప్రజల బాధ్యత ఉంటుంది. కనీసం సచివాలయం చెప్పకున్నాను. నేను ఆపెంట్లీకి వచ్చిన తరువాత ఈయన మూడవ మునిసిపల్ మినిష్టర్. ఈ మునిసిపల్ వ్యవహారంలో వాటర్ పస్టు స్కిమ్ గురించి ఎంత తక్కువ చెప్పితే అంత మంచిది. స్కిమ్స్ ఎన్నో వాళ్ళు.

I am not able to make out what it is ? What is the result ? You have written an essay. ఇక్కడ రిజర్వేషన్ స్కీమ్ పేరు వ్రాశారు. అది లింకప్ చేయడం సిగ్గుచేటు వ్యవహారంగా తయారయింది. డ్రైనేజీ స్కీమ్. ఈ స్కీమ్ ఏమి ఉన్నాయి? ఏమి పనిచేసేదిలేదు. They have said in their note:

"At present only the Municipal Corporation of Hyderabad and two Municipalities namely Vijayawada (Eastern Area) Eluru (Southern Area) have been covered with partly under-ground drainage facilities."

This is all shamefull. The less talked about it the better.
పేద బోర్డు ప్రెసెన్షన్ అండ్ కంట్రోలు ఎటువంటి ఆఫీసరును పెట్టారు :

Check them out, Put proper fellows. I am not able to understand why on earth you give a falsified report, I have to condemn the whole thing because it is a shamefull administration. I tell you last time I addressed a letter to the Director, to the Secretary, to the Commissioner and to the Minister, What is it that they have done ? They simply kept mum. They do not care. I addressed another letter to the Commissioner. It is a corrupt, useless element which is dominating on the destinies of our people. ఏ రైల్వే రోడ్లను పెట్టారు ? ఏ డ్రైనేజీని పెట్టారు ? ఏ మెంబర్స్ ను పెట్టారు ? ఎప్పుడైనా వచ్చి చూశారా ? మునిసిపల్ కామన్ గుడ్ ఫండ్. ఇది పేరుకు కామన్ గుడ్ ఫండ్. అప్పులు ఎంతమటుకు యిస్తున్నారని అడుగుతున్నాను. మునిసిపల్ కౌన్సిలు ఎలక్షన్లకు సంబంధించి ఏమి జరిగింది ? హైదరాబాదుకు సంబంధించినంతవరకు మునిసిపల్ కౌన్సిల్ రేషనులో ఎమ్.ఎల్.ఎ.లను, ఎమ్.ఎల్.సి.లను, ఎమ్.పి.లను అడ్వయజరీ కమిటీలో పెట్టారు. ఊరికే అలంకారం నామ మాత్రంగా పెట్టి, ఏమి పనులు చేస్తున్నారు, ఏమి చేయడంలేదు, బడ్జెటు ఏమిటి అనే వ్యవహారం లేకుండా ఉంటే అది సిగ్గు చేటుగా ఉంటుంది. మూర్ఖులూ టాంక్ పాత పట్టణంలో వున్నది. 100 ఏకరాలు ఉన్నటువంటిది అక్కడ హౌసింగ్ పెట్టడం మంచిది. Let me warn Mr. Dharma Reddy that his engineers are corrupt.

(Bell was Continuously Rung)

Mr. Speaker :—What Mr. C. V. K. Rao speaks now will not go on record,

(శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :—అధ్యక్ష, గౌరవ సభ్యులు చర్చలో పాల్గొంటూ 1-40 p.m. పట్టణాల్లో ఉండే నీటి అవసరాన్ని గురించి నీటి ఇబ్బందులు గురించి లైటింగు గురించి డ్రైనేజీ గురించి రోడ్ల గురించి మాట్లాడుతూ వచ్చారు. పన్నులు అధికంగా తారంగా ఉన్నాయని కూడా మనవి చేస్తూ వచ్చారు. చాలాపార్లు చర్చం ఉండరదంలో కాని ప్రశ్నల సందర్భంలో కాని నీటి వసతుల గురించి వచ్చినప్పుడు పట్టణాల్లో మానవునికి కావలసిన కనీస అవసరాలు తీర్చే విషయం వచ్చినప్పుడు వేసు

చెప్పడం జరిగింది. పట్టణాలు దినదినాభివృద్ధి చెందుతున్నాయి; జనాభాలో వైశాల్యంలో, వారి ఆవసరాలు తీర్చడానికి అవసరమైన విధులు ఉండడం లేదనే మాట నేను చెబుతూ వచ్చాను. ఎన రాష్ట్రంలోనే కాదు, ఇతర రాష్ట్రాలలో కూడా పట్టణ ప్రాంత అవసరాలు గురించి ఇబ్బందుల తీర్చడం గురించి అశించిన మేరకు చేయలేని పరిస్థితిలో ఉన్న మాట నిజం. హైదరాబాదుకు సంబంధించి 20 లక్షల జనాభాకు హిమయత్ సాగరు, ఉస్మానుసాగరు, మంజీరా మొదటి దశ కూడా సరిపోని పరిస్థితులు ఉన్నాయి. మంజీరా రెండవ దశ పూర్తి ఐనప్పటికీ కూడా ఇంకా తక్కువ అయ్యేట్లు ఉంది. అందుకే సింగూరు ప్రాజెక్టు తీసుకోడం జరిగింది. మంజీరా రెండవ దశలో బహుళః జూలై నాటికి కొంత అదనంగా నీరు అందించడానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది. రెండు పనులు పూర్తి ఐన తరువాత చాలా ప్రాంతాలకు నీరు ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుంది. విశాఖపట్టణం గురించి సన్యాసిరావుగారు చెప్పారు. మేమాద్రిగడ్డ స్కీము పూర్తి కాబోతున్నది. మల్కాపురం ప్రాంతంలో వారికి క్రొత్తగా ముసిసిపల్ లిమిట్స్ లో చేర్చిన ప్రాంతాలకు ఎస్టిమేటు చేయడం జరిగింది. వారికి కూడా నీరు అందించడానికి ఏర్పాటు చేయబడింది కనుక ప్రస్తుతానికి ఆ ప్రాంత అవసరాలు తీర్చడానికి ప్రయత్నం జరుగుతోంది. విజయవాడకు అంటూరు ప్రాంతానికి సంబంధించి ఒక కాంప్రెహెన్సివ్ స్కీము బందారుపల్లి కెనాలు నుంచి తీసుకోడానికి ప్రిలిమినరీ ఇన్వెస్టిగేషన్లు జరుగుతున్నాయి. డిట్రైట్ ఇన్వెస్టిగేషన్లు చేసిన తరువాత తీసుకుంటారు. అన్ని ముసిసిపాలిటీలలో నీటి సరఫరా చేయాలంటే కావలసిన విధులు లేనందువల్ల చేయలేంపోయాం. తిరుపతికి సంబంధించి కల్యాణి రిజర్వాయరు స్కీము పూర్తి కాబోతోంది. ఐదు కోట్ల చిల్లర ఖర్చు ఐనదని మనవిచేస్తున్నాను. రోడ్లు గురించి డ్రైనేజీ గురించి చెప్పారు. డిట్రైట్ కాంప్రెహెన్సివ్ డ్రైనేజీ స్కీము అమలుచేయడానికి ప్రత్యేకంగా ఒక డివిజన్లు కాంక్షను చేసాము. అది చేసిన తరువాత దశ-వారీగా హైదరాబాదుకు కవరు అప్ చేయడానికి వీలుంటుంది. విజయవాడకు 95 లక్షలు ఖర్చు చేసి పూర్తి చేసాము. 11 వేల కనెక్షన్లు తీసుకోవలసింది ఉండగా ఐదు వేల కనెక్షన్ల వరకు మాత్రమే తీసుకురాగలిగాము. మిగతా వాటికి ప్రజలు ముందుకు రావడంలేదు. అందువల్ల రివాల్యూంగ్ ఫండు-ఒకటి పెట్టి బ్యాంకుల నుంచి అప్పులు యిచ్చి కనెక్షన్లు తీసుకునే వద్దతి పెట్టాం. గుంటూరు లోను నెల్లూరులోను కూడా అదే రకముగా చేస్తున్నాము. చేసినచోట పబ్లిక్ ముందుకు వచ్చి కనెక్షన్లు తీసుకుంటే రెండవ ఫేజీ డిమాండ్ చేయడానికి వీలుంటుంది. పెద్ద మొత్తాలు ఖర్చుచేసి ఈ విధంగా ఉండిపోతే పురపాలక సంఘాలకు భారంగా ఉంది. దీనిపై చర్య తీసుకోబడుతుంది. చక్రధరరావు గారు ఇతరులు పురపాలక సంఘాల ఆర్థిక పనులు గురించి మాట్లాడారు. వాస్తవానికి పురపాలక సంఘాలకు పనులు రెండు మార్గాలమంచే వస్తున్నాయి—ఒకటి ప్రాపర్టీ టాక్స్, రెండవది ఎంటర్ప్రైజెస్ మెంట్ టాక్స్. ఈ రెండింటితో పెరిగిన జీతభత్యాల కారణంచేత ఆదాయం పెరగని కారణంగా యిబ్బందులున్నాయి. సరసంహం కమిటీ రిక్మెండేషన్లు ఉన్నాయి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆర్థిక పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఎంతవరకు ప్రభుత్వం ఉంచి రావడానికి అవకాశం ఉందో అంతవరకు చేయడం జరుగుతున్నదనే ప్రాజెక్టు చెబు

Voting on Demands for Grants

తున్నాను. మునిసిపలు శాఖకు సంబంధించినంతవరకు సరసింహం కమిటీ సిఫార్సులను అంగీకరించాలని ప్రభుత్వ దృష్టికి తేవడం జరిగింది, డి.వి. మెరైడ్ స్కేల్సువల్ల 6 కోట్ల రూపాయల ఖర్చు అయినప్పుడు ప్రభుత్వం 5 శాతం ఇవ్వడానికి సిద్ధపడింది. పబ్లిక్ హెల్తు వర్కర్లకు అదనంగా ఇచ్చిన దానివల్ల 3 కోట్ల రూపాయలు అవుతుంది. అందులో కూడా 50 శాతం యవ్వడానికి ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. ఆంధ్ర ఏరియాలో స్కూలుకు సంబంధించినంతవరకు పూర్తి గ్రాంటు యిదివరలో వచ్చేది కాదు. దానిని యిప్పుడు యివ్వడంవల్ల అదనంగా రెండుకోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వం ఖర్చు చేస్తున్నది. కేంద్రానికి రాష్ట్రాలకు సంబంధించి ఫైనాన్సు కమిషను మేస విధంగా రాష్ట్రాలకు లోకల్ బాడీలకు సంబంధించి చేయాలని నారాయణరెడ్డి గారు చక్రధరరావుగారు చెప్పారే, ఆ విధంగా చేస్తే లోకల్ బాడీస్ కు న్యాయం జరిగే అవకాశం వుంటుంది. కాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క ఆర్థిక పరిస్థితులు కారణంగా అవి చేయలేని పరిస్థితి వుంది.

Sri A. Sreeramulu :—Last time the hon. Minister was pleased to assure us that the Government would be taking a decision on the recommendations of Narsimham Committee. Now he is coming up with a new argument. రాష్ట్రంయొక్క ఆర్థిక పరిస్థితులు బాగానే ఉన్నాయి. బడ్జెటు చూడండి. ముఖ్యమంత్రి గారు ఎన్నోసార్లు ఒప్పుకున్నారు కూడా. పండ్లు ఉన్నాయి. అది కారణం కానేరదు, అది చెప్పండి.

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :—వేరే కారణాలు లేవు. నేను యిందుకు సంబంధించిన మంత్రిని. కేబినెట్ సమావేశాల్లో చెబుతూనే ఉన్నాం. వేరే కారణాలు లేవనే మాట గౌరవ సభ్యులకు చెబుతున్నాను. పన్నుల భారం మునిసిపాలిటీలలో ఇన్ఫిడెన్స్ ఆఫ్ టాక్సేషను పెంచలేదు. ఎలెక్ట్రెడ్ కొన్నియి ఉన్నచోట ఏ రేటు ఉండో ఆ రేటు ఉంచాము. కొన్నిచోట్ల పెంచడం జరిగింది. అనంతపురంలో టాక్సు పేయర్లు ఎసోసియేషనుకు నచ్చచెప్పవలసి వచ్చింది. ఏదైనా కొంత భారం మోస్తే అవసరాలు తీర్చడానికి అవకాశం ఉంటుందని చెప్పి 25-30 శాతం వరకు ఒప్పించడం జరిగింది. రెంటలు వాల్యూ ఎసెస్ చేయడంలో ఆండర్ ఎసెస్ మెంటు విచారితంగా ఉండడం వల్ల చాలా డిపెన్డెన్సీగా కనిపిస్తుంది. ఒనర్ ఆక్యుపైడ్ ఇండ్రను ముట్టడం వల్ల పడింతలు బడింతలు పెరిగాయనే ఆందోళన వచ్చింది. వాస్తవమే. కొన్నిచోట్ల పురపాలక సంఘాల సిబ్బందీ లోపాలు కావచ్చు లేకపోతే దానికి సంబంధించినవారి లోపాలు కావచ్చు ఉభయాలూ కలిసి డబ్బులు ఇచ్చి చేసింది కావచ్చు అది జరుగుతూ వచ్చింది. అది రెక్టిఫై చేసిన కారణం చేతనే ఈ మధ్య మున్సిపాలిటీలలో అంతో ఇంతో పనులు చేయడం కూడా జరిగింది. ఇప్పటికి కొన్ని పురపాలక సంఘాలు జీతాలు సకాలంలో ఇవ్వలేని పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఎందుచేతనంటే రాయదుర్గం, సామలకోట, భీమునిపట్నం, నర్సాపురంలో గాని. ఎక్కడైనా టౌన్ షిప్ అక్కడ ఉండే సోషల్ ఎకనామిక్ స్టేటస్ ని బట్టి అక్కడ ఉండే ఆర్థిక వనరులు అభివృద్ధి చేయడానికి చాలా లిమిటేషన్స్ ఉన్నాయి కనుక ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

1-50 p. m. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం పరిశీలన చేసి టాక్సేషన్ గురించి కాస్త రిలీఫ్ ఇవ్వడం అవసరమనేది గుర్తించి చేస్తున్నది. ఈ మధ్య కేబినెట్ సబ్ కమిటీ ఒకటి ఏర్పాటు చేయడం ఆ కేబినెట్ సబ్ కమిటీ దీనిని గురించి పరిశీలన చేయడం రిపోర్టు ఆంధ్ర చేయడం రాష్ట్ర మంత్రివర్గం కొన్ని ఆలోచనలు చేసి ఈ విధంగా టాక్సేషన్ పేయర్స్ కి రిలీఫ్ ఇవ్వడానికి నిర్ణయం చేసింది. ఇప్పుడు మున్సిపల్ కార్పొరేషనులో 180 రూపాయల వరకు రెంటర్ వాల్యూపైన ఎగ్జంప్షన్ ఉంది. ఆ ఉన్నటువంటి లిమిట్ ను 180 నుంచి ఇప్పుడు 300కు పెంచి రెంటర్ వాల్యూ రిలీఫ్ ను ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది. అదే మోస్తరుగా మున్సిపాలిటీలో సంవత్సరానికి 36 రూపాయలు రెంటర్ వాల్యూ పైన రిలీఫ్ ఇవ్వడానికి ఏళ్లలో ప్రొవైడ్ చేశాము. ఇప్పుడు 37 రూపాయలకు బదులు సెలక్షన్ గ్రేడు, స్పెషల్ గ్రేడు మున్సిపాలిటీలలో 100 రూపాయలు యాన్యువల్ రెంటర్ వాల్యూపైన మినహాయింపు ఇవ్వడానికి 1వ గ్రేడు, 2వ గ్రేడు, మూడవ గ్రేడు మున్సిపాలిటీలలో 60 రూపాయల వరకు మినహాయింపు ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది. రెండవది ఆంధ్ర ఏరియాకు సంబంధించినంతవరకు ప్రావీణ్ టాక్సు ఎలక్టిసిటీ వాటరు డ్రయినేజీ ఈ కాంపౌనెంట్స్ అన్నీ కాకుండా ఇరిగేషన్ టాక్సు మీద సర్చార్జీ ఒకటి ఉంది. రైబ్రీ సెన్సు ఒకటి ఉండేది. అదీకాకుండా సర్చార్జీ అని ప్రావీణ్ టాక్సు మీద సర్చార్జీ ఒకటి ఉంది. ఇప్పుడు దానికి తెలంగాణాలో మినహాయింపు ఉంది. రైబ్రీ సెన్స్ ఉంది. సర్చార్జీ సంబంధించినంతవరకు తెలంగాణాలోనూ ఆంధ్ర ఏరియాలోనూ కూడా కంప్లీటుగా మినహాయించడం జరిగింది. బహుళ: దీనివల్ల వది పర్సంటు పైవరకు అం: రిక్ కూడా రిలీఫ్ రావడానికి అవకాశం ఉంది. మూడవది మున్సిపాలిటీ: గ్రేడుది అయినా సరే ఆంధ్ర ఏరియాలో ఎడ్యుకేషన్ టాక్సు, రైబ్రీ సెన్సు కలిపి ప్రావీణ్ టాక్సు ఏన్యువల్ రెంటర్ వాల్యూపైన 25 పర్సంటుకి మించి ఉండకూడదు అని నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. ఎక్సెడెంట్ టే హెచ్చుగా ఉండో దీనిని 25 కాడానికి తగ్గించడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయం చేసింది, ఇది రెసిడెన్షియల్ ఏరియాకు సంబంధించినంత వరకు. నాన్ రెసిడెన్షియల్ ఏరియాన్, ప్యాబ్లర్స్ కావచ్చు లేకపోతే కమర్షియల్ పావ్స్ కావచ్చు, వాటికి సంబంధించినంతవరకు ఎడ్యుకేషన్ టాక్సు రైబ్రీ సెన్సు అన్నీ కలిపి రిరి పర్సంటు కన్ను ఎంచుకుండా ఉండాలి అని కూడా ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది. ఆ రకంగా రిలీఫ్ ఉంది. చిన్న చిన్న మున్సిపాలిటీస్ ప్రావీణ్ టాక్సు మాత్రమే 30 శాతము ఉన్నవి. కూడావున్నవి దీనివల్ల టాక్సు పేయర్స్ కి అధికమైన భారాన్ని తగ్గించే ఉద్దేశంతో వాళ్ళకి రిలీఫ్ ఇవ్వాలి అనే సందర్భంలో పురపాలక సంఘాల ఆర్థిక వనరులు దెబ్బ తిన కూడదు అనే ఉద్దేశంతో ప్రజల ఆవహదాలను తీర్చడానికి ఉపయోగపడాలి అనే ప్రభుత్వం పాలీసీ రెండున్నర కోట్ల రూపాయలు పురపాలక సంఘాలకు రిలీఫ్ ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది. దీనికి సంబంధించినంతవరకు ఈ రిలీఫ్ ఇచ్చే సందర్భాలలో అది పురపాలక సంఘాల చట్టము కావచ్చు లేకపోతే కార్పొరేషన్ చట్టము కావచ్చు దానికి అవసరమైన సవరణలు తీసుకురావడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది. ఇది కాకుండా ఇప్పటికే కబ్ చేప కారణం చేత రిలైజ్ చేసిన కారణాలచేత వాటి చేత 20 వేల అప్పీలులు కూడా ఉన్నాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ వాటిని అదు మాసాలలో పరిష్కారం చేయాలనే ఉద్దేశంతో

దీనికి కావలసిన అదనపు సిబ్బందిని వేసి వాటిని ఆరు మాసాలలో పరిష్కారం చేయాలి అని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది. అభ్యజ్ఞ, ఇంజనీర్ల ఒక్క డేంట్ నే కాదు ప్రపంచం అంతటా ఈ ప్రాపర్టీ ట్యాక్సు సంబంధించి సంవత్సరం రెండు పదాలు ఉన్నాయి. ఒకటి రెంటర్ వాల్యూ పైన, రెండవది కేపిటల్ వాల్యూ పైన, కొన్ని దేశాలలో రెంటర్ వాల్యూ పైన ఉన్నాయి. కొన్ని దేశాలలో కేపిటల్ వాల్యూ పైన ఉన్నాయి. మన దేశంలో కూడా ఇట్లా ఉన్నాయి. కాకపోతే ఈ రెంటర్ వాల్యూ అనేదానిలో చాల దిస్క్రిషన్ తో పోవడానికి ఎసేసింగు అథారిటీస్ కి అవకాశాలు ఉన్నాయి. ఇక్కడ కరెషన్ కి అవకాశాలు ఉన్నాయి. వాటిని వీలున్నంతవరకు మినిస్ట్రీ చేస్తే తప్ప తగ్గించడానికి అవకాశం ఉండదు. దీనికి ఏదైనా రేషనల్ టేసిస్ మిద ఆలోచన చేయడం అనే దృష్టితో కేంద్రప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తోంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తుంది. స్టిల్ ఏరియా అని కార్పెట్ ఏరియా అని రేకపోతే లొకాలిటీని బట్టి అని రేకపోతే ఇతర కాంపౌండ్స్ ని బట్టి పదుపాయాను బట్టి వీలున్న ఈ డిస్క్రిషన్ తగ్గించడానికి ఎందుకు ఆలోచన చేయకూడదు, ఒక కొత్త పద్ధతిని ఎందుకు చేయకూడదు అని రాష్ట్రప్రభుత్వతం ఆలోచన చేస్తూ ఉంది. దీనిని కొంతవరకు చేశారు. దీనిని డిటైల్ గా ఎగ్జామిను చేయడానికి ఒక కమిటీని వేయాలి అని నిర్ణయం తీసుకున్నాము. సెక్రటరీ టు సీఎస్ చెర్మన్ గాను, మున్సిపల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ సెక్రటరీ, పైనాను సెక్రటరీ, డైరెక్టర్ ఆఫ్ మున్సిపల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ తో ఒక కమిటీని వేసి ఆరు మాసాలలో చేసినట్లయితే రాబోయే ఫైనాన్సియల్ ఇయర్ నుంచి వీలు ఉన్నంతవరకు కొత్త పద్ధతిని పెట్టడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచనలో ఉంది. ఈ కన్సెషన్స్, ఈ రిలీఫ్స్ అన్నీ కూడా 1-4-77 నుంచి అమలులోనికి వస్తాయి, ఈ పూర్తి సంవత్సరానికి అవుతాయని మనవిచేస్తున్నాను. కొన్ని చోట్ల ఒకవేళ ఫెక్టరీలు ఇప్పటికే పే చేసి ఉంటే రెండవ అర్థ సంవత్సరంలో ఎడ్జస్టు చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ నయ్యర్ హసన్ గారు మాట్లాడారు. ఆయనను చూస్తే నాకు జాలి సానుభూతి కూడా ఉంది ఆయన ఊహ ప్రపంచంలో ఉంటాడు. ఆయన తప్ప ప్రపంచంలో ఉండేవాళ్ళు అతడు దురన్దాయస్తులు, దుర్మార్గులు అనినీతిపరులు, వారు చేసేది అంతా తప్పు అనే భావనలో ఉండేవారు. పదే పదే వారు చేసినటువంటి సమస్యల గురించి, ప్రశ్నల గురించి నా నీతి నిజాయితీలను గురించి నేను చెబితే నా కాళ్ళకు నేను మొక్కుకున్నట్లు అవుతుంది. అది ప్రపంచము, గౌరవ సభ్యులు అందురు ప్రజలందరు నన్ను చూసిన వారికి పరీక్ష చేసినవారికి అందరికీ పరీక్ష చేయబోయేవారికి తెలియాలి. తప్పు ఉన్నట్లయితే ఈ నాడు కూడా తలవంచు కుండేదానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. ఈ గౌరవ సభ్యులే మొన్నటి మొన్నటి వరకు కూడా మంత్రి వర్గంలో ఉండేది ఒక్క హసెన్టు మినిష్టరే ఉన్నాడు అని వన్ను గురించి చెప్పినవారు మరి ఈ రెండు రోజులలో ఎందుకు తప్పువాడిని అవుతాను. ఇంకొకరితో పంచుకోవల్సినట్లు వారికి వచ్చాను అంటే దీనిని గురించి నేను బాధపడడం లేదు.

వారు నన్ను గురించే కాదు, ముఖ్యమంత్రిగారికి యితర మంత్రులకు అపవాదులు అంటగట్టకుండా వుండలేదు. దానివల్ల వారికి ఉపయోగము లేదని చెబుతున్నాను. అవ్యాయానికి, అక్రమానికి, దుర్మార్గానికి, అనినీతికి నా జీవితములో పాల్పడలేదని వాచేస్తూ శలవు తీసుకొంటున్నాను.

2-00 p.m.

* శ్రీ పి. ధర్మారెడ్డి :— అధ్యక్ష, హౌసింగ్ పద్ధతిపైన చాలమంది గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడారు. చాలా అమూల్యమైన సూచనలు చేశారు. మన రాష్ట్రములోనే కాదు, యావత్ భారతదేశములో ఈ హౌసింగ్ కార్యక్రమము చాల మందకొడిగా జరుగుతోందని అందరకు తెలుసు. దీనిని ప్రయోగిస్తే సెక్టారుగా ప్లానింగ్ కమీషన్ ఆలోచించలేదు. జనాభా పెరుగుదల దామాషాగా హౌసింగ్ కార్యక్రమము జరగడము లేదని మనవిచేయాలి. రాష్ట్రప్రభుత్వము, కేంద్రప్రభుత్వము ఎన్ని వనరులు కల్పించినా ఇంకా తక్కువే అని మనవిచేయవలసివుంటుంది. ప్లానింగ్ కమీషన్ ఈ కార్యక్రమాన్ని ప్రయోగిస్తే సెక్టారులో తీసుకోవలసినదిగాను, 6వ ప్రణాళికా కాలమునుంచి పెంట్రీర్ సెక్టారుగా తీసుకొనవలసినదిగాను ఈ మధ్య కలకత్తాలో జరిగిన హౌసింగ్ మినిస్టర్స్ సమావేశములో తీర్మానము చేయబడింది. సంవత్సర సంవత్సరానికి కొంత హెచ్చు కార్యక్రమాన్ని తీసుకొనడమే జరుగుతున్నది. వనరులు తక్కువ వున్నా అయినంతవరకు హౌసింగ్ బోర్డు గాని, మిగతా ఏజెన్సీలు హౌసింగ్ పెడరేషన్, పోలీస్ హౌసింగ్ కార్పొరేషన్, స్లమ్ క్లియరెన్స్ క్రింద కూడా కాని, జూన్ ప్లానింగ్ బ్రస్ట్, విశాఖపట్టణము కాని ఈ హౌసింగ్ కార్యక్రమాన్ని హెచ్చుగానే వేసుకొనడము జరుగుతున్నది. కొంత డబ్బు ఎందుకు ఖర్చు కాలేదని శ్రీ రంగదాసు గారు అడిగారు అది బడ్జెటులో ప్రొవైడ్ చేసినది కాదు. అదర్ సోర్సెస్ నుంచి 287 లక్షలు ఎక్స్ పెక్టు చేశాము. సెల్ఫ్ సఫిషియెంట్ ఫైనాన్స్ స్కీము క్రింద 75 లక్షలు, హడ్ కో నుంచి 519 లక్షలు వస్తాయని అనుకొన్నాము కాని రాలేదు. కనుక 230 లక్షల మేరకే ఈ కార్యక్రమాన్ని తీసుకొనడం జరిగింది. 400 ఇండ్లు మాత్రమే 1976-77లో తీసుకున్న మాట వాస్తవమే కాని కన్స్ట్రక్షన్ చేసి అలాద్ చేసిన ఇండ్లు కాని, అన్ గోయింగ్ స్కీములు కాని చాలా వున్నాయి. 1977-78లో 8468 గ్యారెంటీడ్ కాని, షాపులు కాని ఇండ్లు కాని పూర్తి చేసే అవకాశాలు మనకు వున్నాయి. వచ్చే సం.రం కొత్తగా 800 ఇండ్లుకట్టే కార్యక్రమాన్ని తీసుకొన్నాము. మురికిపేటల వివరణకు 2 సం.రంలలో 8 కోట్లు ఖర్చు పెట్టి 75,000 జనాభాకు 14,700 కుటుంబాలకు ఇండ్లు నిర్మించాలనే కార్యక్రమాని తీసుకొన్నాము. కమర్షియల్ బ్యాంక్స్ నుంచి మందకు వచ్చి రబ్బు సహాయము చేయడం జరుగుతోంది. అజైవ్ నబుల్ ఏరియాస్ లో వున్నవారికి లో కాస్తు హౌసింగ్ స్కీము తీసుకొని ముడ్రోకి సంపించడంజరిగింది. బోగ్ లింగంవల్లి, మల్లెవల్లి నైదాదాదులలో తీసుకోవాలని హౌసింగ్ బోర్డు ఉద్దేశిస్తున్నది. మురికిపేటలవారికి, ఎకనామిక్ లీ వీకర్ చెక్షన్స్ లో కాస్తు హౌసింగ్ స్కీము తీసుకొనడం జరుగుతోంది. ప్రతి ప్లాటు ఒక స్కీము తయారుచేసి సంపించాలని హడ్ కో అడిగిన ప్రకారం 441 ఇండ్ల స్కీమును జనగామలో తీసుకొనడము, రు. 12,27,000 ఎస్టిమేటుతో వారికి సంపించడము జరిగింది. గ్రామాలలో కూడ ఎక్కువగా ఈ స్కీమును అమలుచేయాలనే ఉద్దేశ్యముతో ధూరర్ హౌసింగ్ స్కీమును పెట్టడం జరిగింది. మిత్రులు నారాయణరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ఫీ ఫేబ్రికేటెడ్ కాంపౌవెంట్ లో ఇండ్లు నిర్మాణము చేయడానికి హౌసింగ్ బోర్డు ఇంజనీర్స్ స్కీమును తయారు చేయడం జరిగింది. రు. 1800 నుంచి 2000 రూ.ల ఖర్చుతో ఈ ఇండ్లు తయారు అవుతుంది. 10X10 ... 100 చ.అ. ఇండ్లు తయారవడానికి వీలు వుంటుంది. ఎక్కువగా ప్రభుత్వము చేయాలని ఫోషర్ సెల్ ఫేర్

డిపార్టుమెంటును అర్థించడము జరిగింది. ప్రభుత్వ గ్యారంటీ లేకుండా కమర్షియల్ బ్యాంక్ ఆ నిర్మాణానికి తోడ్పడడానికి హామీ యివ్వడం జరిగింది. టెక్నికల్ పెర్సనల్ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. కన్స్ట్రక్షన్ లో స్టాండర్డు మెయిన్ టెయిన్ చేయడము లేదని కంప్లెయింట్స్ వస్తున్నాయి. ఉన్నదానిలో కృషి చేస్తున్నాము. లాండ్ విషయము కూడ రంగడాన్ గారు మాట్లాడారు. హైదరాబాదు పట్టణములో సిటీ ఇంప్రూవ్ మెంటు ట్రస్టు బోర్డు ప్రదేశాలను ఆక్రమించుకొన్నవారికి పునరావాసము కల్పించి, వారిని ఆక్కడనుంచి తీసివేయాలనే ప్రయత్నము చేస్తున్నాము. ఈ విషయములో వారు నా దృష్టికి తీసుకువచ్చారేమో నాకు జ్ఞాపకము లేదు. కొన్ని చోట్ల దీనిని అపడము జరిగింది. కొంత నష్టమైనా ఫరవా లేదు. వాటన్నింటిని ఆపించడం జరిగింది. గత సం.రం. ఆరికమంత్రి రంగారెడ్డిగారు ఇక్కడ హామీ యిచ్చినట్లు గవర్న మెంట్ ఎంప్లాయిస్ హాసింగ్ స్కీముకు ముఖ్యమంత్రిగారు ఎంతో తోడ్పడ్డారు. ఎన్ని ఇబ్బందులకు గురవుతున్నా ఎంప్లాయిస్ కి ఎన్నో సౌకర్యాలను కల్పించడానికే ప్రభుత్వము యితీవల నిర్ణయము తీసుకొన్నది. ఎంప్లాయిస్ 15 శాతము డబ్బు డిపాజిట్ చేయాలనేదానికి వారికి భారముగా వుందనే ఉద్దేశ్యముతో 5 శాతానికి రెడ్యూస్ చేయడం జరిగింది హౌస్ ప్లాట్ ఏరియాస్ లో రేట్ ఆఫ్ ఇంటరెస్టు యమ్.ఐ.జి.హెచ్. మేరకు చారి చేయాలని ఉద్దేశ్యపడ్డారు. యల్.ఐ.జి.హెచ్.కి 7½ శాతము రేట్ ఆఫ్ ఇంటరెస్టు వుంది. యమ్.ఐ.జి.హెచ్ కి 9 శాతము ఇంటరెస్టు వుంది డిఫరెన్స్ ఆఫ్ రేట్ ఆఫ్ ఇంటరెస్టు గురించి ఇటీవల ముఖ్యమంత్రిగారి ఆధ్వర్యములో కూర్చొని ఆలోచించడం జరిగింది. ఇప్పటికి 57 సంఘాలు రిజిష్టర్ అయినవి. దానిలో 18 సంఘాలు ముందుకు వచ్చాయి. అన్ని ఫార్మాలిటీస్ పూర్తి అయినవి సంగారెడ్డి, నిజామాబాద్, వరంగల్లు. 2 స్కీములు నిజామాబాద్ సంగారెడ్డిని పంపించడం జరిగింది. వరంగల్లు కూడ పంపించే అవకాశాలున్నాయి. 11-4-76 తరువాత హౌస్ బిలింగ్ ఆధ్వర్యము దీనికొరకు వెచ్చించి మొత్తము కార్యక్రమము తీసుకోవాలని ప్రయత్నము చేస్తున్నాము. చాల తక్కువ డబ్బు వుంది పొదుపుచేసి డిపాజిట్ చేస్తే ఈ కార్యక్రమము జరగడానికి అవకాశం ఉంది. కాని కొన్ని ఇబ్బందులు కూడా వున్నాయి. వారు కలసి రావడం లేదు. రేట్ ఆఫ్ తయారు చేయడంలో కాని, స్కీము తయారు చేయడంలో కాని ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. కనుకనే ఉద్యోగుల విషయంలో స్కీములు తీసుకోలేక పోతున్నాము. అందరూ కలసి కృషి చేస్తే ఈ కార్యక్రమం చురుకుగా సాగటానికి అవకాశం వుందని మనవి చేస్తున్నాను.

2-10 p.m.

శ్రీ నారాయణరెడ్డిగారు ఒక సలహా ఇచ్చారు. ఫ్రై యాష్ ఉపయోగిస్తే కాష్టు ఆఫ్ రేటు తగ్గుతుందని. కరీంనగరులో అలా ఉపయోగించారు. ఆ విధంగా ఉపయోగించి కాష్టు ఆఫ్ రేటు తగ్గించటానికి ప్రయత్నం జరుగుతుంది. అధ్యక్ష, సూచనలు చేసిన సభ్యులందరూ నా దన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను. సభ్యులు ఇచ్చిన కోత తీర్మానాలను ఉపసంహరించుకోవలసిందిగా కోరుతూ ఈ డిమాండును ఏకగ్రీవంగా అమోదించవలసిందిగా కోరుతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

Mr. Speaker: Now I will put the cut motions to vote.

To reduce the allotment of Rs. 3,77,48,000 for Housing
by Rs. 100/-

For investing too much money on posh hotels and buildings not sh essential immediatly, but not diverting this amount to provide houses who are in dire need of them,

To reduce the allotment of Rs. 3,77,48,000 for Housing
by Rs. 100/-

Failure to undertake Housing schemes for the economically backward sections and industrial workers.

To reduce the allotment of Rs. 3,77,48,000 for Housing
by Rs. 100/-

గ్రామీణ ప్రాంతాలలోని వేద ప్రజాసేకానికి ఇండ్ల నిర్మాణం చేయటకు ప్రభుత్వం పూనుకోవడం.

To reduce the allotment of Rs. 3,77,48,000 for Housing
by Re. 1

హరిజనులకు, వెనుకబడిన తరగతుల వారికి ఇండ్ల స్థలాలు ఇచ్చి హౌసింగ్ కాలనీల నిర్మాణమునకు నిధులు కేటాయించవలెను:

To reduce the allotment of Rs. 26.48,79,000 for Urban
Development by R. 100/-

Failure of the Government to implement the recommandations of the Committee headed by Mr. Narsimham in regard to sharing of state taxes with Municipallities.

To reduce the allotment of Rs. 26,48,79,000 for Urban
Development by Rs. 100/-

పట్టణ ప్రాంతాల్లో వున్న ఉద్యోగులందరికి ఇంటి వసతి కల్పించవలెను.

To reduce the allotment of Rs. 26,48,79,000 for Urban
Development by Rs. 100/-

విశాఖ పట్టణం పురపాలక సంఘంలో కొత్తగా కలిసిన మల్కాపురం గ్రామాన్ని రహదారు నిర్మించినందున. మంచినీటి పథకాన్ని అమలు జరుపవలెను.

To reduce the allotment of Rs. 26,48,79,000 for Urban
Development by Rs. 100/-

విశాఖ పట్టణ, విజయవాడ, గుంటూరు మొదలగు పట్టణాల్లో అధికంగా ఇండ్ల పనులు విధించి వలెను ప్రజల విజ్ఞప్తిని మన్నించి పనులు తగ్గించుటకు తగు చర్యలు తీసుకోవలెను.

Mr. Speaker:—The cut motions were negatived,
The question is:

"That Government be granted a sum not exceeding Rs. 26,48,79,000 under Demand No. XXIII—Urban Development".

and

"That Government be granted a sum not exceeding Rs. 3,77,48,000 under Demand No. XXII—Housing."

The Motions were adopted and the Demands were granted.

The House now stands adjourned to meet again 8-30 a. m. tomorrow.

(The House then adjourned till half past eight of the clock on the 13th July, 1977,

APPENDICES

NOTES ON THE DEMAND NO. XXIII ON URBAN DEVELOPMENT 1977-78

Plan	..	..	Rs. 16,78,20,000
Non-Plan	..	..	Rs. 9,70,59,000
Total			Rs. 26,48,79,000

The Conference of Ministers of Housing, Urban Development and Town Planning held at Madras on the 8th to 10th November, 1967, among others, recommended that as subjects of Urban Development, Town Planning, Housing and Slum Clearance and Improvement are interconnected, these should be under the charge of one Department of the State Government for ensuring a co-ordinated approach to tackle these problems. I am happy to bring to the notice of the Hon'ble Members that the State Government have implemented the above mentioned recommendation by bifurcating the former Health, Housing and Municipal Administration Department into two Departments and established the Housing, Municipal Administration and Urban Development Department with effect from 19-5-1976.

The following are some of the important Schemes which have been taken up and are programmed to be continued and implemented during 1977-78 :—

(I) Water supply and drainage :

The State Public Health and Municipal Engineering Department headed by Chief Engineer (Public Health) is in charge of providing and executing water supply and sewerage schemes in the cities of Hyderabad and Secunderabad and the other 83 Municipalities in the State and also providing water to Industries, which may be situated outside the Municipalities.

The water supply Schemes in the capital city of Hyderabad are taken up as Government works, whereas the Water Supply and Sewerage Schemes of the Municipalities are executed as 'Deposit Contribution Works' with the funds placed at the disposal of the Public Health and Municipal Engineering Department by the respective Municipalities with loans from Government and Life Insurance

Corporation of India. The 1/3rd cost of the Schemes is financed by the Municipalities themselves or by Government advancing loans to Municipalities under Plan funds and the balance 2/3rd cost is raised as LIC loan assistance. The III Grade Municipalities are, however, eligible for countervailing grant to the extent of 15½% to offset centage charges in respect of Water Supply Schemes. All drainage Schemes irrespective of grade of Municipalities are also eligible for this countervailing grant. The Schemes after completion are handed over to the respective Municipalities for operation and maintenance.

At present the cities of Hyderabad and Secunderabad and 62 Municipalities out of the 83 in the State are provided with protected water supply facilities. The execution of Water Supply Schemes in 13 more Municipalities has been taken up and the Schemes are at various stages of progress. The remaining 8 Municipalities were programmed to be taken up and completed by the end of V Plan, but due to the Revised V Plan allocation, all these remaining schemes could not be taken up and only 4 new Schemes have been included. The remaining new Water Supply and Augmentation Schemes will, however, be included in the V Five Year Plan. No Sewerage Scheme has been included under revised V Plan Outlay.

The Outlay proposed for the V Five year Plan is Rs. 4008.18 lakhs. A provision of Rs. 1046.54 lakhs is made in the current year towards the Plan allocation for water supply as follows:—

Scheme	Provision made for 1977-78 Rs. in lakhs
(a) Hyderabad Water Works including Manjira Water Supply Scheme Phase-II and Phase-III (i.e., Singur).	... 792.15
(b) Mehadrigadda Water Supply Scheme	.. 76.39
(c) Water Supply & Sewerage Schemes in District Municipalities ; Government share	.. 178.00**
(d) Revalidated S.T.D. Funds	.. —
Total (Rs. in lakhs)	.. 1046.54

** In addition to L.I.C.
Loan of Rs. 145 lakhs.

By the end of the current financial year 1977-78, 72 Municipalities out of the 83 Municipalities in the State will have protected water supply (22 Municipalities in the Telangana Region, 16 in the Rayalaseema Region and 34 in the Coastal Andhra Region will have protected water supply) as shown hereunder:—

I. Schemes commissioned as on 31-3-1977 Region-wise:—

(i) Coastal Andhra	..	23	
(ii) Rayalaseema	..	14	
(iii) Telangana	..	19	plus twin cities of Hyderabad and Secunderabad.
		<hr/> 56	-do-

II. Schemes serving part of the towns as on 31-3-1977 Region-wise:—

(i) Coastal Andhra	..	5
(ii) Rayalaseema	..	nil
(iii) Telangana	..	1
		<hr/> 6

III. Schemes Programmed to be commissioned during 1977-78 Region-wise:—

(i) Coastal Andhra	..	6	Municipalities (viz. Narsapur, Bapatla, Chilakaluripet, Tenali, Bheemuni-patnam and Tuni).
(ii) Rayalaseema	..	2	(viz. Kadiri and Rayadurgh)
(iii) Telangana	..	2	(viz. Bhongiri and Jagtial)
		<hr/> 10	

I plus II plus III : 56 plus 6 plus 10 :

72 plus Twin cities of Hyderabad and Secunderabad.

(i) WATER SUPPLY SCHEME IN HYDERABAD:—

The present water supply to the cities of Hyderabad and Secunderabad is in the order of 60 Mgd, and it is being tapped from three sources, namely Osman Sagar, Himayat Sagar and Manjira Water Supply Scheme Phase-I. The Supply is well below the total requirement of 95 mgd of water for twin cities. To overcome the shortfall, the Phase II of the Manjira Water Supply Scheme costing Rs. 12.5 crores has been taken up to supply another 30 mgd of water. At the same time remodelling of distribution system in Hyderabad

city has been taken up at a cost of Rs. 8.717 crores to distribute the water from Phase-II of Manjira Water Supply Scheme. It is programmed to complete major works of Manjira Water Supply Scheme Phase-II by the end of the year 1978.

In the interest of augmenting and stabilising the water supply for domestic and industrial use for the Metropolitan area, it is proposed to take up a further project on the river Manjira for supplying an additional quantity of 60 mgd. The project will consist of a reservoir at Singur village in Medak District with a storage capacity of 30 tmc, and related works to provide effective supply of 60 mgd of filtered water. It is proposed to get the project implemented by the Hyderabad Urban Development Authority through the Irrigation & Power Department and the Public Health & Municipal Engineering Department by obtaining loan from the Life Insurance Corporation and assistance from the Government of India under the Integrated Urban Development Programme. The estimated total cost of the entire project is Rs. 72.56 crores of which the cost of the reservoir is Rs. 29.76 crores and that of the pipe line, filtration and pumping is Rs. 42.60 crores. It is proposed to take up the Scheme in two stages. The first stage will cost Rs. 44.81 crores and the second stage will cost Rs. 27.75 crores. During the current year, it is proposed to provide an amount of Rs. 225.00 lakhs (i.e.) Rs. 175-00 lakhs for the reservoir portion and Rs. 50.00 lakhs for the pipe line (portion) for the execution of the project. Subject to availability of funds from the Government of India and the Life Insurance Corporation the 1st stage of the project is expected to be completed by 1980-81 and the 2nd stage will be taken up in the year 1981 for completion by 1985.

The Water Supply Distribution System in the city of Secunderabad, which was under the management of the Municipal Corporation of Hyderabad was transferred to the control of the Hyderabad Water Works Department with effect from 1-6-1976 for the sake of uniformity and convenience of management of water supply in the Twin Cities.

In order to improve water supply in the needy localities situated within the municipal limits of Hyderabad and Secunderabad where the weaker sections of the population are living 390 public stand posts were installed in 1976-77.

(ii) Kalyani Reservoir Scheme :—

The work on Kalyani Reservoir Scheme for supplying additional quantity of 3 mgd. water to Tirupati town and Tirumalai hills at a revised estimated cost of about Rs. 5.41 crores, which is financed by the Tirumala Tirupati Devasthanam and the Tirupati Municipality, is in progress and it is programmed to be completed by the end of 1977.

(iii) Warangal Water Supply Scheme :—

Warangal Town is now getting about 40 lakh gls. from Dharmanagar Tank and bores. The present population of the Town is 2,87,520 as per 1971 census and existing supplies are not adequate to meet the needs of the Town. On account of rapid growth of the town due to location of various Educational Institutions, including

the Kakatiya University the population of the city is expected to reach 4,00,000 by 2001. To meet the water supply requirement for this population and also to the possible Industrial demand a scheme to supply an additional 12 mgd of water from Lower Manair Dam through a pipe line has been formulated at an estimated cost of Rs. 6.10 crores.

At the time of preparation of this Project there was no programme to extend Pochampad Canal upto Warangal.

Hence a pipe line was proposed. It is now proposed to extend the irrigation facilities under Pochampad Project to Warangal District and the Pochampad South Canal is proposed to be extended beyond Manair Dam upto Warangal. The work on the canal is expected to be completed by 1982. To reduce the cost of the Water Supply Project the proposals have been revised, tapping the water from Pochampad South Canal passing by the side of Warangal instead of tapping at Manair Dam, and the cost of Water Supply Project brought down to 4 crores from 6.10 crores, originally estimated. The question of taking the scheme as a Government Project is under consideration.

(iv) Water Supply to Nagarjuna Fertilizers at Kakinada :—

The existing Water Supply Scheme of Kakinada Municipality requires improvements to meet the present increased domestic water supply requirements and of the Nagarjuna Fertilizer Plant which is being established at Kakinada which has an ultimate requirement of 12 mgd. The total cost of the comprehensive project to meet the domestic supply and the requirements of the Fertilizer Plant is estimated at Rs. 8.50 crores. It is proposed to take up the Schemes in stages and stage I costing about Rs. 80.00 lakhs is designed to supply 6 mgd. of raw water of which 3 mgd. of raw water will be supplied to the Fertilizer Plant. An amount of Rs. 50 lakhs has been released during 1976-77 for the execution of the Scheme. The Scheme has been administratively sanctioned for Rs. 72.51 lakhs in G. O. Ms. No. 160 M. A. dated 14-3-1977 and technically sanctioned in Chief Engineer (R) P.H. No. 1/77-78, dated 2-4-1977. Tenders have been invited for laying the pipelines costing Rs. 52.61 lakhs.

(v) Mehadrigadda Water Supply Scheme :—

The Scheme which was estimated to cost Rs. 5.22 crores and designed to supply 2.5 mgd. of water to Vizag Zinc Smelter Plant and 4.5 mgd of water to meet the constructional requirements of Vizag Steel Plant and for other Industries. There is a provision of Rs. 76.39 lakhs for the Scheme for the current year. The expenditure so far incurred on the scheme is Rs 453.93 lakhs. The scheme is expected to be completed in all respects by the end of the current financial year. Raw water is being supplied to Zinc Smelter Plant from the Reservoir since December, 1976.

(vi) Drainage and Sewerage Scheme :—

At present only the Municipal Corporation of Hyderabad and two Municipalities namely Vijayawada (Eastern area) and Eluru (Southern area) have been covered with partly under-ground drainage facilities.

Besides the above under-ground drainage schemes in 4 more Municipalities namely Visakhapatnam, Guntur, Tenali and Nellore are taken up for execution outside the Plan sector, and the works on these schemes are under different stages of progress, and Sewerage Systems in Block-I of Tenali, Block-II of Nellore and Blocks-I & II of Guntur have since been commissioned and service connections are being given. There is no provision for any Drainage Schemes in the V Five Year Plan.

(VII) State Board for Prevention and Control of Water Pollution :—

The Honourable Members are aware of the serious health hazards posed by the pollution of water and air. The Andhra Pradesh State Board for Prevention and Control of Water Pollution was constituted with effect from 24-1-1976 under the provisions of Water (Prevention and Control of Pollution) Act, 1974, to carry out the functions defined therein. The main function of the Board is to protect and maintain the various water sources in the State such as rivers, streams, lakes and tanks free from pollution by conducting surveys of the water pollution areas to assess the pollution load due to discharge of Industrial and trade wastes and other toxic substances and to prescribe and enforce standards for effluents discharged with water courses. As per sections 25 and 26 of the Act, all the Industries and Local Bodies have to obtain the consent of the Board to continue the existing discharges of wastes into water courses and also to begin to make new discharges. Due to practical limitations and lack of laboratory facilities, the activities of the Board are mainly confined to Hyderabad and Visakhapatnam only, though the industries situated in other districts are also served with notices to obtain consent of the Board for the discharge of industrial and trade wastes from their premises. The water pollution survey of Kukatpally course, a main feeder to Hussain Sagar Lake in Hyderabad city, has been taken up and the pollution survey of other water courses in and around Hyderabad and Mehadrigadda river at Visakhapatnam will be taken up. A sum of Rs. 50,000/- was sanctioned by the Government as grant-in-aid to carry out the functions of the Board for the year 1975-76, and a sum of Rs. 13.00 lakhs during 1976-77 was also sanctioned as grant-in-aid. Another sum of Rs. 16.00 lakhs has been provided in the Budget Estimate for

1977-78 for sanctioning as grant-in-aid to the Pollution Board so as to enable it to carry out its functions under the Act.

(II) Municipalities and Municipal Corporation of Hyderabad :

- (i) Financial Assistance to Municipalities and Municipal Corporation of Hyderabad, grant-in-aid to meet a portion of the Additional Expenditure on account of the revision of the scales of pay :—

The severe financial stringency of the Local Bodies in the State has affected the ability of these Bodies to provide even the barest minimum of civic services and amenities. A number of proposals has been made from time to time for extending financial assistance to the Municipalities and the Municipal Corporation of Hyderabad, so as to enable them to provide better civic services and amenities for the rapidly increasing population in the towns and cities.

With the removal of the right of Municipalities to levy tax on motor vehicles and with drawal of the right to levy and collect octroi in the case of Telangana Municipalities and the Municipal Corporation of Hyderabad, there has been a severe restriction of the tax base available to these Local Bodies.

The Government have, therefore, decided to sanction grant-in-aid to the extent of about Rs. 3.3 crores to the Municipal Corporation of Hyderabad and the Municipalities annually with effect from 1977-78 towards meeting 50% of the additional expenditure to be incurred by them on account of the revision of pay scales and sanction of additional Dearness Allowance and other allowances so as to enable the Municipal Corporation of Hyderabad and the Municipalities to provide better and more services to the Tax-payers to the extent of 50% of the additional expenditure which they are now incurring from their funds on account of revision of pay scales, allowances, etc, to their employees.

(ii) Municipal Common Good Fund:-

Municipal Common Good Fund is formed from out of the proceeds of surcharge levied at the rate of 5% of the property tax in Municipalities having a population of 15,000 and about 47.5% of the proceeds of this surcharge go for the constitution of the Municipal Common Good Fund. This Fund is operated by the Government for advancing loans to Municipalities for improved surfacing of roads and lanes, construction of modern and hygienic latrines, taking up as remunerative enterprises including markets, etc. water supply and drainage schemes, erection, enlargement and purchase of building apparatus and furniture required for the elementary schools.

The rate of interest charged on the loans advanced from the Municipal Common Good Fund shall not exceed 3% per annum and repayment of the loan is spread over to a period of 20 years. For the year 1977-78 a sum of Rs. 18,00,000.00 has been provided under "M.H. 767 Miscellaneous Loan" for advancing loans to the Municipalities and the Municipal Corporation of Hyderabad under the Municipal Common Good Fund.

(iii) Special Grant-in-aid for the Development of cities of Hyderabad and Secunderabad:-

The total outlay in the V Five year Plan of the State for incurring expenditure on the works which contribute development in and around the cities of Hyderabad is Rs. 495.00 lakhs. Till the end of the financial year 1976-77, a sum of Rs. 195.00 lakhs under this Head of Account was released to the Municipal Corporation of Hyderabad and the Urban Development Authority for the Hyderabad Development Area. During 1976-77 the amounts released under this head as grant-in-aid to the Municipal Corporation of Hyderabad and the Urban Development Authority are as indicated below:

	Rs in lakhs
Municipal Corporation of Hyderabad for specific works approved by the Government:	104.00
Hyderabad Urban Development Authority for its normal functioning:	25.00
For establishing the Andhra Pradesh Urban Art Commission:	1-00
	<hr/> 130-00 <hr/>

During 1977-78 a provision of Rs. 150.00 lakhs has been made for the above purposes.

(iv) Environmental Improvement Scheme :-

Financial assistance is also being given for Environmental Improvement of Slum areas in the cities of Hyderabad and Secunderabad, Vijayawada and Visakhapatnam, etc, towards meeting expenditure on the provision of minimum facilities like Water Supply, Roads, Street lighting, Drainage, Latrines and Community baths. During 1977-78, a sum of Rs. 22.00 lakhs has been provided for this purpose for the cities of Hyderabad and Secunderabad and a sum of Rs. 36.00 lakhs has been provided for the Municipalities of Visakhapatnam, Vijayawada, etc, having a population of 3,00,000 and over. This Scheme from the Financial year 1976-77 has been integrated with the Habitat Banking Schemes.

(v) Elections to the Municipalities and Municipal Corporation of Hyderabad.

Like the Honourable Members, the State Government are equally anxious to conduct the election of Councillors to all the Municipalities and the Municipal Corporation of Hyderabad which are now under the charge of Special Officers whose term will expire by the end of September, 1977. The Honourable Members are also aware that for the purpose of conduct of the General Elections to the Municipalities and the Municipal Corporation of Hyderabad, the Assembly Electoral Rolls are to be adopted. An intensive revision of Electoral Rolls has been taken up. Soon after the Electoralals are finalised and ready, the State Government will take a decision as to when the General Elections to the Municipalities and Municipal Corporation of Hyderabad will have to be conducted keeping in view the statutory time required for the programme of elections.

III TOWN PLANNING :

Town Planning Department continued to assist the municipalities in the State in their developmental activities by planning and suggesting the manner in which the Urban Municipal areas are to be developed. The Government of India took up the Scheme of preparation of Master Plans and Regional plans during the III Five Year plan period as Centrally sponsored Schemes. Under the scheme, cities of Hyderabad, Vijayawada, Visakhapatnam, Guntur and Warangal taken up preparation of Master Plans, continued during the Annual period and as State Plan Schemes in the IV Plan period. In 28 cities and towns preparation of Master Plans have been taken up by the Town Planning Department. In addition to this Scheme, the Town Planning Department is also attending to the revision of old Master Plans already sanctioned in the erst while Hyderabad State in respect of Towns in Telangana Region. An amount of Rs. 1.50 lakhs has been provided in the plan budget for the creation of a Regional Planning Cell for the preparation of Regional Development Plans for the fast developing Urban Complexes. Similarly in the Plan budget of this year a sum of Rs. 1.50 lakhs has been provided for the creation of a Traffic & Transportation plans for the important Cities of the State. Therefore, a sum of Rs. 11.99 lakhs has been proposed in the plan budget of the year 1977-78 for the implementation of Master Plans. Particulars regarding the stages of the preparation of Master Plans for the Cities and Towns are given in the Annexure.

(ii) TOWN PLANNING TRUST, VISAKHAPATNAM:—

The Town Planning Trust, Visakhapatnam, was set up to implement the development programmes envisaged in the Master Plan. The Trust so far acquired an extent of about 660.00 acres of land at a cost of Rs. 80.00 lakhs and has developed 320 acres. The Trust has also notified several acres for acquisition to develop them under Integrated Urban Development Programme. The various Projects taken up by the Town Planning Trust, Visakhapatnam under the programme for 1977-78 are detailed below:

Project		Rs. in lakhs
(a) Muvvalavanipalem	..	78.90
(b) Madhavadhara	..	44.00
(c) Gajuvaka Civil Township	..	30.00
(d) Pandurangapuram	..	16.30
(e) Gollalapalem	..	20.64
District Centres at :		
City Centre Complex	}	8.00
Bose Complex		
Buchirajupalem Complex		
Gajuvaka Complex		

Under the Integrated Urban Development Scheme, the Government of India, have released a sum of Rs. 75.00 lakhs to the Town Planning Trust, Visakhapatnam during 1975-76 as loan assistance. The State Government have released a sum of Rs. 37.50 lakhs towards their share and in all a sum of Rs. 112.50 lakhs was released to the Town Planning Trust, Visakhapatnam during 1975-76 towards incurring expenditure in implementing the above mentioned schemes.

The question of releasing further amount by the State Government during the current financial year under the above mentioned scheme to the Town Planning Trust, Visakhapatnam will depend upon the assistance likely to be available from the Government of India, which in turn depends on the performance of implementing the Project by the Town Planning Trust, Visakhapatnam during the current financial year 1977-78.

(IV) URBAN DEVELOPMENT:—

The Andhra Pradesh Urban Areas (Development) Act, 1975 (Andhra Pradesh Act No. I of 1975) was brought into force on 1-10-1975 and an Urban Development Authority for the Hyderabad Development Area comprising nearly 600 square miles is charged with the responsibility of implementing the Development Plan (i.e. Master Plan) for the cities of Hyderabad and Secunderabad.

By virtue of the Act, the Urban Development Authority for the Hyderabad Development Area is in a position to control the use of and for various purposes such as residential, commercial, industrial, etc, by enforcing the zonal regulations envisaged in the Master Plan. The Act empowers the Authority for Planning, Co-ordination, Control and Development for the entire Hyderabad Development Area. The Act also empowers the Authority to hold and manage the vacant land belonging to the Government and situated within the jurisdiction of the Authority.

The Urban Development Authority has been entrusted with the following activities:

- (i) Preparation of Master Plan for the entire development area;
- (ii) Preparation of Zonal Department plans.
- (iii) Execution of Integrated Urban Development Programme.

The Urban Development Authority has formulated the following projects under the Integrated Urban Development Programme :

Project	Rs. in lakhs
(a) Muskh Mahal Complex ..	262.81
(b) Jham Singh Complex ..	301.04
(c) Saroornagar Complex ..	22.30
(d) Vanasthalipuram Complex ..	356.79

For implementing the above Schemes, the Government of India during 1975-76 released a sum of Rs. 43.00 lakhs as loan assistance towards their share and the State Government have released an equal amount towards their share. In all a sum of Rs. 86.00 lakhs was released to the Urban Development Authority during 1975-76. During 1976-77 the Government of India have released a further sum of Rs. 40.00 lakhs. The State Government has placed at the disposal of the Hyderabad Urban Development Authority their land the cost of which is being set off towards their share of cost.

The Urban Development Authority has programmed to take up the following projects also:

- (a) residential Complex at Vanasthalipuram.
- (b) residential cum Commercial Complex at Saroornagar.
- (c) residential Complex at Mushk Mahal.
- (d) Commercial Complex at Tarnaka

So far as the Vanasthalipuram Complex is concerned, the Government transferred an extent of about 366 acres of land to the Urban Development Authority's control and the Urban Development authority proposed to develop this land and construct houses for sale on hire purchase. The HUDCO sanctioned a loan of Rs. 66.00 lakhs to the Urban Development authority for construction of 600 houses. The work is being taken up shortly as regards Saroornagar, the Government as in the case of Vanasthalipuram have transferred as extent of 25 acres of land to the Urban Development authority's control. The Urban Development authority has developed this land and provided infrastructural facilities. 200 developed plots have also been sold out and it is expected that the individual allottees will complete the construction of their houses shortly as regards the Mushk Mahal residential Complex, the Government have transferred 53 acres of land under

Mushk mahal residential Complex to the Urban Development authority's control. The Urban Development authority is contemplating the development of this land to take up a residential complex in this area as Commercial Complex at Tarnaka at an estimated cost of Rs.11.00 lakhs is also being undertaken.

(ii) Andhra Pradesh Urban Art Commission:

The Government in GOMs No 32 M.A, dated 12-1-77 have notified the constitution of Andhra Pradesh Urban art Commission under section 39 (I) of the Andhra Pradesh Urban areas (Development) act, 1975 with Sri Zaheer Ahmed as its Chairman and with other nominated members.

The art commission will make recommendations to the Government as to

- (i) the restoration and conservation of urban design and of the environment in the development areas;
- (ii) the planning and development of future urban design and of the environment ;
- (iii) the restoration and conservation of archaeological and historical sites and sites of high scenic beauty;
- (iv) the grants, concessions and other modes of compensation for purchase or acquisition that should be made for purpose by the Government or any Authority and the conditions subject to which such grants, concession and compensation should be made. and ;
- (v) any other matter referred to the commission by the Government.

A sum of Rs. 1.00 lakh has been released as grant-in-aid to the Art Commission during 1976-77. A similar amount will be given to the Commission during 1977-78.

(iii) Six Point Formula :—

Under the 'Six Point Formula' the Government of India have agreed to give financial assistance to the tune of Rs. 10.00 crores during the V Five year Plan for the accelerated development of the capital city. Subsequently this outlay has been increased to Rs. 17.00 crores. The allocations under various Heads of Development for the Capital Development which are approved by the Government of India are indicated below:

		Original Rs. in lakhs	Proposed enhancement Rs. in lakhs
(a)	Hospitals ...	100	400
(b)	Ring Roads ...	250	250
(c)	Lung space ...	150	150
(d)	Market and Crematory..	50.12	50.12
(e)	Roads	100	200
(f)	Modernsation or sewage and garbage disposal ...	100	300
(g)	Urban renewal (improvement to locality and slum improvement) ...	200	200
(h)	Organisational req- uirements ...	49.88	49.88
(i)	Improvement to street lighting ...	—	100

The Housing, Municipal Administration and Urban Development Department is concerned with all the above schemes except Hospitals which is being looked after by the Medical and Health Department.

The Special Officer, Municipal Corporation of Hyderabad is implementing the Schemes under 'Six Point Formula' programme. The Hyderabad Urban Development Authority is implementing the 'Ring Road' part of the work lying outside the limits of the Municipal Corporation through the Roads and Buildings Department.

The Government have accorded administrative sanction to the works amounting to Rs. 950.56 lakhs under the 'Six Point Formula' programme, as against which a sum of Rs. 276.11 lakhs has been released as loan up to the end of the Financial year 1976-1977. The expenditure incurred on the 'Six Point Formula' Schemes up to 31-3-1977 was Rs. 347.78 lakhs. The Municipal Corporation of Hyderabad has programmed to spend a sum of Rs. 370 lakhs on these projects during 1977-1978. As against these proposals a sum of Rs. 250 lakhs has been provided apart from reimbursement to the Contingency Fund of Rs. 151.00 lakhs in the year 1976-1977.

(iv) Street Lighting :—

It may be pointed out in this connection that the Municipal Corporation of Hyderabad has formulated a

scheme estimated to cost Rs. 183.00 lakhs for the improvement of street lighting within the municipal limits of Hyderabad and Secunderabad under the 'Six Point Formula' programme for Capital Development Project. This Scheme is proposed to be executed through the Andhra Pradesh State Electricity Board. During 1976-77 a sum of Rs. 38.00 lakhs as grant-in-aid and a sum of Rs. 50.00 lakhs as loan were released to the Andhra Pradesh State Electricity Board through the Municipal Corporation of Hyderabad. It is proposed to release a further sum of Rs. 38.00 lakhs as grant-in-aid and a further sum of Rs. 50.00 lakhs as loan to the Andhra Pradesh State Electricity Board through the Municipal Corporation of Hyderabad during the current Financial year 1977-78.

NOTE ON DEMAND XXII-HOUSING-1977-78

Total Demand Rs. 3,76,48,000/-

Housing has a very important role to play in Socio-Economic Development. The rapid economic development in the context of a growing population and the consequent need for adequate social infrastructure for sustaining the pace of Development has made housing an increasingly important Sector by itself.

2. The shortage of Housing is a country-wide phenomenon. Census data on the growth of population, as also of housing confirms this. During the period 1961-71 population in Andhra Pradesh increased at the rate of 20.9%, while the houses increased at the rate of 15.22% and households at the rate of 17.55%. The increase in the number of houses during the ten years period from 1961-1971 has been found to be considerable less than the increase in the number of households, not to speak of the increase in population. The disparity is striking in Urban Areas where the population increase has been 33.92% while houses increased at the rate of 19.63% and households at the rate of 30.83% during 1961-1971.

3. It is against the above background that the policy of the Government in regard to housing is formulated with particular reference to the need to remove the imbalances between Urban and Rural Areas. In pursuance of this, the Government have undertaken several Housing Schemes and a provision of Rs. 3,77,48,000/- has been made in the current year's budget estimates as indicated below.

S.No.	Head of Account	Plan Rs.	Provision Non-Plan Rs.	Total Rs.
1.	283 Housing	9,83,000	91,18,000	1,01,01,000
2.	483 Capital Outlay on Housing	20,94,000	1,000	10,95,000
3.	683 Loans for Housing	2,18,12,000	37,40,000	2,55,52,000
	Total Rs.	2,48,89,000	1,28,59,000	3,77,48,000

4. Organised Housing activity in the State is undertaken not only by Government themselves, but also through several Governmental agencies, namely the Andhra Pradesh Housing Board, the Urban Development Authority for Hyderabad, the Andhra Pradesh Cooperative Housing Societies Federation Limited, the Andhra Pradesh Industrial Infrastructure Corporation, the Andhra Pradesh Police Housing Corporation, the Town Planning Trust, Visakhapatnam, the Municipalities in the State and the Municipal Corporation of Hyderabad.

5. The Andhra Pradesh Housing Board is the premier agency for executing Housing Programmes. The Board which was ushered into existence in 1960 has since extended its activities to the entire State. The following schemes are undertaken by the Andhra Pradesh Housing Board.

- (1) Low Income Group Housing Scheme.
- (2) Middle Income Group Housing Scheme.
- (3) Integrated Housing Scheme.
- (4) Housing Scheme for economically weaker sections. (E.W.S.)
- (5) Land Acquisition and Development Scheme.
- (6) Self-financing Housing Scheme.
- (7) State Government Employees Housing Scheme.

The schemes taken up by the Housing Board are financed out of loans obtained from Life Insurance Corporation of India, through the State Government, loans from the Hudco and open market loans against Government guaranteed debentures. The Board has so far constructed 8601 houses, the major portion of which, i. e., 7254 houses are for Lower Income Groups. In addition to residential accommodation, the Board has also constructed multistoreyed buildings with a carpet area of 18,022 sq. metres for providing accommodation for offices and shops.

6. In all, a sum of Rs. 166.32 lakhs, inclusive of open market borrowing of Rs. 55.00 lakhs has been provided for the Housing Board for 1977-78 for implementation of various Housing Schemes in addition to the schemes proposed to be taken up with hudco funds.

7. The work so far done by the Andhra Pradesh Housing Board and proposed to be done during the current financial year is indicated below :—

(i) **LIG & MIG Schemes** :—The Housing Board has so far constructed 5882 houses under these two schemes in Hyderabad and Secunderabad cities and other towns in the State. The Housing Board proposed to take up construction of 800 houses during the current financial year.

(ii) **Integrated Housing Scheme and Scheme for Economically Weaker Sections** :

These schemes are taken up by the Andhra Pradesh Housing Board with the finances provided by the Hudco. Under the Integrated Housing Schemes, a residential complex consisting of LIG and MIG houses and houses for EWS are undertaken. The Board has so far constructed 241 houses under the MIG Scheme, 566 houses under LIG Scheme and 910 houses for Economically Weaker Sections i. e., 1717 in all. The Board proposes to take up another 400 houses during the year 1977-78. The EWS Housing Scheme is primarily intended to meet the Housing requirements of persons belonging to the economically weaker sections. Under this scheme, a beginning has been made in Hyderabad and Secunderabad cities and has been extended to Districts also, 1786 houses have been constructed and it is proposed to take up another 400 houses during the current financial year.

The Government have recently decided to provide Government land free of cost to the Andhra Pradesh Housing Board. The Board will take up Housing Schemes on such lands and collect land value from the beneficiaries of MIG, LIG and EWS Schemes. The income so generated will be utilised on subsidising low cost Housing Programmes.

(iii) **Self-financing Housing Scheme** :—Under this Scheme, the Andhra Pradesh Housing Board undertakes the construction of houses on behalf of such of those who, for various reasons, cannot build houses on their own and wish to engage the Housing Board for the purpose. This activity is undertaken on a "no profit no loss" basis. The success of the scheme depends more on the enthusiasm shown by the intending builders.

(iv) State Government Employees Housing Scheme :—It will be recalled that in the policy note on this demand circulated to the Honourable Members last year, it was indicated that a Cumulative Housing Deposit Scheme for Government servants was under active consideration of the Housing Board. This Scheme has since been given a definite shape. It is now called the Andhra Pradesh Government Employees Housing Scheme under which a Government Servant is assisted by the Housing Board or the Andhra Pradesh Co-operative Housing Societies Federation as the case may be in building a house. The Government servant concerned is expected to contribute 5% of the cost of the house entirely on his own and 25% is provided by the Government as a House Building Advance. The remaining 70% is obtained as a loan from HUDCO in the case of EWS and LIG houses and from Life Insurance Corporation in the case of MIG houses. A few Schemes have actually been formulated and sent to HUDCO by the Housing Board and it is hoped that in the years to come it will pick up and serve the community of Government Servants in a very great measure.

8. The second agency which is engaged in financing of Housing activity in the State is the Andhra Pradesh Cooperative Housing Societies Federation Limited. The Federation has about 700 primary Housing Cooperative Societies affiliated to it. The primary object of the Federation is to provide loans to members of these primary societies for construction of MIG and LIG houses. The Federation sanctioned upto the end of the year 1976-77 loans to the extent of Rs. 9/- crores covering nearly 2,400 applications. The main source of financing for this Federation is the Life Insurance Corporation.

9. The Andhra Pradesh Police Housing Corporation is engaged in the construction of staff quarters exclusively for police personnel. 1,928 quarters have so far been constructed by this Corporation in various places in the State at a cost of Rs. 441 lakhs. A provision of Rs. 40 lakhs has been made in the current year's budget for providing loan assistance to this Corporation.

10. The Town Planning Trust, Vizag is another agency which is engaged in promoting housing activity in Vizag town. The Trust is implementing a Land Acquisition and Development Programme under the Integrated Urban Development Scheme. Under this programme, the Trust acquires land, prepares layouts, gets infrastructural facilities provided and sells such developed plots to prospective buyers. The Trust also constructs houses on some of these plots for sale on hire purchase. Funds for these programmes are obtained by the Town Planning Trust from HUDCO. The Trust has so far acquired an extent of 665.53 acres at a cost of Rs. 79.33 lakhs. The Trust has

developed 14 colonies and allocated 702 MIG plots, 772 LIG plots, 45 EWS plots and 65 HIG plots. These colonies are provided with civic amenities such as water supply, roads, electricity and drainage. As regards houses, the Trust has allotted 68 MIG houses and 150 LIG houses to the members of the public on hire purchase system. The Trust has also on hand several house building schemes. A sum of Rs. 5.00 lakhs is provided in the budget estimates for 1977-78 for assisting the Town Planning Trust, Vizag.

11. HUDA is another agency which is engaged in Housing activity. The Authority came into existence on 2-10-75. It has programmed to take up a number of

residential complexes, commercial complexes and residential-cum-commercial complexes in and around the cities of Hyderabad and Secunderabad. HUDA has so far grounded three schemes — (1) residential complex at Vanasthalipuram on the Hyderabad-Vijayawada National Highway, (2) residential-cum-commercial complex at Saroornagar, a sub-urban area of Hyderabad City and (3) Mushkmahal residential complex. So far as the Vanasthalipuram project is concerned, the Government transferred an extent of about 367 acres of land to HUDA's control and HUDA proposes to develop this land and construct houses for sale on hire purchase. The project has already gained sufficient popularity. As regards Saroornagar, the Government as in the case of Vanasthalipuram, have transferred an extent of 25 acres of land to HUDA's control. HUDA has developed this land and provided infrastructural facilities. The developed plots have also been sold out and it is expected that the individual allottees will complete the construction of their houses shortly. As regards the Mushkmahal residential complex, the Government have transferred 53 acres of land under Mushkmahal residential complex to the HUDA's control. HUDA is contemplating development of this land to take up a residential complex in this area. HUDA gets financial support for these schemes from the Government and HUDCO.

12. The Municipal Corporation of Hyderabad and other Municipalities in the State are also engaged in Housing activity within their respective municipal limits. This activity is confined mostly to slum clearance. Under the scheme for slum clearance which has been in operation for quite a few years, the Municipal Corporation of Hyderabad, has completed 2366 houses at an outlay of about Rs. 138 lakhs. 13 of the other Municipalities in the State are also implementing this slum clearance scheme under which 4,816 open developed plots, 325 low cost houses and 81 tenements have been completed.

13. As a result of the experience gained in the implementation of the slum clearance scheme over the past few years, the Government have undertaken a massive programme for providing house-for slum dwellers and for provision of Environmental facilities in select slum areas in Hyderabad and Secunderabad cities and Vijayawada and Visakhapatnam Towns. It is estimated that in the twin cities, it will be possible in the next two years to rehabilitate about 14,700 families consisting of about 75,000 persons with a Governmental outlay by way of grant of Rs. 1.6 crores, loans from commercial Banks to the extent of Rs. 4 Crores and loans from HUDCO of the order of Rs. 2.33 Crores. The total outlay on the scheme thus works out to Rs. 8 crores, and it is expected that the scheme will be completed by the end of 1978. As an immediate measure, it is proposed to help slum dwellers holding pattas and ownership rights over their lands numbering about 10,000 families in 61 slum areas situated in Hyderabad and Secunderabad cities. This scheme has already been taken on hand and work is in progress. The essence of this scheme is that when once the slum areas where the scheme is to be implemented have been identified, the Commercial Banks will provide loan assistance directly to the beneficiaries for house construction. While in the cities of Hyderabad and Secunderabad, the formation of local community groups, preparation of lay outs, provision of amenities, supervision of construction etc., is taken up by the Municipal Corporation of Hyderabad, this work will be taken up by the concerned Municipalities in the other two Municipal Areas.

15. Apart from the scheme referred to in the preceding paragraph, the Government have sponsored a scheme for exclusive Environmental Improvement of slum areas. Initially, the Municipal Corporation of Hyderabad, has taken up a scheme covering 88 slums in the cities of Hyderabad and Secunderabad with an outlay of Rs. 15 crores. The Vijayawada Municipality has also taken up an environmental improvement scheme in Ajit Singh Nagar in Vijayawada Town. There is a provision of Rs. 89 lakhs in the budget estimates for the current year. Out of this, a provision of Rs. 37 lakhs is proposed to be utilised for providing civic amenities in slum areas of Hyderabad and Secunderabad cities and the balance of Rs. 52 lakhs in Vijayawada and Visakhapatnam Towns.

16. The Government have been bestowing special attention to the housing needs of the Industrial workers. The subsidised industrial Housing Scheme now called as the Integrated Subsidised Housing Scheme for Industrial Workers and Economically Weaker Sections of the Community is the principal instrument for provision of housing facilities in the factories sector, apart from the voluntary efforts on the part of employees in the matter of construction of houses for

workers on their own. Under this scheme the employers and Cooperative Societies of Industrial Workers are granted subsidy-cum loans by the State Government for the construction of houses for Industrial Workers. This Scheme is executed with the following pattern of assistance.

	Loan	Subsidy
(1) State Agency	50%	50%
(2) Employers Agency	50%	25%
(3) Registered Cooperative Housing Societies of eligible industrial workers run on contingency basis	65%	25%

A sum of Rs. 1.00 crore has been provided in the Fifth Plan for implementation of this scheme. In the Budget for 1977-78 a sum of Rs. 10.00 lakhs has been provided to implement the various projects formulated under this Scheme.

17. The Andhra Pradesh Industrial Infrastructure Corporation has also taken up 4 schemes for construction of houses for Industrial workers at Patancheru, Paloncha, Kakinada and Cuddapah as follows :—

Name of the Scheme	Cost of the Scheme (Rs. in lakhs)	HUDCO loan applied for (Rs. in lakhs)
Patancheru Phase-II	45-00	32-20
Paloncha	23-00	18-00
Kakinada	43-00	32-50
Cuddapah	30-00	32-80

18. Under the rental Housing Scheme for Government Servants, Government have constructed 1,298 quarters with an expenditure of Rs. 179.68 lakhs and 96 quarters are under completion. During the year 1977-'78 it is proposed to construct 40 quarters with an outlay of Rs. 15.44 lakhs and 4 Senior Officers and 5 Junior Officers Quarters are also proposed to be taken up.

19. In addition to the above activities, a Scheme for acquisition of lands, development of lands and sale to prospective buyers is also under implementation.

The following agencies are implementing the Scheme :

- (1) Andhra Pradesh Housing Board.
- (2) Town Planning Trust, Visakhapatnam.
- (3) Directorate of Municipal Administration, Hyderabad.

Under this scheme, lands are acquired, developed and allotted to the eligible persons on hire purchase basis or utilised for the construction of houses under LIGH and MIGH. The Scheme is financed from Life Insurance Corporation funds. The expenditure incurred since implementation of the scheme and the area developed by the following agencies is as follows:

	Rs. in lakhs	Area developed in acres
(1) Andhra Pradesh Housing Board	234,093	417.495
(2) Town Planning Trust, Visakhapatnam	79.33	665.53
(3) Directorate of Municipal administration	11.92	37.76

A sum of Rs. 20.00 lakhs is provided in the Budget Estimates for 1977-78 for implementation of this Scheme through the Housing Board and the Town Planning Trust, Visakhapatnam.

20. The Housing activity has so far been to a large extent confined to Urban areas. It is the avowed policy of the Government to see to it that this imbalance is set right. In pursuance of this, the Government have advised the Andhra Pradesh Housing Board, to set up a Rural Housing Cell in order to explore the possibilities of expanding Housing activity in a better manner in Rural Areas.

21. As pointed out in the opening paragraphs of this note, the need for Housing continues to be large. Though there are a number of agencies in the State engaged in Housing activity, sufficient monetary resources have not been made available to meet the increasing demand for houses. It is hoped that with larger allocation of funds from the HUDCO, Life Insurance Corporation of India and other financing agencies, it will be possible to step up Housing Programmes in the State.

